

bilim günleri

7

5 - 7 Mayıs 2021

Bildiri Özet Kitabı

Editör: Dr. Öğr. Üyesi İtir ERKAN

ISBN: 978-605-74387-0-6

ÖNSÖZ

İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesinin geleneksel hale gelmiş Bilim Günlerinin yedinci kongresinde yeniden buluşuyoruz. Pandemi nedeniyle kongremizi online düzenliyoruz.

Bu yıl 5-7 Mayıs 2021 tarihlerinde gerçekleşecek olan kongremizde genç bilim adamlarımızın Sözlü / Poster bildirilerini dinlemekten büyük mutluluk duyacağız. Sağlık, Fen ve Sosyal bilimlerde tüm güncel konularının tartışılacağı etkinlikte, sunulan bildiriler kongre kitabında yayımlanacaktır.

Sizleri kongremize davet etmekten onur duyuyor, katkılarınız için teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kongremiz, Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) tarafından Ulusal Bilimsel Toplantı olarak tanımlanan doçentlik kriterlerini karşılamaktadır.

Yazarların talep etmesi halinde, Kongre Bilim Kurulu tarafından seçilecek bildiriler, Yeni Yüzyıl Journal of Medical Sciences Dergisinde hakem değerlendirmesinden sonra tam metin olarak yayımlanmaya hak kazanacaktır.

Hedefimiz: Bilim Günleri ∞

Sevgi ve saygılarımızla...
Düzenleme Ekibi

KURULLAR

ONURSAL BAŞKAN

Prof. Dr. İ. Yaşar HACISALİHOĞLU

KONGRE BAŞKANLARI

Prof. Dr. Ersi ABACI KALFOĞLU

Prof. Dr. Cuma BAYAT

Dr. Öğr. Üyesi Suna ŞAHİN

BİLİM KURULU

Prof. Dr. İ. Yaşar HACISALİHOĞLU

Prof. Dr. Ayşegül TOPAL SARIKAYA

Prof. Dr. Emir TAN

Prof. Dr. Demir BUDAK

Prof. Dr. Haluk İŞERİ

Prof. Dr. İmer OKAR

Prof. Dr. Günseli SÖNMEZ İŞÇİ

Prof. Dr. H. Cüneyt ULUTİN

Prof. Dr. Ömer BENDER

Prof. Dr. Aysel AZİZ

Prof. Dr. Celal ERBAY

Prof. Dr. İsmet Vildan ALPTEKİN

Prof. Dr. Suat Nazmi ÖZTURNA

Prof. Dr. Mine KÜÇÜKER

Prof. Dr. Mehmet Sunay YAVUZ

Prof. Dr. Ersi Abacı KALFOĞLU

Prof. Dr. Cuma BAYAT

Prof. Dr. Tülay İREZ

Prof. Dr. Bülent KESİM

Prof. Dr. Mustafa Fatih YAVUZ

Prof. Dr. Servet ARMAĞAN

Prof. Dr. Mehmet SAĞBAŞ

Prof. Dr. Necla AKDAĞ GÜNEY

Prof. Dr. Meriç KARACAN

Prof. Dr. Gönül KUNT

Prof. Dr. Gül BAKTIR

Prof. Dr. Asiye NURTEN

Prof. Dr. Halis DOKGÖZ

Prof. Dr. Şevki SÖZEN

Prof. Dr. Funda ELMACIOĞLU

Prof. Dr. Akif İNANICI

Prof. Dr. Hüsniye DOĞRUMAN

Prof. Dr. Resul İZMİRLİ

Doç. Dr. A. Şefik KÖPRÜLÜ

Doç. Dr. Ş. Şebnem ÖZCAN

Doç. Dr. Serra İ. ÇELEBİ

Doç.Dr. Akın USTA

Doç.Dr. Taner GÜVEN

Doç.Dr. Hülya YÜKSELOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Erol ÜLGİN

Dr. Öğr. Üyesi Suna ŞAHİN

Dr. Öğr. Üyesi Ayten ARIKAN

Dr. Öğr. Üyesi Elif ŞAHİN

Dr. Öğr. Üyesi Nurten DAYIOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Esra DEMİRBAŞ

Dr. Öğr. Üyesi Gavril PETRİDİS

Dr. Öğr. Üyesi Kadriye KIZILBEY

Dr. Öğr. Üyesi Celal KIZILDELİ

Dr. Öğr. Üyesi Sezen CANIM ATEŞ

Dr. Öğr. Üyesi Safiye İrem DİZDAR

Dr. Öğr. Üyesi Hüdayi SAYIN

Dr. Öğr. Üyesi A. Aykotalp AKDAĞ

Dr. Öğr. Üyesi Ümran ÖZBALCI ARIA

Dr. Öğr. Üyesi Nergiz KARADAĞ
ÖZGÜN

Dr. Öğr. Üyesi Volkan KAYMAZ

Dr. Öğr. Üyesi Beyrul CANBAZ

Dr. Öğr. Üyesi Pelin YANTUR

DÜZENLEME KURULU

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan HAMZAOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi İtir ERKAN

Dr. Öğr. Üyesi Sevil ÖZER

Dr. Öğr. Üyesi Sevgi Nur SADEDİL

Öğr. Gör. Sotiri KALFOĞLU

KONGRE SEKRETERYASI

Araş. Gör. Serhan ŞAHİNLİ

Araş. Gör. Hatice Nur KOYUN

Araş. Gör. Melike SEJFULA

Araş. Gör. Selena ÖZBAŞ

BİLİMSEL PROGRAM

5 Mayıs 2021 Çarşamba

08:30-09:30	Kayıt
09:30-10:00	Kongre Açılışı Prof. Dr. Ersi ABACI KALFOĞLU Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Suna ŞAHİN Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Cuma BAYAT Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Yaşar HACISALİHOĞLU İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Rektörü
10:00-11:45	OTURUM 1 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Asiye NURTEN
10:00 -10:10	SB-01 COVID-19 SALGININI DURDURMADA AŞILANMANIN ÖNEMİ; ÖZEL BİR HASTANE ÇALIŞANLARINDA AŞILANMA ORANLARI VE VERİLERİN GRUP BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ Gülbaran MERAL ¹ <i>¹Şişli MYO, İlk ve Acil Yardım Programı</i>
10:10-10:20	SB-02 PANDEMİ SÜRECİNDE İNKARSERE KARIN DUVARI FITIKLARI NEDENİYLE ACİL CERRAHİ UYGULANAN HASTALARIN ANALİZİ Murat DEMİR ¹ , <i>¹Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi</i>
10:20 -10:30	SB-03 ELEKTİF İNGÜİNAL HERNİ CERRAHİSİ: PANDEMİ SÜRECİNDE YENİ KURULAN 3.BASAMAK HASTANENİN DENEYİMİ Hüseyin KILAVUZ ¹ <i>¹Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi</i>
10:30 – 10:40	SB-04 YOĞUN BAKIM ÜNİTEMİZDE METANOL İNTOKSİKASYONU OLGULARI; VAKA SERİSİ Ali HASPOLAT ¹ , YaşarGökhan GÜL ² , Halil Can CANATAN ³ , Ali Şefik KÖPRÜLÜ ⁴ , <i>¹Şişli MYO Anesteziyoloji Bölümü</i> <i>²Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi</i> <i>³İstanbul Özel Güngören Hastanesi Anesteziyoloji</i> <i>⁴İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi</i>
10:40 – 10:50	SB-05 UZUN SÜRELİ İMPLANTE EDİLEBİLİRKARDİYOVERTER-DEFİBRİLATÖR CEP ENFEKSİYONU OLAN BİR HASTADA GELİŞEN İNFLAMATUAR MEMEKARSİNOMU Uğuray Payam HACISALİHOĞLU ¹ , Deniz Eren BÖLER ¹ <i>¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi,</i>
10:50 – 11:00	SB-06 HEPATOSELLÜLER KARSİNOMADA ALBÜMİN-GLUTAMYL-TRANSFERAZ ORANIN PROGNOSTİK ÖNEMİ Anıl DELİK ¹ , Yakup ÜLGER ¹ <i>¹Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi</i>

11:00-11:10	SB-07 UZMANLIK ALANI DIŞINDA BİLİRKİŞİLİK YAPMAK VE GÖRÜŞ BİLDİRMENİN ONARILAMAZ SONUÇLARI Sotiri KALFOĞLU ¹ , Rakel ROZANT ¹ , Gavril PETRİDİS ¹ , Şebnem ÖZCAN ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Adli Tıp Eğitim ve Hizmet Laboratuvarı</i>
11:10 – 11:20	SB-08 LANETLİ İKİLİ; AKCİĞER TÜBERKÜLOZU VE COVID-19 BİRLİKTELİĞİ Turgut ÖZTUTGAN ¹ ¹ <i>Kolan International Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Servisi</i>
11:20-11:30	SB-09 ŞİZOFRENİ HASTALARINDA EKOKARDİYOĞRAFİK EPİKARDİYAL YAĞ DOKUSU KALINLIĞI BetülÇetintulum HUYUT ¹ , Mustafa Ahmet HUYUT ² ¹ <i>Arel Üniversitesi, Klinik Psikoloji</i> ² <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi</i>
11:30-11:45	Soru-Cevap
11:45-11:50	KahveArası
11:50-13:30	OTURUM 2 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet ÜNAL
11:50-12:00	SB-10 SAĞLIK KURUMLARINLARINDA İNOVASYON VE PERFORMANS İLİŞKİSİ Seda YILDIRIM ¹ ¹ <i>Toros Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü</i>
12:00-12:10	SB-11 ÖZEL SAĞLIK SİGORTACILIĞINDA KİŞİSEL VERİLERİN KULLANIMI Ayşe Gizem UNUR ¹ , İtir ERKAN ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü</i>
12:10-12:20	SB-12 PANDEMİ DÖNEMİNDE SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE SAĞLIK İLİŞKİSİ Gamze AVCI ¹ , Elif ŞAHİN ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>
12:20-12:30	SB-13 GENLERDE AGRESYON ÇALIŞMALARININ ADALETE YANSIMASI Sotiri KALFOGLOU ¹ , Emel Hülya YÜKSELOĞLU ¹ ¹ <i>İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü</i>
12:30-12:40	SB-14 KLİNİSYENLERDE MALPRAKTİS: BİR ÖZEL HASTANE ÖRNEĞİ Serhan ŞAHİNLİ ¹ , Sıdıka GÜN ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü</i>
12:40-12:50	SB-15 COVID-19 SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLARIN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA ETKİLERİ Nuray KAYA ¹ , Yunus ADIGÜZEL ² , Hasan Vedat OFLUOĞLU ³ , İtir ERKAN ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü</i> ² <i>29 Mayıs Üniversitesi, İİBF Yönetim Bilişim Sistemleri</i> ³ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi</i>
12:50-13:00	SB-16 COVID-19'UN HAYATIMIZA GETİRDİKLERİ VE ZORUNLU KILDIĞI YÖNETİM VE ORGANİZASYON DEĞİŞİKLİKLERİ Yunus ADIGÜZEL ¹ ¹ <i>29 Mayıs Üniversitesi, İİBF Yönetim Bilişim Sistemleri</i>

13:00-13:10	SB-17 EVDE BAKIM HİZMETİ: SAĞLIK SUNUCULARININ GÖRÜŞ VE YAKLAŞIMLARI ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA Serhan ŞAHİNLİ ¹ , Dilek BASAYOĞUL ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Yönetimi Bölümü</i>
13:10-13:30	Soru-Cevap
13:30-14:00	Öğlen Yemeği
14:00-15:00	Panel “Bağımlılık” Moderatör: Prof. Dr. Ersi ABACI KALFOĞLU Panelistler Prof. Dr. Gökhan ORAL Prof. Dr. Yarkın ÖZENLİ Uzm. Psk. Gamze YÜRÜK CANTÜRK
15:00-16:25	OTURUM 3 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Meriç KARACAN
15:00-15:10	SB-18 GÜNCEL VERİLERLE VÜCUT GELİŞTİRME SPORCULARINDA BESLENME Nur Sinem TÜRKMEN ¹ , Çağla PINARLI ² <i>¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik</i> <i>²Istanbul Gedik Üniversitesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü</i>
15:10-15:20	SB-19 AMELİYATHANEDE BASINÇ YARASI GELİŞİMİNİ ÖNLEMEDE KANIT TEMELLİ UYGULAMALAR Selda KARAVELİ ÇAKIR ¹ <i>¹Kastamonu Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü</i>
15:20-15:30	SB-20 KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARA BAĞLI GELİŞEN FASİYAL BASINÇ YARALARINI ÖNLEME STRATEJİLER Selda KARAVELİ ÇAKIR ¹ <i>¹Kastamonu Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü</i>
15:30-15:40	SB-21 KOAH HASTALARINDA FONKSİYONEL DURUM, AKTİVİTEYE KATILIM VE YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ Yasemin ÇORUMLU ¹ , Gizem CANER ¹ , Zelal APAYDIN ¹ , Celaleddin BİLDİK ¹ , Mehmet ÜNAL ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü</i>
15:40-15:50	SB-22 KRONİK BEL AĞRISI OLAN MASABAŞI ÇALIŞANLARA VERİLEN BEL EGZERSİZLERİNİN DEPRESYON VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ Dilek ŞAHİN ¹ , Zelal APAYDIN ¹ , Zekiye Gizem CANER ¹ , Mehmet ÜNAL ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü</i>
15:50-16:00	SB-23 MEME KANSERLİ BİREYLERDE PANDEMİ KORKUSU VE PANDEMİNİN EGZERSİZE ETKİSİ Ümit AKAY ¹ , Didem KARADİBAK ² <i>¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü</i> <i>²Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu</i>
16:00-16:10	SB-24 KRONİK BEL AĞRISI OLAN BİREYLERDE PİLATESİN AĞRI DURUMUNA VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ Simge KÖKCAN ¹ , Şule OKUR ¹ , Kadriye Banu KURAN ¹ , Mehmet ÜNAL ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü</i>

16:10-16:25	Soru-Cevap
16:25-16:30	Kahve Arası
16:30-18:25	OTURUM 4 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mine KÜÇÜKER
16:30-16:40	SB-25 DIŞ HEKİMİ ASİSTANLARINDA COVID-19 ANKSİYETESİNİN MESLEKİ PERFORMANS ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ Süleyman Emre MEŞELİ ¹ <i>¹Istanbul Aydın Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi</i>
16:40-16:50	SB-26 DIŞ HASTANESİNDE ÇALIŞAN HASTANE ÇALIŞANLARININ COVID-19'UN BULAŞ RİSKİNE KARŞI ALINMASI GEREKEN KORUYUCU ÖNLEMLERİN FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ Sevda ÖZTÜRK YEŞİLİRMAK ¹ , Göksu TRAKYALI ¹ , Cengiz ÖZÇELİK ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi</i>
16:50-17:00	SB-27 İLERİ OLİGOASTENOTERATOZOOSPERMİK HASTALARIN SEMEN ÖRNEKLERİNDE SPERM DNA METİLASYONLARININ ARAŞTIRILMASI Gizem KAYA ¹ , Sibel YILMAZ ¹ , Murad BAŞAR ² , Tülay İREZ ³ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik</i> <i>²Memorial Şişli Hastanesi</i> <i>³Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi</i>
17:00-17:10	SB-28 DIŞ HEKİMLİĞİ UYGULAMALARINDA CIVA ETKİLERİ VE FARKINDALIK ARAŞTIRMASINA İLİŞKİN ANKET ÇALIŞMASI Ahmet TURAN ¹ , Necmi YAYLA ¹ , Elif ŞAHİN ² , Ersi ABACI KALFOĞLU ³ , M. Haluk İŞERİ ⁴ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü</i> <i>²Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i> <i>³Istanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi</i> <i>⁴Istanbul Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi</i>
17:10-17:20	SB-29 REPAIR BOND STRENGTH OF BULK-FILL AND NANOHYBRID RESİN COMPOSITES Muhittin UĞURLU ¹ <i>¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi</i>
17:20-17:30	SB-30 SPERM KRİYOPREZERVASYONUNUN ERKEK İNFERTİLİTESİNDE CATSPER4 İYON KANAL EKSPRESYONLARI ÜZERİNE ETKİLERİNİN İMMUNOFLORESAN YÖNTEM UYGULANARAK İNCELENMESİ Nergis Özlem KILIÇ ¹ , Tülay İREZ ² <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Klinik Embriyoloji</i> <i>²Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi</i>
17:30-17:40	SB-31 FARKLI YAŞ GRUPLARINDA VE DİKEY YÖN BÜYÜME MODELİNİN MANDİBULAR RAMUS ASİMETRİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ Göksu TRAKYALI ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi</i>

17:40-17:50	SB-32 KORONOİD UZANTI, KONDİL VE SİGMOİD GİRİNTİDEKİ MORFOLOJİK VARYASYONLARIN DİJİTAL PANORAMİK RADYOGRAFİLERDE DEĞERLENDİRİLMESİ YOLUYLA KİMLİK TANIMLANMASINDA KULLANILMASI Aydan AÇIKGÖZ ¹ , Zeynep TÜRK ¹ , Mehmet Ali KABAN ¹ , Bedia GÖKTEN ¹ , Fatime Nur AKÇINAR ¹ , Tuğçe MAHİROĞLU ¹ , Berkтуğ Güney EKER ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi,</i>
17:50-18:00	SB-33 AKUT MİYELOİD LÖSEMİYLE İLİŞKİLİ ONKOGENLERİN KEGG YOLAKLARININ VE GEN ONTOLOJİSİNİN BELİRLENMESİ ¹ Gözde ÖZTAN <i>Istanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji ABD</i>
18:00-18:10	SB-34 GLİOBLASTOMA MULTİFORMENİN HİPERTERMİ İLE TEDAVİSİNDE SONLU ELEMANLAR METODUNUKULLANIMI Ayşe SAĞIROĞLU ¹ , Sevil ÖZER ² ¹ <i>Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü</i> ² <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi</i>
18:10-18:25	Soru-Cevap
18:25-18:45	Poster Sunumları Moderatör: Prof. Dr. Tülay İREZ
	PB-1 ÇEŞİTLİ KAYNAKLARDAN DNA VE RNA İZOLASYONU İÇİN KULLANILABİLECEK KİT GELİŞTİRİLMESİ Simge ZORBA ¹ , Melih KARTAL ¹ , Selda İBİŞOĞLU ¹ , Sibel YILMAZ ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü</i>
	PB-2 DEMİR EKSİLİĞİ ANEMİSİ TEDAVİSİNDE KULLANILAN İLAÇLAR VE ECZACI DANIŞMANLIĞI Feyza Nur YAMAN ¹ , Gamze Özgül ARTUÇ ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>
	PB-3 ECZANE TASARIMI VE DEKORASYONU SafiyeSude SOYER ¹ , Enes BAYRAM ¹ , Sevim ÖZBEK ¹ , İrem Emine ERKEK ¹ , Furkan NARİN ¹ , Gürhan GENÇ ¹ , Elif ŞAHİN ¹ , ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>

6 MAYIS 2021 PERŞEMBE

09:30-11:45	OTURUM 1 Oturum Başkanı: Dr.Öğr. Üyesi Sezen CANIM ATEŞ
09:30-09:40	SB-35 KAĞIT TABANLI MİKROAKIŞKAN ANALİTİK CİHAZ TASARIMI Ruken DAŞ ¹ , Sezen CANIM ATEŞ ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
09:40-09:50	SB-36 C-PHYCOCYANİN VE FLAVONOİD KOMBİNASYONLARININ MDA-MB-231 HÜCRE HATTI ÜZERİNDEKİ ANTİKARSİNOJENİK ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ Rümeysa Fatma BALABAN ¹ , Talat Yasin ACAR ¹ , Mehmet Fatih SEYHAN ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü</i>
09:50-10:00	SB-37 TABLET BİLGİSAYARLA KONTROL EDİLEN KABLOSUZ KEŞİF ROBOTU TASARIMI Mehmet SAĞBAŞ ¹ , Murat DEMİRTAŞ ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü</i>

10:00-10:10	SB-38 HİDROJEL YAPILI YARA ÖRTÜ MALZEMESİ HAZIRLANMASI VE KARAKTERİZASYONU Hümeysra Berfin İLİM ¹ , Kadriye KIZILBEY ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
10:10-10:20	SB-39 SKOLYOZ EĞİLİMİNİ HESAPLAYAN SİSTEM Meryem GÜNAY ¹ , Sevil ÖZER ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
10:20-10:30	SB-40 KANSER KAYNAKLI EKSOZOM TESPİTİNDE BİYOSENSÖR PLATFORMLAR Kübra KELLEÇİ ¹ , Sevil ÖZER ² ¹ <i>Beykoz Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikleri Bölümü</i> ² <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
10:30-10:40	SB-41 EKG CİHAZI Kadir Çağdaş BOSDAN ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
10:40-10:50	SB-42 BİYOMEDİKAL ALANDA KULLANILAN Tİ6AL4V ALAŞIMININ ÜZERİNE ISIL İŞLEMİN ETKİLERİ Ceren Ceyda KANOĞLU ¹ , Şakir ALTINSOY ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
10:50-11:00	SB-43 BİNA KARAKTERİNİN CEPHE SİSTEMİNDE İZ ÜZERİNDEN KURGULANMASI Nadir Berkay YILDIRIM ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
11:00-11:10	SB-44 MİMARİ TASARIMDA ATIKLARIN MALZEME OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ Mustafa GÜNGÖR ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
11:10-11:20	SB-45 ATIK MALZEMENİN MÜZİK BAĞLAMINDA GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMESİ: PERŞEMBE PAZARI BÖLGESİ Sema ÇİFTÇİ ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
11:20-11:30	SB-46 PANDEMİ DÖNEMİNE UYGUN KLİNİK TASARIMI Nisanur SOYLAN ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
11:30-11:45	Soru-Cevap
11:45-11:50	Kahve Arası
11:50-13:10	OTURUM 2 Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Kadriye KIZILBEY
11:50-12:00	SB-47 COVID-19 SALGINI SONRASI MİMARLIK EĞİTİMİNE DAİR SENARYOLAR Lütfiye YILMAZ ¹ , Onur Hazal YEĞENAĞA ¹ , Mine BATAL ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>

12:00-12:10	SB-48 MİMARLIKTA MAKETİN ÖNEMİ Onur Ahmet BURUK ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
12:10-12:20	SB-49 ORTAÖĞRETİM MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE BİYOMEDİKAL CİHAZ TEKNOLOJİLERİ ALANI BECERİ UYGULAMALARINDA SARMAL EĞİTİM MODELİ VE TAM ÖĞRENME MODELİ DÖNÜŞÜMÜ Selen ERKAN ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyomedikal Mühendisliği</i>
12:20-12:30	SB-50 DAMAR GÖRÜNTÜLEME CİHAZI Can KARAAĞAÇ ¹ , Yasin Ersin ŞANLI ¹ , Sevil ÖZER ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği</i>
12:30-12:40	SB-51 BİYOMALZEMELERİN GELİŞİMİNE ÜRETİM YÖNTEMLERİNİN ETKİSİ Münife DEMİREL ¹ , Şakir ALTINSOY ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği</i>
12:40-12:50	SB-52 ORTAOKUL VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN BİYOLOJİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ Reyhan İNAN ¹ , İbrahim SÜNGÜ ¹ ¹ <i>Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü</i>
12:50-13:00	SB-53 ERİŞİME ULAŞMAK: İSTANBUL ZEYREK'TE FARKLI KOTLARI BULUŞTURMAK Nur Aleyna ÖZTÜRK ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
13:00-13:10	SB-54 AN OVERVIEW OF THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE-BASED APPROACHES IN BIOMASS-RELATED AREAS Rahmiye Zerrin YARBAY ŞAHİN ¹ ¹ <i>Bilecik ŞeyhEdebali University, Faculty of Engineering, Chemical Engineering Department</i>
13:10-13:25	Soru-Cevap
13:25-13:55	Öğlen Yemeği
14:00-15:00	Panel “Pandemi Döneminde Teknolojik Gelişmeler” Moderatör: Prof. Dr. Cuma BAYAT Panelistler Prof. Dr. İsmet Vildan ALPTEKİN Prof. Dr. Sahure Gonca TELLİ Doç. Dr. Serap DERMAN Emrah KURNAZ
15:00-15:55	OTURUM 3 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mehmet SAĞBAŞ
15:00-15:10	SB-55 KENTSEL ALANDA BİREYİN ÜRETEREK VAR OLMASI: KENDİN YAP KÜLTÜRÜ Nadir Berkay YILDIRIM ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>

15:10-15:20	SB-56 KENTİN ÖTEKİLEŞTİRİLMİŞ İNSANLARINA YENİ BİR PENCERE SUNMAK Elif Aysen AŞIROĞLU ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
15:20-15:30	SB-57 TARİHSEL KATMANLAŞMANIN MEKANA YANSIMASI: ZEYREK TERAS MÜZE Sinem POLAT ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
15:30-15:40	SB-58 FİKİRTEPEDEKİ İNŞAAT İŞÇİLERİ İÇİN GEÇİCİ BARINMA ALANLARI TASARIMI Fatma Nur SOKU ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
15:40-15:55	Soru-Cevap
15:55-16:00	Kahve Arası
16:00-17:05	OTURUM 4 Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Sevil ÖZER
16:00-16:10	SB-59 SUSTAINABILITY OF SHALE GAS: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES Burçin ATILGAN TÜRKMEN ¹ ¹ <i>Bilecik Seyh Edebali University, Engineering Faculty, Chemical Engineering Faculty</i>
16:10-16:20	SB-60 ALFA-TERPİNEOL HÜCRESEL ÖLÜM MODELİ SCHİZOSACCHAROMYCES POMBE'DE OKSİDATİF HASAR YOLUYLA APOPTOZ VE NEKROZU TETİKLEMEDİR Hızlan Hıncal AĞUŞ ¹ , Nurcan ÖZDEMİR ¹ , Melis Gülay ÖZBAY ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü</i>
16:20-16:30	SB-61 MARDİN ESKİ KENT MERKEZİ GELENEKSEL SOKAK KULLANIMININ MEKANSAL ETKİLERİ Vedia Derda TAŞAR ¹ ¹ <i>Samsun Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
16:30-16:40	SB-62 PANDEMİ SÜRECİNDE BALKON VE BAHÇE ÖLÇEĞİNDE ÜZÜMSÜ MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİ Sevinç ŞENER ¹ ¹ <i>Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü</i>
16:40-16:50	SB-63 GÖRÜNTÜ İŞLEMİ İLE HAT SANATI TÜRÜNÜN TANINMASI Milad RABBANINIA ¹ , Eyyüp GÜLBANDILAR ¹ , Faik YAYLAK ² ¹ <i>Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği</i> ² <i>Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri</i>
16:50-17:05	Soru-Cevap
17:05-17:10	Kahve Arası

17:10-18:20	PB-4 3D YAZICILARIN BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ ALANINDAKİ KULLANIMI Hazal AKBABA ¹ , Kadriye KIZILBEY ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-5 ULTRAVİOLE IŞIN İLE DEZENFEKSİYON CİHAZI Hüdanur ÖNDÜ ¹ , Zeynep Sude KANKUR ¹ , Sevgi KARAKUŞ ¹ , Mert ÇEVİK ¹ , Sevil ÖZER ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-6 PEDİATRİK BİYOMEDİKAL CİHAZLAR Yakup GÜRLER ¹ , Sezen CANIMATES ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-7 REKOMBİNANT DNA TEKNOLOJİSİ İLE ÜRÜN ELDESİ ARAŞTIRILMASI Murat ÇEKİN ¹ , Sezen CANIM ATEŞ ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-8 UZAKTAN KONTROL EDİLEBİLİR ULTRAVİOLE DEZENFEKSİYON CİHAZI Ebru TURPCU ¹ , Sevil Özer ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-9 HASTA RANDEVU OTOMASYON SİSTEMİ TASARIMI Mehmet SAĞBAŞ ¹ , Enes ERDİM ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-10 DURUŞ BOZUKLUĞUNDA UYARI VEREN CİHAZ Ezgi BARAN ¹ , Kadriye KIZILBEY ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-11 STEPHEN HAWKING İÇİN KONUT VE OFİS TASARIMI Elif YILDIZ ATEŞ ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
	PB-12 COVID-19 HAKKINDA Taha Yasin USTA ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-13 “BİYOMEDİKAL KALİBRASYON” MOBİL UYGULAMASI Nur Banu AKA ¹ , Diyadin CAN ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-14 “BİYOMEDİKAL CİHAZLAR” MOBİL UYGULAMASI Sunay YILMAZ ¹ , Diyadin CAN ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-15 AKCİĞER HASTALIKLARININ TESPİTİ İÇİN GÖRÜNTÜ İŞLEME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI Hilal DEMİR ¹ , Diyadin CAN ¹ ¹ <i>Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>

	PB-16 PANDEMİ DÖNEMİNDE KAMUSAL MEKAN OLARAK “PAZAR YERİ” Beyza Nur ERASLAN¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mimarlık-Mühendislik Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
	PB-17 ATIK MALZEMELERDEN GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ YENİ YAPILAR İrem İlkyaz UYSAL¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>
	PB-18 OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLAR İÇİN DUYGU GELİŞİMİ OYUNCAĞI Fırdevs DURANLI¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-19 SIVI YÜZEYLERİN PLAZMA YÖNTEMİ İLE DEZENFEKSİYONU Fatma USLUKUŞ¹, Diyadin CAN¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-20 PYTHON YÜZ TANIMLAMA UYGULAMASI Diyadin CAN¹, Fatma USLUKUŞ¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik- Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-21 MEME KANSERİ TESPİTİ İÇİN GÖRÜNTÜ İŞLEME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI Harun Reşit DEMİR¹, Diyadin CAN¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-22 REALIZATION OF FRACTIONAL-ORDER ELEMENTS EMULATOR Yunus Emre YOKUŞ¹, Mehmet SAĞBAŞ¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-23 HİDROJEL SİSTEMLERDE ŞİŞME, ADSORBSİYON VE MEKANİK ÖZELLİKLERİN İNCELENMESİ Abut Deniz GÖKSEL¹, Hasan Hüseyin ÖZGÜNDÜZ¹, Kadriye KIZILBEY¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-24 NANOTEKNOLOJİ VE UYGULAMA ALANLARI Berk YÖRÜKOĞLU¹, Kadriye KIZILBEY¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-25 CRISPR-CAS9 TEKNOLOJİSİ Ali AKBEY¹, Sezen CANIM ATEŞ¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü</i>
	PB-26 DİSİPLİNLERÖTESİ ÇALIŞMAYA ARTİKÜLATİF MEKAN KURGUSU ÖNERİSİ Nadir Berkay YILDIRIM¹ ¹<i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü</i>

17:10-18:20	PB-27 PCR TEMELLİ 100 BÇ DNA BOYUT MARKIRI ÜRETİMİ Merve ÇETİNKAYA ¹ , Emre YÖRÜK ¹ , Seçil YILDIZ ¹ ¹ <i>İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü</i>
	PB-28 ANTİVİRAL İLAÇ FAVİPİRAVİRİN KARBONİK ANHİDRAZ ÜZERİNE ETKİSİ: IN SILICO ÇALIŞMA Erdem SEVİNÇ ¹ , Zahide AYIK ¹ , Levent ÇAVAŞ ¹ ¹ <i>Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü</i>

7 MAYIS 2021 CUMA

09:10 – 10:45	OTURUM 1 Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Özlem VARGÜN
09:10 – 09:20	SB-64 VAIN THOUGHTS: KRISHNAMURTI AND KAREN HORNEY IN CONTEXT Saman HASHEMPOUR ¹ , ¹ <i>Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İngiliz Dili Edebiyatı Bölümü</i>
09:20 – 09:30	SB-65 THE SEARCH FOR GLOBAL ETHICS IN THE PLATFORM, BIRD BOX, AND BLINDNESS: THE BLUNT UTOPIA Saman HASHEMPOUR ¹ , ¹ <i>Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İngiliz Dili Edebiyatı Bölümü</i>
09:30 -09:40	SB-66 PANDEMİ SÜRECİNDE SAĞLIK İLETİŞİMİNDE KULLANILAN GÖRSEL TASARIMLARIN ANALİZİ Özlem VARGÜN ¹ , ¹ <i>Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Görsel İletişim Tasarımı Bölümü</i>
09:40 – 09:50	SB-67 SOSYAL MEDYA FENOMENLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİNİN ERGENLİK DÖNEMİNDEKİ SOSYAL MEDYA KULLANICILARINDA OLUŞTURDUĞU TUTUMLARA YÖNELİK İNCELEME Zeynep ÖZCAN ¹ ¹ <i>İstanbul Gelişim Üniversitesi, Reklamcılık Bölümü</i>
09:50 - 10:00	SB-68 BANKALARIN INSTAGRAM PAYLAŞIMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA Hale Nur GÜLER ¹ ¹ <i>Bağımsız Araştırmacı</i>
10:00- 10:10	SB-69 TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE, DERNEK ORGANLARINDA YETKİ DEVRİ Remzi DEMİR ¹ ¹ <i>Ankara Bölge Mahkemesi Üyesi</i>
10:10 – 10:20	SB-70 BİRLİKTEVELAYET Hasan Ali GÜÇLÜ ¹ , ¹ <i>Ufuk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi</i>
10:20– 10:30	SB-71 CEZAYİR'DE DİNİ KURUMLAR Youcef SAMAH ¹ ¹ <i>Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İslami Araştırmalar Enstitüsü</i>
10:30-10:45	Soru-Cevap
10:45-10:50	Kahve Arası

10:50-12:05	OTURUM 2 Oturum Başkanı: Öğr.Gör. Salim KAYA
10:50-11:00	SB-72 ÇIKMAZLAR SARMALI: SAKATTAN ÖZÜRLÜYE, ÖZÜRLÜDEN ENGELLİYE, ENGELLİDEN ÖZEL GEREKSİNİMLİYE, ÖZEL GEREKSİNİMLİDEN...∞ Salim KAYA ¹ ¹ Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Buharkent Meslek Yüksekokulu
11:00-11:10	SB-73 ÜÇ ŞAİR ÜÇ POETİKA: AHMET HAŞİM, ORHAN VELİ VE NECİP FAZIL POETİKALARI ARASI (F)ARKLAR Murat KARA ¹ ¹ Batman Üniversitesi, Bölümler Koordinatörlüğü
11:10-11:20	SB-74 OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ İLE ALGILADIKLARI YÖNETİCİ LİDERLİK UYGULAMALARININ İNCELENMESİ Işın KARAHAN KAYA, Tarkan ARSLAN ¹ ¹ MEB
11:20-11:30	SB-75 SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE SU TEMASI ÜZERİNE DİSİPLİNLER ARASI ÖĞRETİM DESTEKLİ MODÜL ÖRNEĞİ Hilal GEDİKLİ, Hilal AKGÜN ¹ ¹ Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
11:30-11:40	SB-76 TEMEL EĞİTİM PROGRAMLARINDA TASARRUF KÜLTÜRÜNE DİSİPLİNLERARASI BAKIŞ Gülin KESİK ¹ , Ramazan ÇEKEN ² ¹ Aksaray Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü ² Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi
11:40-11:50	SB-77 MESLEK YÜKSEKOKULLARINDAKİ UYGULAMA DERSLERİNİN YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININGÖRÜŞLERİ Deniz AKALIN ¹ , Tarkan ARSLAN ² ¹ Yozgat Bozok Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri MYO ² MEB
11:50-12:05	Soru-Cevap
12:05-12:40	Öğlen Yemeği
12:40-13:55	OTURUM 3 Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Fatma Pınar UYSAL CANTÜRK
12:40-12:50	SB-78 OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖZ YETERLİK İNANÇLARI İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ Tarkan ARSLAN ¹ , Deniz AKALIN ² ¹ MEB ² Bozok Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri MYO
12:50-13:00	SB-79 ERASMUS+ DEĞİŞİM PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜVEN VE BİRESEL İNİSİYATİF ALMA ALGILAMALARI: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ Eren GÖZCÜ ¹ , Hüseyin ARSLAN ² ¹ İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü ² İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi
13:00-13:10	SB-80 DEMANS HASTALARINDA SÖZEL BELLEK PERFORMANSI Fatma Pınar UYSAL CANTÜRK ¹ ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Psikoloji Bölümü

13:20-13:30	SB-81 KRİZ DURUMLARINDA BEYNİN İŞLEYİŞİ Ezgi Nur HAS ¹ ¹ Beykoz Üniversitesi, Psikoloji Bölümü
13:30-13:40	SB-82 COVID 19 SALGINI SÜRECİNDE UYGULANAN RESMİ YASAK VE KISITLAMALARIN, SOKAK HAYVANLARININ GENEL YAŞAMI ÜZERİNDEKİ ROLÜ BEYLİKDÜZÜ İLÇESİ ÖRNEĞİ Tugay Galip HADİ ¹ ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Medya ve İletişim Yönetimi
13:40-13:55	Soru-Cevap
13:55-14:00	Kahve Arası
14:00-15:00	Panel "Covid 19 Döneminde İletişim ve Medya" Moderatör: Doç. Dr. Benal DİKMEN Panelistler: Dr. Öğr. Üyesi Cihan OĞUZ Esmâ YENİÇERİ BAYRAK Dr. Öğr. Üyesi Sevgi Nur SADEDİL
15:00-16:25	OTURUM 4 Oturum Başkanı: Prof. Dr. Cüneyt ULUTİN
15:00-15:10	SB-83 TIBBİ GÖRÜNTÜLEME CİHAZLARINDAKİ İYONİZE OLAN VE OLMAYAN RADYASYON KAYNAKLARININ İNSAN ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ Murat KOÇ ¹ , Beyrul CANBAZ ² ¹ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı ² İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü
15:10-15:20	SB-84 MERKEZİ STERİLİZASYON ÜNİTESİNDE ÇALIŞANLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI VE RİSK DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI Can KARABULUT ¹ , Gönül KUNT KANDEMİR ¹ , ¹ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı
15:20-15:30	SB-85 KAPALI ORTAM VE YÜZEY AKILLI DEZENFEKTAN PULVERİZE SİSTEMİ Yasemin KÜÇÜK ¹ ¹ Gaziosmanpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
15:40-15:50	SB-86 RESTORAN TEHLİKE SINIFLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ Banu Nur DİLBER ¹ ¹ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı
15:50-16:00	SB-87 SANAL GERÇEKLİK İLE ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEHLİKE TAHMİNİ FARKINDALIĞININ ARTTIRILMASI İLE İŞ KAZALARINA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ Nadir M.A.KÜÇÜK ¹ , Beyrul CANBAZ ¹ , ¹ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı
16:00-16:10	SB-88 ÖZEL HASTANELERDE İŞ KAZASI ORANLARININ VE KAZAYA YOL AÇAN ETKENLERİN ÖN DEĞERLENDİRMESİ Emel KILIÇ ¹ , Tahsin Aykan KEPEKLİ ² ¹ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı ² İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü
16:10-16:25	Soru-Cevap

16:25-16:45	POSTER SUNUMLARI Moderatör: Prof. Dr. İmer OKAR
16:25-16:45	PB-29 BOYA POTANSİYELİ OLAN BİTKİLER Arjin ARMAK ¹ , Muzaffer Emre ÇELİK ¹ , Zeynep SALAH ¹ , Zilan EGE ¹ , Cemile YILDIZ ¹ , Hatice Mine AKBABA ¹ , İlayda ÖNCEL ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>
	PB-30 ARI ÜRÜNLERİ Berfin ŞANSAL ¹ , Sevim ÖZBEK ¹ , Burak ÖZMEN ¹ , İremEmine ERKEK ¹ , Nurşah ULUKÖY ¹ , Nida SİLAHTAR ¹ , Ayşenur BARMAN ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>
	PB-31 BİTKİSEL UÇUCU YAĞLAR VE AROMATERAPİ Gamze AVCI ¹ , VeliBerke ÖZTÜRK ¹ , Gürhan GENÇ ¹ , Melih Bilge YERLİ ¹ , Berfin GENCO ¹ , Selin Nur YALÇINKAYA ¹ , Furkan NARİN ¹ , Ashraf Nabeel ABDALMAQSOOD ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>
	PB-32 KOZMETİK AMAÇLI KULLANILAN BİTKİLER Fatma Betül ATA ¹ , Eda İrem ÖMERCİKOĞLU ¹ , İrem Nur SEZGİNER ¹ , Güler KAŞLI ¹ , Mehlika AKGÖLLÜ ¹ , Nursena İLHAN ¹ , Selin KESKİN ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>
	PB-33 MANTARLAR (ZEHİRLİ-YENİLEBİLİR-TIBBİ KULLANIMI OLANLAR) Murat KILIÇER ¹ , Mahmut DİREK ¹ , Emre BULUT ¹ , Ahmet Emir EL ¹ , Enes BAYRAM ¹ , Tarık BİLSEL ¹ , Mustafa ÖZCAN ¹ <i>¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi</i>
16:45-17:00	Kapanış

bilim günleri **7**

SÖZLÜ BİLDİRİ ÖZETLERİ

(SB-01) COVID 19 SALGININI DURDURMADA AŞILANMANIN ÖNEMİ; ÖZEL BİR HASTANE ÇALIŞANLARINDA AŞILANMA ORANLARI VE VERİLERİN GRUP BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Gülbaran MERAL¹

¹ Şişli MYO İlk ve Acil Yardım Programı, İstanbul
gulbaran.esin@gmail.com

İnsanlık tarihinde ölümcül bulaşıcı hastalıklar toplumsal yaşamı tehdit eden en korkutucu felaketlerdir. Doğal afetler, savaşlar sadece belli coğrafik bölgelerle sınırlı kalırken, bulaşıcı hastalıklar tüm insanlığı etkiler. İlk kez 07.01.2020’de tanımlanan Covid-19 virulansının hızı nedeniyle küresel ölçekte yayılmış, pandemi oluşturmuştur. Davranışsal stratejiler (sosyal mesafe/maske) bulaşıcıyı engellemek için kullanılsa da uzun vadeli, kalıcı çözüm Covid-19 aşısının yaygınlaştırılmasıdır. Aşının varlığına karşın yaptırmayı reddetmek (aşı karşıtlığı) halk sağlığına yönelik tehdit, endişe kaynağıdır. Bizde çalışmamızın ilk adımında bir özel hastane çalışanları örnekleminde hastalığın risklerini bilen, aşıya erişim sorunu olmayan bir grupta aşılama oranlarını irdeledik. Yaptığımız değerlendirme sonrası kadınların erkeklere oranla aşı yaptırmaya daha duyarlı olduğunu, iki cinsiyette de yaşla beraber aşılama oranının arttığını saptadık. Cinsiyetler arasındaki farkın 40-64 yaş grubunda eşitlendiğini gördük (tablo I). Meslek gruplarındaysa aşıya karşı duyarlılığın eğitimle doğru orantılı olduğunu saptadık. Bunda kısmen yaş faktörünün de etkili olduğunu düşünmekteyiz. Bu değerlendirmemizdeki istisna eğitim düzeyi oldukça düşük olan yardımcı sağlık personeline (YSP) saptadığımız verilerdi (tablo II). Çalışmamızın ikinci basamağında bir anketle bu yaklaşımın nedenlerini irdelemeyi planlamaktayız.

Tablo I - Yaş grupları-cinsiyete göre dağılım

	Kadın				Erkek				Toplam			
	Aşı (+)		Aşı (-)		Aşı (+)		Aşı (-)		Aşı (+)		Aşı (-)	
Yaş/yıl	sayı	%	sayı	%	sayı	%	sayı	%	sayı	%	sayı	%
18-24	124	72.52	47	27.48	50	62.50	30	37.50	174	69.32	77	30.68
25-39	118	75.64	38	24.36	91	69.47	40	30.53	209	72.82	78	27.18
40-64	65	87.84	9	12.16	80	86.02	13	13.98	145	86.83	22	13.17
Toplam	307	76.56	94	23.44	221	72.70	83	27.30	528	74.89	177	25.11

Tablo II - Meslek gruplarına göre dağılım

	Top.	Aşı (+)		Aşı (-)	
		sayı	%	sayı	%
Doktor	65	64	98.46	1	1.54
Teknisyen	101	79	78.22	22	21.78
Hemşire	175	125	71.43	50	28.57
YSP	61	49	80.33	12	19.67
İdari personel	221	156	70.59	65	29.41
Taşeron	82	55	67.07	27	32.93
Toplam	705	528	74.89	177	25.11

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Covid-19, Aşılama Oranı

(SB-02) PANDEMİ SÜRECİNDE İNKARSERE KARIN DUVARI FITIKLARI NEDENİYLE ACİL CERRAHİ UYGULANAN HASTALARIN ANALİZİ

Murat DEMİR¹

¹Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, İstanbul

muratdemir57@gmail.com

Karın duvarı fıtıkları inkarserasyon nedeniyle %5-13 sıklıkta acil ameliyat gerektirir. Çalışmadapandemi döneminde faaliyete geçen hastanemizde inkarsere karın duvarı fıtığı tanısıyla acil ameliyat edilen erişkin hastaların analizini sunmayı amaçlamaktayız. Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi genel cerrahi kliniğinde 01.06.2020-01.02.2021 tarihleri arasında inkarsereherni nedeniyle acil cerrahi uygulanan hastalar çalışmaya dahil edildi. Retrospektif olarak hastane veri sistemi tarandı. 18 yaşından küçük hastalar ve verilerinde eksiklik saptanan hastalar çalışma dışı bırakıldı. Hastalarda cinsiyet, yaş, herni tipi, yerleşimi, uygulanan anestezi yöntemi, herni kesesi içeriği, barsak rezeksiyonu gerekliliği, mesh kullanımı, hastanede yatış, yoğun bakım yatış süresi, komplikasyon varlığı ve exitus durumu analiz edildi. Toplam 57(31k,26e) hastaya inkarsereherni nedeniyle acil cerrahi uygulandı. Yaş ortalaması 55,71±17,58(19-88)'di. 18(%31,6) hastada inguinal, 18(%31,6) hastada umbilikal, 12(%21,1) hastada insizyonel, 7(%12,3) hastada femoral, 2(%3,5) hastada epigastrikherni vardı. 42(%73,7) hastaya genel anestezi, 15(%26,3) hastaya spinal anestezi uygulandı. Herni kesesi içinde 29(%50,9) hastada omentum, 27(%47,4) hastada ince bağırsak, 1(%1,8) hastada sigmoid kolon mevcuttu. Strangülasyon bulguları olan 9(%15,8) hastaya intestinal rezeksiyon ve anastomoz uygulandı, bu hastaların dördünde insizyonel, ikisindeumbilikal, ikisinde indirektinguinal ve birinde femoralherni mevcuttu. Toplam 43(%75,4) hastaya prolen mesh kullanılırken, 14(%24,6) hastada ise mesh kullanılmadı. Hastanede ortalama yatış süresi 5,31±6,91 gün, yoğun bakım ortalama yatış süresi 0,66±2,14 gündü. Postoperatif süreçte yedi hastada (%12,3) sıklık sırasına göre yara yeri enfeksiyonu, pulmoner ve kardiyak komplikasyonlar izlendi. 3(%5,3) hasta exitus oldu. İnkarsere karın duvarı fıtık onarımları acil cerrahi ameliyatlarının önemli bölümünü oluşturmaktadır. Bu ameliyatların morbidite ve mortalite oranları ise elektif fıtık onarımına göre yüksektir. İnkarsere karın duvarı fıtıklarında mortalite oranları %1,4-13,4 ve morbidite oranları %19-30 arasında bildirilmiştir. Karın duvarı fıtığı tanısı alan hastalarda prognozu etkileyecek faktörler göz önüne alınarak elektif cerrahi seçeneği değerlendirilmelidir. Bu hastaların elektif olarak ameliyat edilmesi, inkarserasyona bağlı acil cerrahi oranı ve komplikasyonlarını azaltacaktır.

Anahtar Kelimeler: Acil cerrahi, inkarsereherni, inguinalherni.

(SB-03) ELEKTİF İNGUINAL HERNİ CERRAHİSİ: PANDEMİ SÜRECİNDE YENİ KURULAN 3.BASAMAK HASTANENİN DENEYİMİ

Hüseyin KILAVUZ¹

¹Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi

drhuseyinkilavuz@gmail.com

Covid-19 pandemisi ülkemizdeki elektif cerrahileri büyük ölçüde sekteye uğratmıştır. Ancak gerekli tedbirlerin alınması ve geliştirilmiş hastane fiziki şartları elektif cerrahilerin devam edebilmesini mümkün kılmıştır. Çalışmamızda pandemi sürecinde yeni kurulan 3.basamak bir sağlık tesisindeki erişkin hastalara güvenle yapılan elektifinguinalherni cerrahi deneyimlerini sunmak amaçlandı. Mayıs 2020 tarihinde faaliyete başlayan ve 3.basamak olan hastanemizin genel cerrahi kliniğinde 1.06.2020-1.02.2021 tarihleri arasında elektifinguinalherni cerrahisi uygulanan erişkin hastalar çalışmaya dahil edildi. Veriler retrospektif olarak taranıp; acil cerrahiler, 18 yaşından küçük hastalar veya verilerinde eksiklik saptanan hastalar çalışma dışı bırakıldı. Çalışmaya dahil edilen hastaların tamamına preoperatif covid-19 testi çalışıldığı ve negatif sonuç olduğu görüldü. Gerekli pandemi izolasyon koşulları sağlandı. Verilerde cinsiyet, yaş, inguinalherni tipi ve tarafı, anestezi şekli (genel/spinal), ameliyat şekli, hastanede yatış süresi, komplikasyon varlığı kaydedildi. SPSS programı ile tanımlayıcı veriler frekans ve yüzde olarak; sayısal veriler ise ortalama±standart sapma (min-maks) olarak ifade edildi. Belirtilen süreçte toplam 167 erişkin hastaya inguinalherni ameliyatı uygulandı. Acil cerrahi uygulanan 25 hasta çalışma dışı bırakıldı. Elektifinguinalherni ameliyatı olan 142 hasta analiz edildi. Hastaların ortalama yaşı 47,14±12,94/yıl idi. Hastaların 15'i kadın(%10,6) iken 127 hasta (%89,4) erkekti. Bilateralhernisi olan 22 hasta(%15,5), sağ taraflı 61 hasta (%43), sol taraflı 59 hasta (%41,5) saptandı. Tek taraflı herni tipleri sırasıyla: indirekt tip 76 hasta(%53,5), pantolon tip 21 hasta (%14,8), direkt tip 20 hasta (%14,1), femoralherni 3 hasta (%2,1). Spinal anestezi 85 hastada(%59,9), genel anestezi 57 hastada(%40,1) tercih edilmiştir. 103 hastaya (%72,5) açık meshli onarım, 36 hastaya%(25,4) total abdominalpreperitoneal yaklaşım, 3 hastaya total ekstraperitoneal yaklaşım ile cerrahi uygulandı. 2 hastada (%1,4) postoperatifhematom şeklinde komplikasyon izlendi. Ortalama hastane yatış süresi 1,30±0,68 (1-4) gündü. Postoperatif hastanede yatış sürecinde ve erken dönem kontrollerde hiçbir hastada covid-19 ile ilgili bulgu saptanmadı. Covidpandemisi nedeniyle elektifherni cerrahilerindeki aksama, acil herni cerrahilerinin ve dolayısıyla da bu cerrahilere bağlı morbidite ve mortalite oranlarının artışına neden olabilir. Gerekli tedbirler alınarak daha öncesinde Covid-19 için test yapılmış ve negatif olan, ayrıca herhangi bir semptomu olmayan hastalarda elektifherni cerrahileri güvenle yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: Elektif cerrahi, inguinal herni, pandemi.

(SB-04) YOĞUN BAKIM ÜNİTEMİZDE METANOL İNTOKSİKASYONU OLGULARI; VAKA SERİSİ

Ali HASPOLAT¹, Yaşar Gökhan GÜL², Halil Can CANATAN³, Ali Şefik KÖPRÜLÜ⁴

¹Kolan International Hastanesi Anesteziyoloji – YBU Departmanı, Şişli MYO Anesteziyoloji Bölümü
ali.haspolat@kolanhastanesi.com.tr

²Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ABD.

³İstanbul Özel Güngören Hastanesi Anesteziyoloji – YBU Departmanı

⁴İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anesteziyoloji – Reanimasyon ABD.

Etilen glikol, metanol endüstriyel çözücülerdir. Zehirlenmeler kazara, intihar, ülkemizdeyse kaçak içki tüketimiyle salgın şeklinde olur. Çalışmamızda YBU’ımızda 01.01.2018-31.12.2019 tarihlerinde “metanolintoksikasyonu” tanısıyla tedavi edilen 12 hasta retrospektif değerlendirildi. 6’sı kronik alkolik hastaların tümü metanolüenteral (7-sahte içki, 5-kolonya) tüketmişlerdi. YBU’miz genel durumu kötü hastaların gönderildiği merkez olduğundan tümü şuuru kapalı, GKS→3-6, mekanik ventilasyon, inotropik/vasokonstruktör desteği gerektiren hastalardı. Fomapizole ulaşamadığından tümünde antidot olarak etanol, kliniğine göre hemodiyaliz/hemodiyafiltrasyon uygulandı. 7’si eksitus oldu (mortalite-%58.35). Hastalar prognozlarına göre ikiye bölündü (GT/taburcu, GE/eksitus). Demografik özellikleri, tedavi süresi, geliş vital parametreleri/kan gazları karşılaştırıldı. Gruplar arasında yaş, cinsiyet, tedavi süresi, geliş vital parametreleri açısından fark yokken kangazı değerlerinde istatistiki farklılık vardı (GT/GE-pH; $7.13 \pm 0.09 \leftrightarrow 6.95 \pm 0.22$, BE; $-11.42 \pm 7.85 \leftrightarrow -21.44 \pm 6.55$, laktat; $4.86 \pm 1.77 \leftrightarrow 8.81 \pm 5.11$, aniongap; $16.72 \pm 3.18 \leftrightarrow 23.52 \pm 7.38$). Metanolün 5ml’si optik sinir/retina dejenerasyonu, 10ml’si sistemik toksite oluşturur. 60ml’si öldürücüdür. GİS’den 30-90 dakikada emilir. Emilim akciğer, ciltte de gerçekleşebilir. T^{1/2}-2.3-13.7 saattir. Metanolalkoldehidrogenazla 6-24 saatte toksikmetabolitlere (formaldahit-formik asit/FA) dönüşür. FA mitokondrial solunumu bozarak doku hipoksisi oluşturur. Kanda>0,5g/L’si ölümcüldür. Folat, FA’in CO₂-H₂O’ya parçalanmasında kofaktördür. Folat eksikliğinde (alkolikler) metanole duyarlılık artar. Etanol-metanolalkoldehidrogenaz için yarışır. Etanolün 10-20 kat fazla afinitesi vardır. Öncelikli metabolize olur. Böylece metanol parçalanamaz, toksite oluşmaz. Tedavinin spesifik antidotu fomepizola erişilemediğinde etanol kullanılabilir. Metanol zehirlenmesinde erken tanı/tedavi hayat kurtarır. Ancak semptomları spesifik değildir. Başlangıçöfori, kas güçsüzlüğüyle etanole benzer. Devamında bulantı/kusma, karın ağrısı, ishal, baş ağrısı, görme bozukluğu/fotofobi, beyin ödemi, kardiyak/solunum yetmezliği, koma, arrest gelişebilir. Mortalite hasta kabulünde koma, mekanik ventilasyon gereksinimi, ağır metabolikasidoz (pH<7.00) varlığında yüksektir. Metanol zehirlenmesinin ayırt edici özelliği artmış anyon açıklı metabolikasidozdur. Asidoz formik-laktik asitten kaynaklanır. Hiperosmolarite, hipo-hiperglisemide görülebilir. Tedavide destek önlemler, asidozun düzeltilmesi, fomepizol/etanolla toksikmetabolitlere dönüşümün önlenmesi, metanolüneliminasyonu amacıyla hemodializ-hemodiyafiltrasyon uygulanır. Görme/MSS bozukluklarında, şiddetli metabolikasidozda, >25mg/dL’nin üzerinde hemodializ-hemodiyafiltrasyon kaçınılmazdır. Folat eksikliği varsa düzeltilmelidir. Görme güçlüğü, nörolojik belirtileri olan artmış anyon açıklı metabolikasidozlu hastalarda metanol toksitesi düşünülmelidir. Şüpheli kullanım bu öntanıyı destekler. Kesin tanı için metanol ölçümü yaygınlaştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Metanoltoksisitesi, metabolikasidoz, hemodializ/hemodiyafiltrasyon

(SB-05) UZUN SÜRELİ İMPLANTE EDİLEBİLİR KARDİYOVERTER-DEFİBRİLATÖR CEP ENFEKSİYONU OLAN BİR HASTADA GELİŞEN İNFLAMATUAR MEME KARSİNOMU

Uğuray Payam HACİSALİHOĞLU¹, Deniz Eren BÖLER²

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı*

uguraypayam.hacisalihoglu@yeniyuzuil.edu.tr

² *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı*

İnflamatuar meme karsinomu, memede palpabl bir kitle olmaksızın, meme derisinde non-spesifik inflamasyon belirtileri ile prezente olan agresif bir tümördür. Literatürde implante edilebilir kardiyoverter-defibrilatör (ICD) alıcılarında meme karsinomuinsidansı% 1,9 olarak belirtilmiştir. Bu olgu sunumunda, uzun süreli ICD cep enfeksiyonu olan bir hastada, uzun süreli enfeksiyon olarak kabul edilip klinik olarak kolayca gözden kaçabilecek çok nadir bir inflammatuar meme karsinomuantitesini sunuyoruz. Elli altı yaşında kadın hasta, sol meme derisinde kızarıklık ve ağrı şikayeti ile kardiyoloji polikliniğimize başvurdu. Hastanın özgeçmişinde, kalp yetmezliği nedeniyle 2017 yılında yapılan ICD implantasyonu izlenmekteydi. Hasta, semptomlarının 6 ay önce başladığını ve giderek arttığını belirtti. Semptomları için başka merkezlerde oral seftirakson (2x1) da dahil olmak üzere uzun süreli çeşitli antibiyotik tedavisi alan ve kontrollerinde tedaviden kısmi fayda gördüğü söylenen hastaya, dış merkezdeki kardiyoloji bölümünde mevcut lezyonunun ICD'ye bağlı granülasyon dokusu olduğu söylenmiş. Yapılan kardiyolojik muayenede ICD bölgesine karşılık gelen ciltte hiperemi, hassasiyet ve olası bir granülasyon dokusu tespit edildi. Hastaya cep enfeksiyonu ön tanısı konuldu. ICD çıkarıldı, ancak tekrarlanan denemelere rağmen elektrot kablosu serbest bırakılmadı. Operasyon sonrasında meme derisindeki yarası iyileşmeyen hastanın semptomları kötüleşince, hasta meme cerrahisi polikliniğine başvurdu. Cerrahi muayenede malignite kuşkusu içeren, deride ülserasyon oluşturan enfekte bir lezyon saptandı. Ultrasonografide, abse ve granülasyon dokusu lehine değerlendirilen, düzensiz sınırlı hipoekojenisiteler gösteren 5x4 cm boyutlarında bir lezyon izlendi. Maligniteyi dışlamak için tru-cut biyopsi yapıldı. Patolojik incelemede mikst tipte invazivduktal ve invazivlobülerkarsinom saptandı. Literatürde, ICD alıcılarında meme karsinomuinsidansı% 1,9 olarak belirtilmiştir. Aynı zamanda, ICD'lerde kurşun izolasyonu için de kullanılan bir malzeme olan poliüretan içeren meme implantı olan kadınlarda da meme kanseri oranının arttığı belirtilmiştir. Meme derisinde uzun süreli inflamasyon ve veya ülserasyon olan olgularda ayırıcı tanıda her zaman inflammatuar meme karsinomu bulunmalıdır.

Anahtar Kelimeler: İnflamatuar, meme, karsinom

(SB-06) HEPATOSELLÜLER KARSİNOMADA ALBÜMİN-GLUTAMYL-TRANSFERAZ ORANIN PROGNOSTİK ÖNEMİ

Anıl DELİK¹, Yakup ÜLGER¹

*¹Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Gastroenteroloji Bilim Dalı, Adana
anildelik@gmail.com*

Hepatoselülerkarsinoma (HCC), dünyada en sık görülen kanserler arasında altıncı sırada, ölüm nedenleri arasında ise dördüncü sırada yer alan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Günümüzde, HCC hastalarında riski belirlemek ve tedavi prognozunu tahmin etmek için Child-Pugh ve MELD skoru gibi çeşitli evreleme sistemleri kullanılmaktadır. Klinik uygulamalarda daha basit, daha ucuz ve kolay erişilen yeni biyomarkırlara ihtiyaç duyulmaktadır. HCC hastalarında karaciğer fonksiyonu ve prognozu ile ilgili nötrofil-lenfosit oranı, trombosit-lenfosit oranı, ferritin, albümin-ALP, albümin-bilirubin ve protrombin INR albümin oranı gibi belirteçler üzerine çalışmalar yoğunlaşmıştır. Bu çalışmada HCC prognozu için yeni bir biyobelirteç olarak albümin-glutamilttransferaz oranının (AGR) faydasını araştırmayı amaçladık. Çalışmaya Şubat 2010- Mayıs 2020 tarihleri arasında katılan 534 hepatosellulercarcinoma hastalarının kan biyokimya parametreleri ve diğer tetkikler hastane veri sisteminden alınarak Albumin-Glutamilttransferaz oranı retrospektif olarak değerlendirildi. Çalışmamızda tüm hastaların yaş ortalaması 62.94 ± 11.69 , cinsiyete göre dağılımı erkek 426 (%79.3), kadın 108 (%20.7) olarak tespit edildi. 534 HCC hastasının Child-Turcotte-Pugh (CTP) skoruna göre dağılımı, CTP A %25.4, CTP B %34.3, CTP C %37.3 olarak bulundu. Albumin-Glutamilttransferaz oranı CTP skoruna göre, CTP A 0.86 ± 0.17 , CTP B 0.46 ± 0.5 , CTP C 0.38 ± 0.37 p değeri 0.002 olarak belirlendi. AGR, siroz hastalarında asit varlığı ve kötü prognoz ile ilişkiliydi. AGR, karaciğer hastalığının ilerlemesini tahmin etmede yararlı bir biyobelirteçtir

Anahtar kelimeler: Hepatocellulerkarsinoma, Albumin-Glutamilttransferaz oranı, prognoz

(SB-07) UZMANLIK ALANI DIŞINDA BİLİRKİŞİLİK YAPMAK VE GÖRÜŞ BİLDİRMENİN ONARILAMAZ SONUÇLARI

Sotiri KALFOĞLU¹, Rakel ROZANT¹, Gavril PETRİDİS¹, Şebnem ÖZCAN¹

¹Istanbul Yeni Yüzyıl Ün. Adli Tıp Eğitim ve Hizmet Laboratuvarı

sotirios.kalfoglou@yeniuyuzyl.edu.tr

Bilirkişilik ağır sorumluluk ve bilgi birikimi gerektiren bir adalet hizmet yoludur. Usulüne uygun gerçekleştirilmediği durumlarda adaletsizliğin yanında kişilere zarar verir. Çalışmamızda bu alanda yanlış bir değerlendirme ve yönlendirme sonucunda yaşanan dramatik bir olgu ele alınmıştır. İstanbul’da yaşayan bir çiftin kız çocuğu dünyaya gelir. Çocuğun babaya fazla benzememesi, çevrenin de sosyal baskısı sonucunda babada şüphe uyanır. Üstelik çocuğun kan grubu 0 iken annenin B babanın da A grubudur. Hastanede karışmış olabileceği düşünülür. Baba 12 yıl bu şüphe ile yaşar ve sonunda bir test yapmaya karar verir ve anneden gizli, çocuğun saçını alarak bir laboratuvara gider. Söz konusu laboratuvar bu tür bir örneğin incelenmesinin yasalara aykırı olduğunu düşünmeden örneği alır ve çalışacağını ifade eder. Raporun sonucu babalığı reddeder. Bu arada inanılmaz bir hatalı yönlendirme ile kişiye O gruplu bir çocuğun B anneden ve A babadan doğmasının milyar oranında az rastlanan bir durum olduğunu söyler. Oysa çok basit bir Mendel kuralı karşılaştırması bu kan grubu kombinasyonunun sıklıkla karşılaşılan bir durum olduğunu göstermektedir. Kişiler kan grubu özelliklerini anne ve babalarından alırlar. Bu durumda Anne B ve O kan grubunu, baba A ve O kan grubunu taşıyabilir ve her ikisi de kendi çocuklarına O özelliğini verdiklerinde çocuk OO çıkar. Herhangi bir özel bilgi gerektirmeyen bu durum basit genetik bilgisi ile kolaylıkla açıklanır. İkinci çocuğuna 6 aylık hamile olan eş durumu öğrenir ve kendinden emin olarak yeni ve güvenilir test ister. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesinde gelinir ve gerçekleşen test tartışmasız olarak kişinin babalığını onaylar. Bu olguda temel problem bilirkişilik yaparak adli genetik teknikleri yolu ile rapor verme yetkisinden bilimsel anlamda kesinlikle yoksun olan kişilerin bir aileyi zor durumda bırakmasıdır. Rapor sonucunda kişiyi tarafımızca gerçek durum ile ilgili inandırmak zor olmuştur. Öte yandan ileri bir gebeliği olan eşin psikolojik durumu çok fazla etkilenmiştir. Bu konuda kadına yardımcı olmak amacı ile laboratuvarımızdaki klinik psikolog kendisine uzun süre psikolojik destek vermiştir. Benzer durumların yaşanmaması için; Türkiye’de babalık testi yapmakta olan laboratuvarlarda çalışanların bireylere sözlü olarak raporla ilgili bilgilendirmeleri doğru ve net bir şekilde yapmaları şarttır. Tekniğin doğru kullanımı ve değerlendirmenin doğru yapıldığı durumlarda DNA’nın kimliklendiremeyeceği biyolojik örnek yoktur. Ancak yanlış değerlendirmeler kişilerin geleceği ile oynamak anlamına gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: *bilirkişilik, babalık tayini, DNA incelemeleri, adli tıp*

(SB-08) LANETLİ İKİLİ; AKCİĞER TÜBERKÜLOZU VE COVID-19 BİRLİKTELİĞİ

Turgut ÖZTUTGAN¹

¹ *Kolan International Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Servisi*

oztutganturgut@hotmail.com

Mikobakteryumtüberkülozis ve SARS-COV2 öncelikle akciğerleri tutarak öksürük, ateş, nefes darlığı gibi benzer yakınmalarla karşımıza çıkan, fizyopatolojileri farklı pnömoni oluşturan patojenlerdir. Şimdiye dek yapılan az sayıda çalışmada tüberküloz hastalarının kanlarında yüksek oranda bulunan myeloid seri elemanlarının kritik COVID19 hastalarında da yüksek saptanmasından hareketle birlikteliğin kritik hastalık riskini arttıracığı söylenmiştir. Pandemide akciğer tüberkülozu (tb) yönetiminin zorlaşacağı öngörüldüğünden DSÖ yayınlarında daha önce HIV/Tüberküloz için kullanılan “lanetli ikili” kavramının akla geldiğini belirtmiştir. Bizde bir hastamızdan hareketle konuya dikkat çektik. 23 yaşında kadın hasta öksürük şikayetiyle başvurduğu acil polikliniğinden Covid-19 enfeksiyonu şüphesiyle 25.09.2020’da Göğüs Hastalıklarına yönlendirilmiş. ToraksBT’sinde sağ akciğer üst lobda düzensiz yoğunluk artışı görülen hastanın SARS-COV2/RT-PCR testi negatif sonuçlandı. Ayrıntılı alınan anamnezdetb temas hikayesi olan hastadan fiber optik bronkoskopi işlemiyle bronkoalveolar lavaj alındı. Aside dirençli bakteri-tb kültürü negatif olarak sonuçlandı. Uygulanan ampirik antibiyotik tedavisine karşın şikayetleri azalmayan hasta 21.12.2020 tarihinde halsizlik, öksürük şikayetleriyle tekrar baş vurdu. Bu kez çekilen ToraksBT’sinde sağ akciğer üst lobda 27 mm. çaplı kaviteasyon saptandı. Hastaya klinik/radyolojik olarak kaviter akciğer tüberkülozu tanısı kondu. Dörtlü antitüberküloz tedavi (HRZE) başlandı. Kontrollerinde lezyonda gerileme izlendi. 21.02.2021 tarihinden itibaren ikili antitüberküloz tedaviye (HR) geçildi. Hasta 25.03.2021 tarihinde öksürük, halsizlik, kas ağrısı yakınmalarıyla bu kez de tb’ninagreve olduğu ön tanısıyla polikliniğimize gönderildi. Yapılan muayene ve PCR testi pozitif olarak raporlandı, Covid 19 enfeksiyonu tanısı kondu. Hospitalize edilip HR tedavisine antiviral tedavi (favipiravir) eklendi. Yatışının ilk gününden itibaren taburculuğunda normale dönen lökopeni (3300/microlitre), granülositopeni (660/microlitre) izlendi. Takiplerinde lenfopeni hiç saptanmadı. 31.03.2021 tarihinde çekilen ToraksBT’sinde iyileşen deforme tbkavitesiyle uyumlu odağa ek sol akciğer alt lob superiorsegmentte ufak buzlu cam dansiteleri izlendi. 15.04.2021 tarihinde şikayetleri tamamen gerileyerek şifayla taburcu edildi. COVID-19 pandemisi esnasında öksürük, nefes darlığı ve ateş semptomlarıyla başvuran bir hastanın ayrıcı tanısında toplum sağlığını ilgilendiren önemli diğer bir bulaşıcı hastalık akciğer tüberkülozunun da dikkate alınması gerektiğini hatırlatıyoruz.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 pandemisi, akciğer tüberkülozu, “lanetli ikili”

(SB-09) ŞİZOFRENİ HASTALARINDA EKOKARDİYOĞRAFİK EPİKARDİYAL YAĞ DOKUSU KALINLIĞI

Betül Çetintulum Huyut¹, Mustafa Ahmet Huyut²

¹Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Doktora Programı,
pskbetulcetintulum@hotmail.com

²Yeni Yüzyıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji Anabilim Dalı.
ahuyut@yahoo.com

Epikardın yağ dokusu kalbimizi saran iç organ yağlanması bir parçasıdır. Endokrin ve parakrin etkilere sahip olup metabolik sendrom ile ilişkili olduğu bulunmuştur. Şizofreni kronik psikiyatrik hastalıklardan biri olup, bu bireylerde diyabet ve obezite gibi kardiyovasküler hastalıklar genel popülasyona göre 1,5-2 kat yüksek olduğu saptanmıştır. Çalışmamızın amacı şizofreni hastalarında ekokardiyografik epikardiyal yağ dokusu kalınlığını sağlıklı bireyler ile karşılaştırmaktır. Ocak 2020 ile Mart 2021 tarihleri arasında Kardiyoloji polikliniğine başvuran hastalar arasından daha önce şizofreni tanısı konulmuş 21 hastanın epikardiyal yağ kalınlığı ölçüldü ve sağlıklı 26 adet gönüllü ile karşılaştırıldı. Ayrıca katılımcıların trigliserid, LDL, HDL, Açlık kan şekeri değerleri, kan basıncı, boy, kilo ve bel çevresi de ölçüldü. Çalışma Helsinki ilkeler deklarasyonuna ve iyi klinik uygulamalar etiğine uyularak yapıldı. Çalışmada elde edilen veriler SPSS 22.0 (statistical software, SPSS Inc., Chicago, IL, USA) paket bilgisayar programı kullanılarak değerlendirildi, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirildi. Şizofreni saptanan hastaların 12'si erkek (%57.1), sağlıklı gönüllülerin 16'sı erkek (%61.5) olarak saptandı. Katılımcıların ortalama yaşları 47.18 ± 7.85 yaş saptandı. Şizofreni olan hastalar ile sağlıklı gönüllülerin laboratuvar verilerinin benzer olduğu saptandı ($p = 0.457$). Şizofreni hastalarında ortalama BMI 30.45 ± 1.54 saptanırken, sağlıklı grupta 24.5 ± 3.42 olarak bulundu ($p = 0.013$). Ayrıca şizofreni hastalarında epikardiyal yağ kalınlığı artmış olup, şizofreni hastalarında ortalama 0.94 ± 0.24 cm epikardiyal yağ yastıkçığı kalınlığı saptanırken, sağlıklı grupta ortalama 0.425 ± 0.14 cm epikardiyal yağ yastıkçığı kalınlığı saptandı (95% CI 0.44-1.27, $p = 0.011$). Epikardiyal yağ yastıkçığı miktarı şizofreni hastalarında daha yüksek bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Epikardiyal Yağ Dokusu Kalınlığı, Transtorasik Ekokardiografi.
Şizofreni,

(SB-10) SAĞLIK KURUMLARINLARINDA İNOVASYON VE PERFORMANS İLİŞKİSİ

Seda YILDIRIM¹

¹Toros Üniversitesi, İşletme Ana Bilim Dalı, Sağlık Yönetimi
sedayllldrm@outlook.com

Sağlık kurumları için inovasyon uygulamaları sağlık çalışanları üzerinde performans verimliliğinde artış gösterdiğinden, sağlık hizmetleri sektörü, temel gereksinim, toplumsal sağlık sorunları ihtiyacının artması ve günümüz teknolojisinin hızla değişiminden en fazla etkilenen hizmet sektörü arasında yer aldığından dolayı inovasyonu önemi kılmaktadır. Etkili, verimli ve rekabet gücü yüksek olan sağlık kurum ve kuruluşlarının hizmet sağladığı ekonomiler kalkınır ve küresel çapta rekabet ortamında avantaj sağlar. Dolayısıyla, her ülke ve işletmeler için inovasyon kavramı ve uygulaması, iş artışını, sürdürülebilir kalkınmayı, toplumun refah seviyesini arttırmayı, yaşam standardının kalitesinde artış sağlamasında önemli bir rol oynamaktadır. Nüfus sayısının artması ve nüfusun giderek yaşlanması sonucunda hastalıklar ve sağlık hizmeti sunumu ihtiyaçlarının değişmesi, ayrıca gelir düzeyinin artması, teknolojik gelişmeler ve nüfusun kapsamını hedefleyen sağlık sigortası sistemlerinin bütün ülkelerde de giderek genişletilmesi, daha iyi sağlık hizmeti sunumu olan talebi artırmakta dolayısı ile özel sağlık kurumlarının da önünün açılmasını sağlayabilmektedir. İnovasyonun amaçları arasında yenilik sağlamanın yanı sıra, kurumlar arasında rekabet avantajı ve üstünlüğü sağlamaktır. Çalışmada sağlık kurumlarında performans kavramı ve performans sistemi kavramları hakkında literatür taraması yapılarak bu iki kavram arasında ilişki kurulup sonuçları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: İnovasyon, Sağlık Kurumlarında İnovasyon, Performans, Sağlık Kurumlarında Performans, Performans Değerlendirme.

(SB-11) ÖZEL SAĞLIK SİGORTACILIĞINDA KİŞİSEL VERİLERİN KULLANIMI

Ayşe Gizem UNUR¹, İtir ERKAN²

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üni. Sağlık Yönetimi Yüksek Lisans Öğrencisi.*

aysegizemunur@gmail.com

²*İstanbul Yeni Yüzyıl Üni. Sağlık Bil.Fak. Sağlık Yönetimi Bölümü*

Dijital teknolojinin gelişmesi her sektörde olduğu gibi hastane ve sağlık sektörü alanlarında da gelişme yaşatmıştır. Kişilerin tedavisinin karşılanabilmesi, özel sağlık sigorta şirketlerinden satın almış oldukları poliçelerin, limit ve teminatlar çerçevesinde değerlendirilerek ödeme kararı verilmektedir. Karar alınırken hastaya ait geçmiş ve güncel tıbbi kayıtlar önemli rol oynamaktadır. Hastaların almış oldukları veya planlanan tedavilerine ait tıbbi kayıtlar, hastaneler tarafından sigorta şirketleri ile provizyon aşamasında online sistemlerden paylaşılmaktadır. Bu paylaşımlar hastanın tedavi masraflarının karşılanması, reddedilmesi ve gelecek yıl satın alacağı poliçe fiyatlarını etkilemektedir. Süreç kapsamında özel sağlık sigortası şirketleri; kişisel verilerin toplanması, işlenmesi, aktarılması ve paylaşılması için sigortacılık kanununda sağlık verilerine ulaşma hakkına ve bu verilerin sır olarak saklanması yükümlülüğüne sahiptir. Sağlık sigortacılığı sektörünün işleyebilmesi amacıyla hukuksal olarak koruma altına alınan işleyişin yanı sıra şirketlerin ve hastanelerin sorumluluğu dahilinde Kişisel Verilerin Korunması Kanunu sürecinde mahremiyet gerektiren durumlar bulunmaktadır. Bilginin gizliliği hassasiyet gerektiren bir durum haline gelmiştir. Gerek firmaların bilgi sistemleri güvenliği ve gerekse personelin bu konudaki hukuki bilgi düzeyi oldukça önemlidir. Prosedür olarak bütün detaylar hazırlanmış olsa da bu durumun sahadaki işleyişi ve aksaklıkları olmadığı düşünülmemelidir. Süreç gereği belli şartlar gereği veri paylaşımı yapılması gerekmektedir. Yapılacak veri paylaşımının 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununa uygun olabilmesi için taraflar hastadan mutlaka açık rıza onayı almalıdır. Hastaya ait verilerin hasta dışında kimseyle paylaşılması, paylaşılması mecburi ise yine hastanın bilgisi ve onayı ile yapılması gerekmektedir. Ayrıca bu süreç dahilinde verilere ulaşma, silme, kopyalama, paylaşma gibi önemli yetkiler her çalışana verilmemeli, çalışanların tüm işlem hareketleri sistem üzerinden kaydedilmeli ve belirli aralıklarla üst yönetim tarafından kontrol edilmelidir. Sürecin etik bir şekilde ilerleyebilmesi için hasta mahremiyetinin önemi unutulmamalı, sahada çalışan kişilere mutlaka belirli aralıklar ile kanunun gereklilikleri ve uyulmaması durumunda olabilecek olumsuz senaryo hakkında eğitim verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: KVKK, veri, özel sigorta, bilgi sistemleri, mahremiyet

(SB-12) PANDEMİ DÖNEMİNDE SOSYAL MEDYA KULLANIMI VE SAĞLIK İLİŞKİSİ

*Gamze AVCI¹, İrem Nur SEZGİNER¹, Özge ERDEM¹, Rabia CİHAN¹, Yaren DEMİR¹,
Yağmur KARADAŞ¹, Elif ŞAHİN¹*

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi
gamze.avci@ogr.yeniyuzyl.edu.tr*

Sosyal medya; insanların internet üzerinde birbirleriyle yaptığı diyaloglar ile paylaşımların bir bütünüdür. Sosyal ağlar, içerik ve bilgi paylaşmasını sağlayan İnternet siteleri ve uygulamalar sayesinde, insanlar aradığı, ilgilendiği içeriklere ulaşabilmektedir. Zaman ve mekândan bağımsız olarak, paylaşım imkanı bulunan bir iletişim şeklidir. İnternet teknolojileri ile birlikte hayatımıza giren sosyal medya, hayatımızın her alanında dijitale doğru bir dönüşüm yaşanmasına sebep olmuştur. Bu dönüşümlerden en köklüsü sağlık alanında yaşanmıştır. Sosyal medya bilinçli ve doğru kullanıldığında toplum sağlığının korunması ve güçlendirilmesi konusunda en etkili araçlardan biridir. Bu çalışmada internet ve sosyal medya kullanımı ile ilgili bir değerlendirme yapmak, COVID-19 pandemisi dolayısıyla sosyal izolasyon ve gönüllü karantina uygulayan kişilerin internet ve sosyal medya kullanım alışkanlıklarının değerlendirilmek, internet ve sosyal medya kullanımının sağlık üzerindeki etkilerini saptamak amaçlanmıştır. Bu hedef doğrultusunda COVID-19 Pandemisi döneminde sosyal medya kullanımının sağlığa etkilerini araştırmak amacıyla İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Eczacılık Fakültesi öğrencilerinin katıldığı bir anket çalışması yapılmıştır. Yapılan anket çalışmasına 70 kişi katılmıştır. Elde ettiğimiz sonuçlara göre; temel olarak COVID-19 pandemisi sürecinde internet ve sosyal medya kullanım oranlarında artış olduğunu görülmüştür. Bu durumun olumlu ve olumsuz sonuçları olduğunu tespit edilmiştir. Bilgiye erişim, iletişim, gündem takibi, sanal kültürel faaliyetler ve uzaktan eğitim gibi durumlarda internet ve sosyal medyanın olumlu etkileri; boş zamanın tamamının internet ve sosyal medyada geçirilmesi, bu süreçte baş ağrısı, sırt ağrısı gibi sağlık sorunlarının yaşanması, eğlence içeriklerinin bilgilendirici içeriklerden daha fazla ilgi çekmesi gibi durumların ise olumsuz etkiler olduğu saptanmıştır. Şimdiye kadar yaptığımız çalışmalar ışığında COVID-19 pandemi süreci devam ettikçe internet ve sosyal medyada geçirilen zaman ve bu nedenle çıkan sağlık sorunlarının artacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid -19, Pandemi, Sosyal medya, Sağlık

(SB-13) GENLERDE AGRESYON ÇALIŞMALARININ ADALETE YANSIMASI

Sotiri KALFOGLOU¹, Emel Hülya YÜKSELOĞLU¹

*¹ İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa / Adli Tıp ve Adli Bilimler Enstitüsü
sotirios.kalfoglou@yeniyuzyil.edu.tr*

Kriminoloji suç ve suçluluk konularını sosyal ve çevresel faktörlere bağlı olarak araştırır. Geleneksel olarak bu araştırmalar biyojenikantisosyal davranış teorilerini ötekileştirilmiş, görmezden gelmiştir. Ancak günümüzde sürekli genişleyen ve anlam kazanan genetik çalışmalar anılan düşünce şeklini değiştirmeye yüz tutmuştur. Son çalışmalar davranışın da genetik temelli olduğu yaklaşımındadır. Özellikle beş farklı genetik polimorfizmin (DAT1, DRD2, DRD4, 5HTT ve MAOA), suç etiyojisinde çokça ilişkilendirilmektedir. Ancak araştırma temelinde heyecan verici olan bu gelişmeler hukuk sistemine dahil edilmeye başlandığında tamamen farklı bir tartışma ortamı doğmaktadır. Bu çalışmada son 20 yılda ortaya konan genlerimiz ve suç ilgisinin çeşitli davalarda kullanımı incelenmiştir. Gerek ABD gerekse AB de ciddi biçimde tartışılan konu ilginç bir kullanım grafiği göstermektedir. İlk çalışmalar MAOA geni ile davranışın bire bir ilişkisi temelinde mahkemelerce kullanılmış olup yargı etkilenmiştir. Bazı davalarda sanıkların suç indirimine gidilmiş bazılarının beraatine kadar gidilebilmiştir. Ancak araştırmalar ilerledikçe ve bilgi birikimi geliştikçe durumun bu denli kesin çizgilerle ortaya konamayacağı da açıklık kazanmıştır. Davranışta hiçbir zaman monogenik bir etkinin söz konusu olmayacağı, poligenik etkilerin söz konusu olduğu anlaşılmıştır. Hatta poligenik etkinin de suç temelinde oldukça düşük bir yüzdeyi oluşturduğu da ortaya çıkmıştır. Tüm bu farklı gen kombinasyonlarına ek olarak bir de çevre faktörü hesaba katıldığında suçu bize genlerimizin yaptırdığı varsayımı değer kaybetmiştir. Konu hukuk sisteminde kullanım açısından parabolik bir eğri göstermiş olup, şu anda dengede tutulmaya çalışılmaktadır. Ancak hatırlanması gereken bir gerçek hukuk sistemine genetik bilimindeki çalışmaları öğretmek ve kullanmak ve sonra da vaz geçirmek tehlikeleri olan zorlu bir süreç olup, hatalı kullanım adaletsiz kararlara neden olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Agresyon, savaşçı geni, ceza indirimi*

(SB-14) KLİNİSYENLERDE MALPRAKTİS: BİR ÖZEL HASTANE ÖRNEĞİ

Serhan ŞAHİNLİ¹, Sıdıka GÜN²

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü
serhan.sahinli@yeniuyuzyl.edu.tr*

² *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Lisans Öğrencisi*

Bu araştırmanın amacı, İstanbul ilinde yer alan bir özel hastanede, görev yapan klinisyenlerin tıbbi hata ile ilgili görüş ve düşüncelerinin belirlenmesi ve ulaşılan sonuçların değerlendirilmesidir. Araştırmanın evrenini, İstanbul ilinde yer alan özel bir hastanede görev yapan toplam 110 klinisyen oluşturmaktadır. Coşkun vd. (2017)'ne göre 110 kişiye karşılık 86 kişiye anket uygulamamız gerektiği evren ve örneklem hesabı yapılarak belirlenmiştir. Hastaneye dağıtılan anketler içerisinde eksik veya cevap verilmemiş anket formları çalışmaya dâhil edilmemiştir. Bu çalışmanın sonucunda, % 83 anket doldurma oranı ile 92 klinisyenden geri dönüş olmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak nicel analiz yöntemi ve verilere ulaşmada anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan anket Altunkan'ın 2009 yılında yapmış olduğu "Hemşirelik Hizmeti Sunan Sağlık Personelinde Malpraktis: Konya Örneği" çalışmasında yer alan anket formundan yola çıkarak oluşturulmuştur. Sosyo-Demografik Değişkenler ile ilgili yaş, cinsiyet, çalıştığı hastane, çalıştığı birim, eğitim durumu, medeni durum, meslekte çalışma süresi, bulunduğu kurumda çalışma süresi, bulunduğu çalışma süresi, haftada ortalama çalışma süresi maddeleri bulunmaktadır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerden yararlanılmıştır. Anketin güvenilirliği Cronbach Alpha katsayısına göre hesaplanmıştır. Çalışma sonucunda elde edilen verilerin Cronbach Alpha değeri 0,95 bulunmuştur. Çalışma kapsamında klinisyenlere, tıbbi hatanın nedenlerine ilişkin görüşleri sorulduğunda en çok yorgunluk (%54), stres (%54), iş yükünün fazla olması (%50), mesleki bilginin yetersiz olması (%50), iletişim eksikliği (%46), hataları önleyici sistemin olmaması (%43) ve hemşirelere görev dışı işlerin yüklenmesi (%42) sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Malpraktis, Klinisyen, Hastane.*

(SB-15) COVID-19 SÜRECİNDE YAŞANAN SORUNLARIN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA ETKİLERİ

Nuray KAYA¹, Yunus ADIGÜZEL², Hasan Vedat OFLUOĞLU³, İtir ERKAN⁴

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık Yönetimi*
nuray5528@gmail.com

² *İstanbul 29 Mayıs Üni. İİBF Yönetim Bilişim Sistemleri*

³ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üni. Tıp Fakültesi Genel Cerrahi ABD Öğretim Üyesi,*

⁴ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üni. Sağlık Bil.Fak. Sağlık Yönetimi*

Sağlık çalışanları COVID-19 hastaları ile temas ettiği için diğer meslek gruplarına göre birçok açıdan daha fazla risk altındadır. Bu çalışma COVID-19 pandemisinin sağlık çalışanları üzerindeki etkisinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada İstanbul ilinde 3 özel hastanede görevli 165 sağlık çalışanına pandemi sürecinde kişisel, ekipman, çevre ve aile ile ilgili yaşadıkları sorunlara ilişkin anket uygulanmıştır. Veriler SPSS 22.0 programında analiz edilmiş olup, istatistiksel analizde ki-kare, ANOVA ve t-testi kullanılmıştır. Bulgular incelendiğinde çalışmaya katılanların %66,7'si kadın, %33,3'ü erkek olup, meslek grubu açısından %15,8'i hekim, %44,8'i hemşire ve %39,4'i ise diğer sağlık çalışanlarını oluşturmaktadır. COVID-19 teyidli hastaya bakan sağlık çalışanı oranı %59'dur. Çalıştığı kurumda COVID-19 geçiren sağlık çalışanı oranı ise %39,4 olarak tespit edilmiştir. COVID-19 pandemi sürecinde sağlık çalışanlarının kedisini, çevresini, diğer hasta ve sağlık çalışanlarını korumada kişisel koruyucu ekipman kullanımı ve uygun ortam koşulları önemlidir. Katılımcıların koruyucu ekipman, havalandırma vb. sorunlarda üst yönetime ulaşmada sorun yaşayıp yaşamadıkları sorgulandığında %40,6'sı sorun yaşadığını belirtmiştir. Çalışmaya katılan sağlık çalışanlarının; %31,5'i ailelerine hastalık bulaştırma korkusu yaşadıklarını, %28,5'i TV-gazete-internet ortamında yayınlanan vaka sayılarının endişelerini arttırdığını, %33,3'ü koruyucu ekipman kullanmalarına rağmen hastalığa yakalanma endişesi yaşadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %23'ü COVID-19 tedavisi sonrası tekrar işe başladığında tedirginlik yaşadığını ifade ederken, tedavi süresi boyunca aile yakınlarının endişelerinin katılımcıları olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Sağlık Yöneticileri sağlık çalışanlarının fiziksel koşullarını iyileştirici tedbirler alarak gereksinimleri karşılamalıdır. Bu süreçte destek eğitimlerine devam etmeli, ailelerine hastalık bulaştırma endişesi yaşayan sağlık çalışanlarının konaklayabileceği yer tahsisi konusunda çözümler üretilmelidir. COVID-19 geçirdikten sonra işe başlayan personele uzman desteği sağlanmalı, yazılı ve görsel medyada bilimsel içeriği olan bilimsel yayın ve bilgileri takip etmeleri gerektiği konusunda yönlendirme yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Pandemi, Sağlık Çalışanları

(SB-16) COVID-19'UN HAYATIMIZA GETİRDİKLERİ VE ZORUNLU KILDIĞI YÖNETİM VE ORGANİZASYON DEĞİŞİKLİKLERİ

Yunus ADIGÜZEL¹

¹*İstanbul 29 Mayıs Üni. İİBF Yönetim Bilişim Sistemleri*

yunusadiguzel@yahoo.com

1918 yılında ortaya çıkan ve en az 50 milyon insanın ölümüne neden olan İspanyol gribinden sonra COVID-19 tüm dünyayı etkileyen ilk salgın oldu. Çin'in şeffaf bir yönetiminin olmaması bu virüsün gücünün ve yıkıcı etkisinin geç anlaşılmasına, önlem ve müdahalelerde geç kalınmasına neden olmuştur. 10 Nisan 2021 tarihi itibarıyla Dünya genelinde 135.202.387 tanı ve 2.920.537 ölüm gerçekleşmiştir. Dünyayı etkisi altına alan ve önce ülkeler arası sonra şehirlerarası seyahatleri kısıtlayan, tam kapanmalara sebep olan pandemi yaşamı durma noktasına getirmiştir. Pandemi süresinin uzaması ve teknoloji çağında yaşamamız nedeniyle hayatımızda çok köklü değişiklikler yaşanmaya başladı. İnternet, tablet, bilgisayar, akıllı telefon, kredi kartları (özelikle temassız olanlar), kargo, online/hibrit eğitim, evden çalışma gibi kavramlar gerek iş/okul gerekse sosyal hayatımızın olmazsa olmazları arasına girdi. Dünya genelinde tüm işletmeler salgınla ilgili önlemler alarak faaliyetlerini sürdürme çabasıdadır. İnsanların temel gıda ihtiyaçlarının karşılanması için üretimin ve tedarik zincirinin aksamaması, çoğu öğrenci olan çocukların ve gençlerin eğitimlerine devam etmeleri, şirketlerin varlığını sürdürebilmesi için işlerin bir şekilde aksamadan devam etmesi gerekiyor. Bu nedenle çalışanların sağlığı ve güvenliği, tedarik zincirinin bozulması gibi sorunlara karşı yönetimsel çözümler üretilmek zorunda kalmıştır. Bu süreçte kurumların kriz yönetimi, risk yönetimi, pazarlama yönetimi, stok yönetimi gibi konularda stratejilerini belirlemesi şüphesiz birçok açıdan üstünlük kazandıracaktır. Tüm bunların yanı sıra stratejik liderlik üstlenen yöneticilerin, belirsizlik süreçlerindeki başarısı tartışılmazdır. Bu nedenle özellikle salgın dönemlerinde şeffaf yönetim ilkesi doğrultusunda kısa, orta ve uzun vadede stratejik yönetim anlayışının benimsenmesinin tüm işletmeler için fayda sağlayacağı aşikardır. Ayrıca dijital dönüşüm süreçlerine hızlıca uyum sağlanabilmesi işletmelerin faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması ve hızlı iletişim kurulabilmesi için önemli adımlardan birisidir. Ülkeler ve hükümetler en çok ekonomiye odaklansa da bütün bu bahsedilenler neredeyse her alanda çok iyi planlanmış bir psikolojik, sosyolojik yönetim ve organizasyon değişikliklerini gerektiriyor.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Pandemi, Yönetim, Organizasyon

(SB-17) EVDE BAKIM HİZMETİ: SAĞLIK SUNUCULARININ GÖRÜŞ VE YAKLAŞIMLARI ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Serhan ŞAHİNLİ¹, Dilek BASAYOĞUL²

¹ İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü
serhan.sahinli@yeniuyuzil.edu.tr

² İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü

Bu çalışmada, evde sağlık hizmeti veren hekimlerin sunmuş oldukları hizmete ilişkin görüşlerinin ve alanla ilgili değerlendirilmelerinin tanımlanması amaçlanmıştır. Çalışmanın evreni, İstanbul iline bağlı belediye bünyesinde bulunan, altı farklı lokasyonda evde bakım hizmeti sunan hekimlerdir. Örneklem ise basit tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilen ve izin alınabilen 5 evde bakım hizmeti hekiminden oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Hekimlerin sunmuş oldukları evde bakım hizmetleri ile ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla sorulan sorular, literatür bilgilerinden yararlanılarak araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Verilerin analizinde, elde edilen bilgiler önce bilgisayar ortamında yazılı hale getirilmiş, sonra da nitel araştırma tekniklerden içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmada katılımcıların görüşleri çerçevesinde, evde bakım hizmetlerinin şuanda yeterli seviyede sunulmadığı, evde bakım hizmeti veren sunucuların fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal yönden ağır iş yükü içerisinde oldukları, evde bakım hizmeti ile ilgili yasal düzenlemelerin yetersiz olduğu, hekimlerin görev tanımlamalarının net olarak belirlenmediği, hekimlerin evde bakım hizmeti sunumu sırasında en çok karşılaştıkları problemlerin iletişim eksikliği, hijyen sorunları, çevresel şartların kötü olması, çalışan personellerin motivasyonlarının düşük olması, sağlık çalışanlarına karşı duyulan öfke ve şiddet, gerekli ekipmanların tam olmayışı sonucuna ulaşılmıştır. Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda, çalışan güvenliği ile ilgili usul ve esasların düzenlenmesi, evde bakım hizmeti veren sağlık insan gücü sayısının arttırılması, iş tanımlarının net bir şekilde belirlenmesi, evde bakım hizmeti sunucularının aileler ile yaşadığı iletişim eksiklerini gidermek için verilen eğitimlerin nitelik ve niceliklerinin arttırılması, şiddet olaylarını azaltmak için sosyal hizmet ve psikoloji uzmanlarının ailenin ve evinin genel durumunu değerlendirmesi ve ekipmanların sayısının arttırılması önerilerinde bulunulabilir.

Anahtar Kelimeler: Evde bakım, Hekim, Sağlık.

(SB-18) GÜNCEL VERİLERLE VÜCUT GELİŞTİRME SPORCULARINDA BESLENME

Nur Sinem TÜRKMEN¹, Çağla PINARLI²

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beslenme ve Diyetetik
Dyt.sinemturkmen@gmail.com

²İstanbul Gedik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü

Vücut geliştirme sporunun popülaritesi gün geçtikçe artmaktadır fakat buna karşılık literatüre bakıldığında kanıta dayalı beslenme önerilerinin sayısının oldukça az olduğu görülmektedir. Bu çalışmada literatürde geçen, vücut geliştirme sporcuları için verilen kanıta dayalı güncel beslenme önerileri derlenmiştir. Vücut geliştirme sporuyla ilgilenen bireylerde enerji ihtiyacının doğru hesaplanması, vücut ağırlığında azalma sağlamak için temel hedef olmalıdır. Vücut geliştirme sporcularında kas kaybını önlemek için haftalık en fazla %1'lik vücut ağırlığında azalma önerilmektedir. Vücut geliştirme sporcusu için gerekli enerji hesaplaması yapıldıktan sonra, vücut ağırlığında kilogram başına en az 2.3 g/kg/gün protein alımı önerilmektedir. Aynı zamanda her öğünün 0.4-0.5 g/kg protein içermesi önerilmektedir. Günlük enerji gereksiniminin %15-30'u yağlardan, geri kalanı ise karbonhidratlardan gelecek şekilde beslenme programı düzenlenmelidir. Vücut geliştirme sporcuları için ideal öğün sayısında ise özellikle dayanıklılık egzersizleri süresince günlük 3 ile 6 öğün tercih edilmelidir. Yapılan araştırma sonuçlarına göre öğün saatleri ve sıklığının vücut ağırlığında azalma veya yağsız kütleyi korumak için belirgin bir pozitif etkisinin olmadığı görülmüştür. Müsabakalardan birkaç gün önce uygulanan dehidrasyon programı, elektrolit imbalansına sebep olabileceğinden dikkatli olunması gerekmektedir. Müsabakalara hazırlanan son dönemlerde karbonhidrat alımındaki artışın olumlu etkileri olabilir bu sebeple karbonhidrat yüklemesi sporcuya uygun olarak yapılmalıdır. Vücut geliştirme sporcularında supplement kullanımıyla ilgili de farklı tartışmalar bulunmaktadır. Kreatinmonohidrat, kafein ve beta alanin alımının müsabakalara hazırlanma süresince olumlu etkileri olduğu görülmüştür. Diğer supplementlerle ilgili daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğu, güncel literatür verileri dahilinde düşünülmektedir. Son olarak, estetik bir spor çeşidi olan vücut geliştirme sporcularında yeme bozuklukları ve vücut algısı bozukluklarının sık görüldüğü unutulmamalıdır. Bu konuda gerekirse psikolog ve psikiyatristlerden destek alınması gerektiği unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Vücut geliştirme, Sporcu beslenmesi, Protein*

(SB-19) AMELİYATHANEDE BASINÇ YARASI GELİŞİMİNİ ÖNLEMEDE KANIT TEMELLİ UYGULAMALAR

Selda Karaveli Çakır¹

¹*Kastamonu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
seldakaraveli@gmail.com*

Basınç yaraları ameliyat uygulanan hastalarda yaygın olarak görülen, yaşam kalitesini olumsuz yönde etkileyen, ağrıya ve maddi kayıplara yol açan önemli bir sağlık sorunudur. Ameliyata bağlı basınç yarası ameliyat sonrası ilk 48-72 saat içerisinde gelişen yaralar olarak kabul edilmektedir. Özellikle uzun süren ameliyatlarda sırasında basıncın etkisiyle dokuda oluşan değişim, ameliyat sonrası 3-7. günlerde ciddi basınç yaralanmaları ile sonuçlanabilmektedir. Bu derlemede, ameliyathanede basınç yarası gelişimini önlemede etkili kanıt temelli girişimlerin tartışılması amaçlandı. Ameliyatın süresi, ameliyatın şekli, ameliyat sırasında hastaya verilen pozisyon, ameliyat sırasında kullanılan destek yüzeyler, derinin nemli olması, kan kaybı, hipotansiyon, ısıtıcı araç gereç kullanımı, hipotermi, pozisyon vermede kullanılan aletler ve anestezi kullanımı ameliyata bağlı basınç yarası için risk faktörleri arasında yer almaktadır. Ameliyat nedeni ile ortaya çıkan basınç yaralanmaları, hastanın var olan sağlık sorunu ve uygulanacak olan cerrahi girişimin üzerine yoğunlaştırılması nedeni ile göz ardı edilebilmektedir. Hemşireler, ameliyat sırasında basınç yarası risk faktörlerinin farkında olmalı ve hemşirelik bakımının göstergesi olan basınç yaralanmalarının önlenmesinde kanıt dayalı rehberlerin önerileri doğrultusunda gerekli girişimleri uygulamalıdır. Ameliyat kaynaklı basınç yaralanmalarını önlemede etkili kanıt temelli girişimler; risk değerlendirmesi, pozisyon verme, koruyucu örtü ve destek yüzey kullanımı başlıkları altında ele alınmaktadır. Bu yaralanmaları önlemek amacıyla uzun süren ameliyatlarda, hipotermi ve hipotansif ataklar gibi basınç yaralanması riskini artıran faktörler belirlenmelidir. Ameliyat masasında, basıncı dağıtan destek yüzeyler kullanılmalıdır. Ameliyat sırasında hastaya basınç yaralanması riskini azaltacak şekilde pozisyon verilmeli ve topuklar korunmalıdır. Sonuç olarak, ameliyat kaynaklı basınç yaralanmalarını önlemede, bireysel ve cerrahi girişim ilişkili risk faktörleri dikkatli olarak değerlendirilmelidir. Başta hemşireler olmak üzere ameliyathanede çalışan tüm sağlık çalışanları cerrahi girişim uygulanan hastalarda basınç yarası gelişimine neden olan risk faktörlerini bilmeli ve kanıt temelli girişimler dikkate alınarak önleme girişimlerini uygulamalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Ameliyathane, Basınç yarası, Kanıt temelli uygulama*

(SB-20) KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMANLARA BAĞLI GELİŞEN FASİYAL BASINÇ YARALARINI ÖNLEME STRATEJİLERİ

Selda Karaveli Çakır¹

¹Kastamonu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
seldakaraveli@gmail.com

2019 yılında ortaya çıkan yeni koronavirüs hastalığı (Covid-19) salgını, kişisel koruyucu ekipmanlar nedeni ile fasiyal basınç yaralarını odak noktası haline getirmiştir. Sağlık çalışanları Covid-19 enfeksiyonu riskini en aza indirmek için yüzde basıya neden olan sıkı oturan maskeler takarlar. Maskenin içinde sıcaklık ve nem artışı, uzun süreli mekanik basınç, maskenin yapıldığı malzeme ve terleme ciltte sorunlara neden olabilmektedir. Bu derlemenin amacı, kişisel koruyucu ekipman kullanan sağlık çalışanlarına fasiyal basınç yaralanmalarını önlemek için tavsiyeler sunmaktır. Koruyucu maskeler yüz yaralanmalarına neden olabilmekte, aynı zamanda tahriş edici bir ajan olarak alerjik dermatite yol açabilmektedir. Cilt lezyonları klinik görünümüne göre 4 aşamada sınıflandırılmaktadır. Stage 0: Normal cilt, Stage 1 a: 24 saat içinde kaybolan burun köprüsünde kızarıklık. Stage 1 b: Burun köprüsünde kalıcı eritem. Stage 2: Kalıcı beyazlaşmayan eritem. Stage 3: Basıncın olduğu alanlarda burnun kemik çıkıntısında yüzeysel ülser veya su toplanması. Stage 4: Basınca maruz kalan alanda derin tam kalınlıkta basınç ülseridir. Fasiyal lezyonların ortaya çıkmasının nedeni göz kenarları, burun kemiği gibi ince derili kemik çıkıntılı bölgelere uzun süreli kişisel koruyucu ekipmanların yaptığı basınçtır. Cilt üzerindeki bu basıncı en aza indirmede en etkili yöntem basıncın azaltılmasıdır. Gözün altındaki cilt ve burun köprüsünü desteklemek alttaki deriyi hasardan korumaya yardımcı olur. Destek amaçlı cerrahi bantlar (Microfoam) ve hidrokolloid pansuman gibi ürünler etkili olabilmektedir. Ek olarak yüz siperliklerinin maskeye ek basınç uygulamayacak şekilde konumlandırılması da faydalı olmaktadır. Maskenin kullanımı sırasında sızdırmazlığının korunması çok önemlidir. Kişisel koruyucu maske giyilmeden önce yüze nemlendirici uygulanması koruyucu bandın cilde yapışmasını engelleyebilir ve maskenin sızdırmazlığını bozabilir. Yapışkan ürünlerin tekrar tekrar uygulanıp çıkarılması kızarıklığın ve tahrişin kötüleşmesine neden olabilir. Yumuşak yapışkan bantlar uzun süre yerinde bırakılmalıdır. İdeal olan günde bir kez uygulanmasıdır. Sonuç olarak; sağlık çalışanlarında kişisel koruyucu ekipman nedeni ile ortaya çıkan fasiyal basınç yaralanmalarının oluşmadan önlenmesinde klinik değerlendirmenin yanı sıra semptomların erken tanınması ve erken müdahale edilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kişisel koruyucu ekipman, Fasiyal basınç yarası,

(SB-21) KOAH HASTALARINDA FONKSİYONEL DURUM, AKTİVİTEYE KATILIM VE YAŞAM KALİTESİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yasemin ÇORUMLU¹, Z. Gizem CANER¹,Zelal APAYADIN¹, Celaledin BİLDİK¹,

Mehmet ÜNAL¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
zekiyegizem.caner@yeniuyuzvil.edu.tr*

Bu çalışma KOAH hastalarında fonksiyonel durum, aktiviteye katılım ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır. Çalışmanın sonuçlarının, KOAH hastalarında fonksiyonel durumun aktivite katılımına ve yaşam kalitesine olan etkilerini ortaya çıkarmada literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmaya Yedikule Göğüs Hastalıkları hastanesine bağlı pulmoner rehabilitasyon kliniğinde ayakta tedavi gören 25 hasta (14 erkek, 11 kadın) dahil edildi. Hastaların KOAH düzeylerinin belirlenmesi amacıyla Yedikule Göğüs Hastalıkları hastanesinde yapılmış olan solunum fonksiyon testleri kullanıldı. Çalışmaya katılan tüm olgulara 6 dk'lık yürüme testi, Medical Research Council Dispne Skala'sı, Aktivite Katılımı ve Boş Zaman Uğraşları Değerlendirmesi uygulandı. Araştırmaya katılan hastaların %68'i orta ve %32'si ağır derece KOAH olduğu saptanmıştır. KOAH şiddetine göre 6 dakika yürüme mesafesinde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur (U=-3,963; p<0.01). Ağır şiddetli KOAH'lı hastalarda (Ort=373,35) 6 dakika yürüme mesafesi orta şiddetli KOAH'lı hastalara (Ort=117,25) göre düşük bulunmuştur. KOAH şiddeti ile 6 dakika yürüme mesafesi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur (U=-3,963; p<0.01). Ağır şiddetli KOAH'lı hastalarda (Ort=373,35) 6 dakika yürüme mesafesi orta şiddetli KOAH'lı hastalara (Ort=117,25) göre düşük bulunmuştur. KOAH, pulmoner fonksiyonların yanı sıra yaşam kalitesini, hastanın fonksiyonel durumunu, aktivite katılımını olumsuz yönde etkilemektedir. Çalışmada elde ettiğimiz sonuçların KOAH hastalarında fonksiyonel durumun aktivite katılımına ve yaşam kalitesine olan etkilerini ortaya çıkarmada literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı, Yaşam Kalitesi, Aktivite Katılımı

(SB-22) KRONİK BEL AĞRISI OLAN MASABAŞI ÇALIŞANLARA VERİLEN BEL EGZERSİZLERİNİN DEPRESYON VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ

Dilek ŞAHİN¹, Zelal APAYDIN¹, Zekiye Gizem CANER¹, Mehmet ÜNAL¹

*¹TC. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
zelal.apaydin@yeniyuzuil.edu.tr*

İnsanların %80'i hayatları boyunca en az bir kez bel ağrısı deneyimlemekle birlikte bu bireylerin %5-10'unun bel ağrısı üç aydan fazla sürerek kronikleşmektedir. Bel ağrısı gelişiminde en önemli faktörlerden biri bireylerin meslekleri olmakla birlikte, ofis çalışanları ve uzun süreli bilgisayar kullananlar yüksek risk grubundadır. Uzun süren bel ağrıları büyük çoğunlukta yaşam kalitesini düşürmeye sebep olup hastaların üzüntü, çaresizlik duyguları hissetmesine neden olabilir. Bazı hastalarda bel ağrıları, depresyon ve anksiyete bozukluğuna sebep olmaktadır. Egzersiz, kronik bel ağrılı hastaların tedavisinde bilimsel olarak geçerliliği kabul edilmiş, tek başına veya diğer yöntemlerle birlikte en sık kullanılan tedavi uygulaması olup, hareket açıklığını arttırmak, ilgili kasları güçlendirmek, gergin yapıları uzatmak, hastaları fiziksel ve mental açıdan kuvvetlendirme gibi önemli faydaları bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı kronik bel ağrısı şikayeti olan masabaşı çalışanlarının yaşam kalitesi ve depresyon düzeylerini belirleyip, bu hastalara verilecek olan bele yönelik egzersizlerin yaşam kalitesi ve depresyon düzeylerinde oluşturacağı etkileri incelemektir. Çalışmaya 25-55 yaş aralığında (yaş $36,50 \pm 8,361$), 18 erkek ve 12 kadından oluşan toplam 30 masabaşı çalışan alınmıştır. Katılımcılar değerlendirildikten sonra bel sağlığı konusunda gerekli bilgi verilip, bireye özgü egzersiz programı hazırlanmıştır. Fleksiyon, ekstansiyon, germe, mobilizasyon ve güçlendirme egzersizlerinden oluşan program, fizyoterapist eşliğinde haftada 2 kez olmak üzere 6 hafta boyunca uygulanmıştır. Egzersizlerin önce ve sonrasında Oswestry Engellilik Anketi, Vizüel Ağrı Skalası ve Beck Depresyon Ölçeği uygulanmıştır. Katılımcıların önceki ve sonraki testleri paired t test ile karşılaştırılmıştır. 6 haftalık egzersiz programı sonucunda, VAS değerinin azalması ile ağrıların azaldığı, Oswestry Engellilik Skalası değerlendirmesi ile günlük yaşam aktivitelerinin tedavi sonrası daha fonksiyonel hale geldiği ve psikolojik durumda iyileşmeler görüldüğü SPSS programının yardımıyla belirlendi ($p < 0.05$). Kronik bel ağrısı şikayeti olan masabaşı çalışanlarında, kişilere özgü hazırlanan egzersiz programlarının ağrıları azalttığı, günlük yaşamda ve psikolojik durumlarda fayda sağladığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kronik Bel Ağrısı, Egzersiz, Depresyon, Yaşam Kalitesi

(SB-23) MEME KANSERLİ BİREYLERDE PANDEMİ KORKUSU VE PANDEMİNİN EGZERSİZE ETKİSİ

Ümit AKAY^{1,2}, Didem KARADİBAK²

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir
umitakay@gmail.com

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu, İzmir

Meme kanserli bireylerin pandemi korkusunu ve pandemi sürecinin bu bireylerde egzersize etkisini incelemektir. 40 meme kanserli birey, telefon görüşmesi veya elektronik anket aracılığıyla uygulanan anketi cevapladı. Pandemi korkusu, ankette yer alan vizüel analog skalasıyla ölçüldü (0-10 puan arası). Katılımcıların yaş ortalaması 50.825±9.35'ti ve vizüel analog skalasına göre pandemiden ciddi seviyede korktukları bulundu (ortalama 4.95±3.25). Pandemi öncesi katılımcıların %57.50'sinin egzersiz alışkanlığı yokken, pandemi döneminde katılımcıların %72.50'si egzersiz alışkanlığı olmadığını bildirdi. Katılımcıların %65'i pandemi sürecinde fiziksel aktivite düzeyinin azaldığını belirtti. Pandemi sürecinde egzersiz tercihleri sorgulandığında, katılımcıların %42.50'si teknoloji temelli uzaktan egzersiz programı telerehabilitasyonu, %15'i klinikte fizyoterapistle yüz yüze egzersizi, %30'u broşür gibi yazılı bir materyalle kendi başına egzersizi tercih ederken, %12.50'si egzersiz yapmak istemediğini bildirdi. "Pandemi olmasa egzersiz tercihiniz nasıl olurdu?" sorusunda ise katılımcıların %7.50'si telerehabilitasyonu seçerken, %72.50'i klinikte fizyoterapistle yüz yüze egzersizi, %12.50'si broşür gibi yazılı bir materyalle kendi başına egzersizi tercih edeceğini belirtti. Katılımcıların %92.50'si pandemi sürecinde, egzersiz yapmanın sağlıklarını korumak için gerekli olduğunu bildirdi. Bu çalışma göstermiştir ki; meme kanserli bireylerin pandemi süreciyle ilgili ciddi seviyede korkuları bulunmakta ve bu süreç bu bireylerin fiziksel aktivite düzeyleri ve egzersiz alışkanlıklarını etkilemektedir. Egzersiz, meme kanserli bireylerin birçok sağlık problemi ile en önemli başa çıkma stratejilerinden biridir. Salgın sürecinde yüksek risk grubunda bulunan bu bireylerin, başta internet temelli egzersizler ve ev temelli egzersizler olmak üzere egzersiz programlarına katılımının artırılmasına gereksinim bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, Pandemi, Egzersiz

(SB-24) KRONİK BEL AĞRISI OLAN BİREYLERDE PİLATESİN AĞRI DURUMUNA VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ

Simge KÖKCAN¹, Şule OKUR¹, Kadriye Banu KURAN¹, Mehmet ÜNAL¹

¹TC. İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

simgekokcan@gmail.com

Çalışmanın amacı; kronik bel ağrısı tanısı konmuş kişilerde klinik pilates egzersizleri kapsamında verilen hareketlerin ağrı, yaşam kalitesine ve esnekliğe etkisini değerlendirmektir. Sportofiz Sporcu ve Omurga Sağlığı Merkezinde bu tanı ile fizik tedaviye yönlendirilen gönüllü, 20-55 yaş arasında ve dahil edilme kriterlerine uygun olan 24 kişi çalışmaya katıldı. Bel ağrısının ne tür bir ağrı olduğuna ve nelere dikkat edilmesi gerektiğine dair, bireylerden yüz yüze ayrıntılı anamnez alındı. Katılımcılara çalışmanın 6 hafta süreceği ve bir hafta 3 seans, bir hafta 2 seans olmak üzere devam edeceği belirtildi. Çalışmanın 50 ile 60 dakika arasında olacağı ve Reformer -Cadillac - Mat üçlüsü ile egzersizlerin planlandığı anlatıldı. Klinik pilatese başlamadan önce bireylerin fonksiyonel durumları Quebec Bel Ağrısı Engellilik Ölçeği ile, ağrı durumu Vizüel Analog Skala (VAS) ile, gövde fleksiyonu, gövde hiperekstansiyonu, gövde lateralfleksiyonu (sağ-sol), gövde rotasyonu (sağ-sol) ve hamstring (sağ-sol) kaslarının kısıklık durumu ise aynı fizyoterapist tarafından standart pozisyonlarda mezura ile ölçüldü. Seanslara başlamadan önce her bireye nefes egzersizleri öğretildi ve pilateste her hareketin doğru nefes tekniği ile yapılması gerektiği belirtildi. 6 haftalık klinik pilates eğitimi sonucunda ölçümler tekrar yapıldı. VAS değerinin klinik pilates sonrası azalması ile ağrıların azaldığı, Quebec Bel Ağrısı Engellilik Ölçeği ile elde edilen sonuca göre günlük yaşam aktivitelerinin tedavi sonrası daha fonksiyonel hale geldiği, esneklik durumunun ise 6 haftalık süre sonunda bir miktar arttığı SPSS programında yapılan istatistiklerin yardımı ile belirlendi. Bu çalışmanın sonucunda; klinik pilates egzersizlerinin kronik bel ağrılı bireylerde doğru postür için farkındalık oluşturduğu, doğru nefes alma tekniğini hayata kattığı, ağrıları azaltarak esnekliği arttırdığı ve günlük yaşam aktivitelerinde daha iyi bir performans ile hayatı kolaylaştırdığı kanaatine varıldı.

Anahtar Kelimeler: Klinik Pilates, Kronik Bel Ağrısı, Yaşam Kalitesi, Vizüel Analog Skala

(SB-25) DİŞ HEKİMİ ASİSTANLARINDA COVID-19 ANKSİYETESİNİN MESLEKİ PERFORMANS ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Süleyman Emre MEŞELİ¹

*¹Istanbul Aydın Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi,
suleymanmeseli@aydin.edu.tr*

Bu çalışmanın amacı, diş hekimi asistanlarında Covid-19 ile ilişkili anksiyetenin mesleki performans üzerine etkisini araştırmaktır. Çalışmaya İstanbul'da ağız ve diş sağlığı merkezlerinde görev yapan toplam 102 diş hekimi asistanı (DHA) dahil edildi. Çalışmada veri aracı olarak kullanılan formun birinci kısmı, katılımcıların yaş, cinsiyet, mesleki deneyim süresi, kronik hastalık varlığı, Covid-19 tanısı alıp almadıklarını sorgulayan sorular içermektedir. Formun ikinci kısmında, katılımcılara yöneltilen “Covid-19 Anksiyete Ölçeği” ve “Mesleki Performans Ölçeği” mevcuttu. Veri formu, çevrimiçi e-anket şeklinde katılımcılara ulaştırıldı ve veriler Ekim 2020-Kasım 2020 arasında toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde istatistiksel anlamlılık $p<0.05$ düzeyinde değerlendirildi. Çalışma popülasyonunun %55.9'u kadın ve %44.1'i erkekti. Katılımcıların yaş ve mesleki deneyim süresi ortalamaları sırasıyla 29.32 ve 6.21 olarak saptandı. Buna ek olarak, katılımcıların %93.1'i herhangi bir kronik hastalığa sahip değildi ve %92.1'i Covid-19 tanısı almamıştı. DHA'lar düşük Covid-19 anksiyete seviyelerine ve yüksek mesleki performans ortalamalarına sahipti. Covid-19 anksiyete ortalamaları kadınlarda erkeklerden anlamlı yüksek bulundu ($p<0.05$). Mesleki deneyim süresi >10 yıl olan katılımcılarda anksiyete anlamlı derecede daha yüksekken ($p<0.001$), bunun aksine mesleki performans anlamlı daha düşüktü ($p<0.05$). Covid-19 tanısı alan katılımcıların mesleki performansları tanı almayanlara kıyasla daha fazlaydı ($p<0.05$). Korelasyon analizi bulguları, DHA'ların Covid-19 anksiyete düzeyleri ile mesleki performansları arasında orta dereceli negatif yönlü ($r:-0.552$) ilişkinin varlığını ortaya koydu. Yapılan regresyon analizi sonuçlarında, Covid-19 anksiyetesinin katılımcıların mesleki performansına %30 oranında etkisi olduğu tespit edildi. Çalışmanın sınırları dahilinde bulgular, DHA'ların Covid-19 anksiyete seviyelerinin düşük ve mesleki performans seviyelerinin ise yüksek olduğunu göstermektedir. Buna ek olarak, DHA'lardapandemi kaynaklı anksiyete düzeylerinin, mesleki performans düzeylerini %30 etkilediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anksiyete, COVID-19, Dişhekimi asistanı, Pandemi, ,

(SB-26) DIŞ HASTANESİNDE ÇALIŞAN HASTANE ÇALIŞANLARININ COVID-19'UN BULAŞ RİSKİNE KARŞI ALINMASI GEREKEN KORUYUCU ÖNLEMLERİN FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sevda Öztürk YEŞİLİRMAK¹, Göksu TRAKYALI², Cengiz ÖZÇELİK³

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Diş Hastalıkları ve Tedavisi Anabilim Dalı
sevdaozturk@outlook.com*

²*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı,*

³*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı*

Çin'in Wuhan kentinde Aralık 2019'da başlayan, 2020 yeni koronavirüs (covid-19) veya şiddetli akut solunum sendromu koronavirüs 2 (SARS-CoV-2) olarak adlandırılan, bu hastalık dünya genelinde teyit edilen vakalarla birlikte Uluslararası Halk Sağlığı felaketine neden olan bir pandemi oluşturmuştur. Bu çalışmanın amacı diş hastanesinde çalışan güvenlik, resepsiyon ve temizlik görevlileri ve diğer idari bölümlerdeki hastane çalışanlarının Covid-19 pandemisinde alması gereken koruyucu önlemlerin farkındalığının değerlendirilmesidir. Online veri tabanı kullanılarak 30 soruluk bir anket çalışması yapıldı. Bu ankete 55 güvenlik görevlisi, 78 resepsiyon görevlisi, 52 temizlik görevlisi ve 100 diğer idari bölümlerde çalışan hastane çalışanı katılmıştır. Hastane çalışanları %80 Covid-19 pozitif hastaların randevu talebini reddedeceğini bildirirken, iki hasta arası bekleme süresinin 30 dakika olduğunu bildirmişlerdir. Yine çalışanlar tarafından HES koduyla hasta kabulünün olması doğru bulunurken, çalışanların %56'sı hastaları maske ve mesafe konusunda uyarma hakkında çekincelerinin olduğu tespit edilmiştir. Çalışanların %33'ü ateş ölçümü sırasında tepkiyle karşılaştıklarını ve %52'si ateş ölçümü sırasında bulaş riski olduğunu düşünmektedir. Bunun nedeninin çoğunlukla alından ateş ölçülmesi ve burnumuza yakın olması sebebiyle olduğunu düşünmekteyiz. Hastane çalışanlarının %73 hastanede çalıştıkları için Covid-19 açısından yüksek risk grubunda olduklarını düşünmektedir. Hastane çalışanlarının ağız içerisinde aktif olarak çalışmamalarına rağmen maskelerini 3-4 saat gibi kısa aralılarla değiştirdiği görülmüştür. Bunun nedeninin Covid-19 hakkında verilen eğitimlerden, kendileri yüksek risk altında hissetmelerinden ve hastanede çalıştıkları için farkındalık düzeylerinin artmış olmasından kaynaklandığını düşünmekteyiz. Hastane çalışanları Covid-19'un belirtileri ve bulaş riski hakkında bilgi sahibidirler. Fakat bu konuda bazı eksik bilgilerin olduğu tespit edilmiştir. Özellikle bazı gruplarda düzenli olarak eğitim verilmesiyle farkındalıklarının artırılması gerektiği bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, anksiyete, Covid-19, hastane çalışanı.

(SB-27) İLERİ OLİGOASTENOTERATOZOOSPERMİK HASTALARIN SEMEN ÖRNEKLERİNDE SPERM DNA METİLASYONLARININ ARAŞTIRILMASI

Gizem KAYA¹, Sibel YILMAZ¹, Murad BAŞAR², Tülay İREZ³

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik
gizem.kaya4446@gmail.com*

²*Memorial Şişli Hastanesi, Tüp Bebek Merkezi*

³*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı*

İnfertilite, çiftlerin % 10-15'ini ilgilendirir ve modern toplumun artan bir sorunudur. İnfertilitenin üçte biri erkek faktörlüdür. Erkek infertilitesin de yeterli sayıda spermatozoa üretilmemesi, yetersiz motilite ve anormal morfoloji durumun bir arada olması şiddetli oligoastenoteratospermi (OAT) olarak adlandırılır. Sperm maturasyon sürecinde olan histon post-translasyonel modifikasyonlar da olmak üzere kromatin yeniden yapılanması, sperm kalitesini ve verimliliğini etkileyebileceği bilinmektedir ve bu nedenle spermin klinik değerlendirmeleri için epigenetik işaretlerin yararlı olabileceği düşünülmüştür. Bu çalışmada sperm protaminasyonu ile epigenetik mekanizmaların ilişkisi ve sperm DNA fragmentasyonu mekanizmalarında epigenetiğin rolünün araştırılması konusu ele alınmıştır. Çalışmada Memorial Hastanesi IVF merkezine tedavi için başvuran 20 normospermik ve 20 ileri oligoastenoteratozoospermik olgudan semen örneği analiz edilmiştir. Sperm maturasyonun incelenmesi için anilin blue boyası kullanılmıştır. Sperm DNA fragmentasyonun incelenmesi için de akridinoranj boyası kullanılmıştır. Çalışma için seçilen genler(*SPATA5, SPATA7, TBLXR1*) belirli kriterlere göre belirlendi. Genlerin metilasyon durumlarını belirlemek için EZ DNA metilasyon direkt kiti kullanılmıştır. Kitin çalışma prensibi tek iplikçikli DNA'daki bütün sitozinlerin sodyum bisülfitinurasiyle deaminasyonu temeline dayanmaktadır. Bisülfid dönüşümünün ardından yapılan PCR işleminden elde edilen ürünlerin büyüklükleri agaroz jelde kontrol edilmiş ve jelden saflaştırılarak dizi analizine gönderilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre yapılan sperm maturasyonu analizinde şiddetli OAT olgularda sperm maturasyonu düşük bulunmuştur. Ve yapılan DNA fragmentasyon değerlendirilmesine göre DNA fragmentasyonda iki grup arasında fark bulunamamıştır. Çalışma için belirlenen 3 hedef genden 2 si olan *SPATA5* ve *TBLXR1* genleri için tasarlanan primerler hedef bölgeye bağlanmayıp *SPATA7* geninde istenilen ürün büyüklüğü elde edilmiştir ve bu bölge dizi analizine gönderilmiştir. Sekanslama sonucunda normospermik kontrol ve oligospermik örneklerde anlamlı dizilime sahip olan kısımlarında nükleotid farkı bulunmadığından metilasyonu etkileyecek bir fark belirlenmemiştir. Aranılan fark hedeflenen bölge dışında olabileceğinden daha ileri çalışmalara ihtiyaç vardır. *Bu çalışma 2019 yılı 2. Dönemde (2019/2) 2209-Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı tarafından desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metilasyon, Epigenetik, DNA, Erkek İnfertilitesi

(SB-28) DİŞ HEKİMLİĞİ UYGULAMALARINDA CIVA ETKİLERİ VE FARKINDALIK ARAŞTIRMASINA İLİŞKİN ANKET ÇALIŞMASI

Ahmet TURAN¹, Necmi YAYLA¹, Elif ŞAHİN³, Ersi ABACI KALFOĞLU⁴, M.Haluk İŞERİ⁵

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü
ahmetboraturan@gmail.com*

³İstanbul Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakoloji Anabilim Dalı

⁴İstanbul Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı

⁵İstanbul Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı

Cıva tamamen kokusuz, oda ısısında sıvı halde bulunan, buharlaşabilen, yüksek derecede toksik bir elementtir. Buharı havalandırılmayan ortamlarda zarar verebilecek derişimlere ulaşabilmektedir. Yüksek bir buhar basıncına sahip olduğundan pulmoner alveol membranlarından rahatlıkla geçerek alyuvarları, santral sinir sistemini ve böbrekleri etkileyebilmektedir. Organizmada HgCl₂ ye dönüşür ve çok uzun yıllar süresince depolanabilir. İnhalasyonu kimyasal pnömoniye, akut nekrozlu bronşite ve solunum yetmezliğinden ölüme kadar gidebilir. Medikal alanda cıvaya maruz kalan gruplar içerisinde diş hekimleri önde gelmektedir. Her ne kadar günümüzde gerek estetik gerekse yukarıda ifade edilen sağlık nedeni ile diş hekimliği uygulamalarında alternatif ürünler kullanılıyor ise de halen dünyanın çoğu merkezlerine sıklıkla cıva içerikli amalgam kullanılmaktadır. %50 cıva, çinko, gümüş, bakır ve eser elementler içeren amalgam, mekanik özellikleri ve durabilitesi açısından tercih edilmektedir. Ancak gerek ağız içinde bulunduğu sürece, gerekse eski dolguların sökülümünde amalgam nedeni ile çevreye belli miktarda toksisite yayılmaktadır. Öte yandan cıvanın kendisi toksik olduğu gibi, bakır ve gümüş ile birliktetoksitesini artırır. Ayrıca diş toksinleri olan merkaptan ve tioeter ile toksik etki ekspanansiyel olarak artar. Tüm bu gerçeklerden hareketle diş hekimlerimizin cıva ve toksik etkileri ile ilgili farkındalıklarının ölçülmesi, buna ek olarak da cıva atıklarının bertaraf yöntemlerini kullanarak kullanmadıklarının bilinmesi önemlidir. Literatürde konu ile ilgili çalışmalar kısıtlıdır. Bu temelde var olan eksikliği gidermek ve durum tespiti yapabilmek amacı ile bir anket çalışması gerçekleştirildi. Söz konusu ankette diş hekimlerinin sosyodemografik özellikleri ile birlikte sağlık durumları belirlendikten sonra, cıvaya maruz kalabilme oranlarının ölçülmesi hedeflendi. Son olarak iş sağlığı ve güvenliği temelinde, çalışma ortamlarının olası cıva kontaminasyonları hakkında bilgi edinilmesini çalışmaya eklendi. Uygulamada değerlendirme anlamında karışık bir anket tipi seçilirken, açık uçlu sorulara yer verilmedi. Oluşturulan anketin İstanbul'daki tüm diş hekimlerine dağıtılmasından önce güvenilirlik ve geçerlilik çalışması gerçekleştirildi. Bu bölümde diş hekimlerinden oluşan değerlendiricilere anketin anlaşılabilirliği, tarafsızlığı ve araştırma hedefine uygunluğu konularında sorular sorulduğu gibi açık uçlu fikir soruları da soruldu. Anketin %97 oranında yukarıdaki açılardan kullanılabilir olduğu sonucuna varıldı. Araştırmanın ileri safhalarında oluşturulan anket uygulamaya sokulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Amalgam, Cıva, Diş Hekimleri

(SB-29) REPAIR BOND STRENGTH OF BULK-FILL AND NANOHYBRID RESIN COMPOSITES

Muhittin UĞURLU¹

*¹Suleyman Demirel University, Faculty of Dentistry, Department of Restorative Dentistry, Isparta, Turkey
dtmuhittinugurlu@gmail.com*

To investigate the effect of different repair procedures on the repair bond strength of bulk-fill and nanohybrid resin composites. A total of 120 resin composite blocks (8x8x4 mm) were prepared from a bulk-fill (reliaFIL Bulk) and a nanohybrid (reliaFIL LC) resin composite. The composite blocks were stored in distilled water at 37°C for 6 months. The blocks were assigned to different surface treatments; sandblasting with aluminum oxide powder, roughening with a diamond bur, and no treatment. After cleaning with phosphoric acid, a silane (Porcelain Primer) was applied on the surface of half of the specimens in each group. The specimens were subdivided into two groups (n=5): Scotchbond Universal (3M Oral Care) and All-Bond Universal (Bisco). The blocks were repaired with the nanohybrid composite (8x8x8 mm). The repaired specimens were stored in distilled water (37°C/24 h) and segmented to beams. Half of the beams were immediately tested to μ TBS testing (1.0 mm/min), while the other half was stored in distilled water (37°C) for 6 months before testing. Failure modes were analyzed using stereomicroscope and SEM. Statistical analyses were performed with ANOVA and LSD tests ($p = 0.05$). A significant difference between the repair bond strength of bulk-fill and nanohybrid resin composite was not observed ($p > 0.05$). The groups without any surface treatment showed the lowest repair bond strength values for both resin composites ($p < 0.05$). The sandblasting and bur roughening improved the repair bond strength ($p < 0.05$). The silane application did not influence the repair bond strength and durability ($p > 0.05$). There was no difference among the universal adhesives in the same surface treatment groups ($p > 0.05$). The mechanical roughening treatments are necessary for the repair of resin composite. The universal adhesives might be used for the repair of resin composites regardless of silane content without prior silane application.

Keywords: *Aged composite, Silane, Universal adhesive*

(SB-30) SPERM KRİYOPREZERVASYONUNUN ERKEK İNFERTİLİTESİNDE CATSPER4 İYON KANAL EKSPRESYONLARI ÜZERİNE ETKİLERİNİN İMMUNOFLORESAN YÖNTEM UYGULANARAK İNCELENMESİ

Nergis Özlem KILIÇ¹ Tülay İREZ²

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Klinik Embriyoloji
nergisozlemaltin@gmail.com*

² *İstanbul Üniversitesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı*

CatSpermembran kanalları, katyon kanalları olarak spermin kemotaksis hareketi, kapasitasyonu ve akrozom reaksiyonu dâhil olarak fizyolojisinde önemli bir yer almaktadır. Katyon kanallarının infertil erkeklerde dağılımı konusunda insan çalışması bulunmamaktadır. Ayrıca sperm dondurma işleminin sperm DNA yapısı üzerine olumsuz etkilerinden söz edilmektedir, ancak kriyoprezervasyon işleminin CatSper kanal proteinleri üzerine etkileri konusunda da literatürde bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmada, oligoastenozoospermi, astenoteratozoospermi, teratozoospermi olarak üç hasta grubu ve kontrol grubu olmak üzere normozoospermik toplam dört grup çalışmaya dahil edilerek, sperm kriyoprezervasyonu işleminin semen analiz sonuçları farklı olan hasta gruplarında kontrolle kıyasla, Catsper iyon kanal ekspresyonlarına etkisinin immunofloresan yöntem uygulanarak araştırılması amaçlanmıştır. CatSper 4 protein pozitifliğinin sperm boyun bölgesinde lokalize olduğu ve normozoospermik hasta grubunda diğer gruplara kıyasla daha yüksek oranda olduğu görülmüştür. Dondurma öncesi ve sonrası CatSper4 proteininin pozitiflik değerleri normospermi grubunda karşılaştırıldığında konsantrasyon, motilite ve morfoloji değerleri yükseldikçe dondurma öncesi ve sonrası arasındaki farkın azaldığı görülmüştür. Astenoteratozoospermi, teratozoospermi ve oligoastenoteratozoospermi gruplarında Catsper4 proteini yüksek pozitifliğinin sperm motilitesi ve morfolojisi ile pozitif korelasyonu ve kriyoprezervasyonun Catsper4 protein pozitifliği üzerine negatif etkileri bulundu. Sonuç olarak çalışmamız CatSper 4 iyon kanallarının özellikle astenoteratozoospermik ve teratozoospermik gruplarda sperm progressif motilitesi ile ilişkili olduğu ve kriyoprezervasyon sonrası bu iyon kanal protein kaybının ortaya çıkabileceğini göstermiştir. Normozoospermik grupta ise kriyoprezervasyon sonucu bu farklılıklar gözlenmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Catsper, kriyoprezervasyon, hiperaktivasyon

(SB-31) FARKLI YAŞ GRUPLARINDA VE DİKEY YÖN BÜYÜME MODELİNİN MANDİBULAR RAMUS ASİMETRİSİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Göksu TRAKYALI¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı
goksutraklyali@gmail.com*

Büyüme gelişimin erken dönemlerinde gözlenebilen ramus asimetrisi yaşı ile beraber daha ciddi iskeletsel problemlere yol açabilir. Bundan dolayı bu problemin erken dönemde teşhis edilmesi önemlidir. Çalışmamızın amacı dikey yön büyüme modeli ile ramus asimetrisi arasında farklı yaş gruplarında bir ilişki olup olmadığının saptanmasıdır. Çalışmamızın materyalini, 7-45 yaşları arasındaki hastalardan elde edilen 340 panoramik radyografi oluşturmuştur. Bireyler dikey büyüme modeline göre üç gruba ayrılmış ve her bir grup daha sonra yaşa göre üç alt gruba ayrılmıştır. Her radyografide bilateral ramus yükseklikleri ölçülmüştür. Sağ ve sol ramus boyu yüksekliklerini dijital olarak panoramik radyografilerden ölçmek amacı ile özel bir yazılım programı kullanılmıştır. Asimetri değerlendirmesinde ise asimetri indeks formülü dikkate alınmıştır: $[(\text{Sağ}-\text{Sol})/(\text{Sağ}+\text{Sol})] \times 100$. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics 27 programı aracılığıyla yapılmıştır. Metot hatası için iki bağımsız örneklem T-testi yapılmıştır. Sağ ve sol ramus yükseklik oranları arasında önemli farklılıklar gözlenmiştir ($p < 0.05$). Hastaların yaşı ve dikey büyüme modeli ile korele olmayan yüksek oranda (%7,9) ramus asimetrisi gözlenmiştir. Bu çalışma, 7-45 yaş Türk popülasyonunda yüksek bir ramus asimetrisi prevalansını ortaya koymuştur. Bu çalışmanın limitasyonları dahilinde, erken yaşlarda ramus asimetrisinin temporomandibular disfonksiyonlarla olası ilişki ve ortopedik anomaliler oluşması açısından dikkatle değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılabilir. Yüz büyüme modelleri ile ilgili hangi faktörlerin ramus boyu asimetrisine yol açabileceğinin saptanabilmesi için uzun dönem çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Ramus boyu, asimetri, dikey yön büyüme modeli.

(SB-32) KORONOID UZANTI, KONDİL VE SİGMOİD GİRİNTİDEKİ MORFOLOJİK VARYASYONLARIN DİJİTAL PANORAMİK RADYOGRAFİLERDE DEĞERLENDİRİLMESİ YOLUYLA KİMLİK TANIMLANMASINDA KULLANILMASI

Aydan AÇIKGÖZ¹, Zeynep TÜRK², Mehmet Ali KABAN², Bedia GÖKTEN², Fatime Nur AKÇİNAR², Tuğçe MAHİROĞLU², Berkтуğ Güney EKER²

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Dişhekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı*

² *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Dişhekimliği Fakültesi, 5. Sınıf Öğrencisi
zeynepturkzt@hotmail.com*

Kişinin tanınması ve diğer insanlardan ayırt edilmesinde yararlanılan tüm özelliklere “kimlik” denir. Kafatası bütünlüğünün bozulduğu durumlarda mandibula güçlü ve büyük bir kemik olması ve uzun zaman hasar görmeden kalması nedeniyle adli dişhekimliğinde mandibuler yapıların değerlendirilmesi kimliklendirme işlemlerinde önemli rol oynamakta ve pek çok uygulamada radyolojik verilerden yararlanılmaktadır. Retrospektif olarak planladığımız çalışmamızda kayıtlı dijital panoramik radyografileri kullanarak erişkin Türk popülasyonunda koronoid çıkıntı, kondil ve sigmoid girintideki farklı morfolojik varyasyonları belirlemek, cinsiyet ve yaşla olan ilişkilerini, sağ-sol arasında simetri olup olmadığını değerlendirmek ve elde edilen verileri farklı ülke sonuçları ile karşılaştırmayı amaçladık. Dişhekimliği Fakültesi arşivinde kayıtlı, rutin muayene amaçlı alınmış 20 yaş ve üstü 1428 hastaya ait dijital panoramik radyografilerde her üç anatomik yapıya ait şekiller değerlendirilerek sağ-sol, cinsiyetler ve yaş grupları arasında kıyaslama yapılmıştır. Çalışmamızın istatistiksel analizleri IBM SPSS 25.0. programında frekans ve Ki Kare analizi ile değerlendirilmiştir, $p < 0.05$ anlamlı kabul edilmiştir. En fazla izlenen kondil şekli açılı, koronoid çıkıntı şekli üçgen, sigmoid girinti şekli yuvarlak olarak tespit edilmiş ve her üç anatomik yapı yüksek oranda simetri göstermiştir. Kondil şeklinde cinsiyetler arasında istatistiksel açıdan fark izlenirken, koronoid çıkıntı ve sigmoid girintide bir farklılık gözlenmemiştir. **Sonuç:** Kondil, koronoid çıkıntı ve sigmoid girintiye ait farklı şekiller tüm yaş grupları ve her iki cinsten görülebildiğinden tek başlarına yaş, cinsiyet ve ırk tayininde yeterli olmamakla birlikte ölüm öncesi ve sonrası kayıtlı dijital görüntülerin karşılaştırılması kimlik belirlenmesinde adli dişhekimliğinde kullanışlı bilgiler sağlar ve pek çok gizemin çözülmesinde rol oynar.

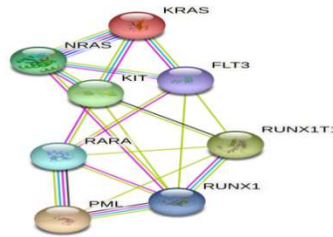
Anahtar Kelimeler: Kimliklendirme, kondil, koronoid çıkıntı, sigmoid girinti

(SB-33) AKUT MİYELOİD LÖSEMİYLE İLİŞKİLİ ONKOGENLERİN KEGG YOLAKLARININ VE GEN ONTOLOJİSİNİN BELİRLENMESİ

Gözde ÖZTAN, ¹

¹İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji AD
gozdeoztan@istanbul.edu.tr

Akut miyeloid lösemi (AML), kemik iliğinde biriken ve normal kan hücrelerinin üretimine müdahale eden çok fazla olgunlaşmamış kan oluşturan hücrenin bulunduğu hematopoietik bir hastalıktır. AML, çocuklarda akut lösemi vakalarının % 15 ila 20'sini ve yetişkinlerde % 80'ini oluşturur. AML, neonatal ve yetişkin dönemlerinde baskın lösemi formudur, ancak bebeklik ve ergenlik dönemindeki vakaların küçük bir bölümünü temsil eder. Çalışmanın amacı, AML hastalığıyla ilişkili yolaklarda yer alan onkogenlerin tespit edilerek gen ontoloji (GO) analiziyle biyolojik süreçlerin ve moleküler fonksiyonlarının ortaya konulmasını sağlamaktır. Çalışmada öncelikle KEGG yolağı üzerinden AML ile ilişkili yolaklar tespit edilmiştir. PI3K-Akt (hücre sağkalımı), MAPK (proliferatif genler), mTOR (protein sentezi) ve Jak-STAT (anti-apoptoz) sinyal yolaklarının yer aldığı belirlenmiştir. KEGG yolağında bulunan onkogenler [c-kit, FLT3, N-Ras, K-Ras, AML1 (RUNX1)-ETO (RUNX1T1), PML-RAR α] STRING veritabanı üzerinden gen ontoloji analizi için çalışmaya dahil edilmiştir. Buna göre STRING aracılığıyla 8 gen arasındaki olası etkileşimler belirlenerek ağ zenginleştirilmesi yapılmıştır (ortalama yerel kümeleme katsayısı:0.667, PPI zenginleştirme p değeri:4.45e-12) (Şekil).

Şekil:AML hastalarında eksprese edilen 8 farklı gen arasındaki etkileşimlerin tespiti (String v11)

Miyeloidprogenitör hücre farklılaşması (GO:0002318), granülosit farklılaşmasının negatif regülasyonu (GO:0030853), lenfoidprogenitör hücre farklılaşması (GO:0002320), retinoik asit reseptörü sinyal yolağı (GO:0048384), uzun vadeli nöronalsinaptikplastisitenin regülasyonunu içeren (GO:0048169) biyolojik süreçte yer alan genlerin bir alt grubunda Gene Ontoloji zenginleştirme analizi ile önemli bir zenginleşme tespit edilmiştir. Moleküler fonksiyon için kullanılan analizde, transmembran reseptör protein tirozinkinaz aktivitesi (GO:0004714), transkripsiyon korepressor aktivitesi (GO:0003714), GTPaz aktivitesi (GO:0003924), transkripsiyon koaktivatör aktivitesi (GO:0003713), protein heterodimerizasyon aktivitesinde (GO:0046982) bir gen alt setinin zenginleştirilmesi belirlenmiştir. Sonuç olarak; AML hastalığıyla ilişkili onkogenlerdeki proliferasyon ve apoptoza direnç ile farklılaşmaya bağlı meydana gelen lökomogenez sürecindeki genetik mekanizmaların belirlenmesi hastalığın moleküler patogenezinin aydınlatılmasına imkan sağlayacaktır.

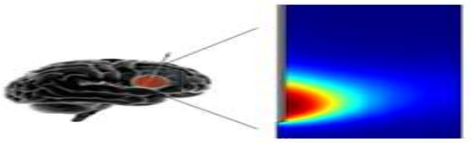
Anahtar Kelimeler: AML, onkogen, lösemi

(SB-34) GLİOBLASTOMA MULTİFORMENİN HİPERTERMİ İLE TEDAVİSİNDE SONLU ELEMANLAR METODUNUN KULLANIMI

Ayşe SAĞIROĞLU¹, Dr. Öğr. Üyesi Sevil ÖZER²

¹ *Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Nörobilim Yüksek Lisans*

Dünya Sağlık Örgütü tarafından evre IV beyin kanseri olarak derecelendirilen GlioblastomaMultiforme (GBM) ise merkezi sinir tümörlerdendir. GBM, tedavisi zor, hızlı ve agresif ilerleyen bir hastalıktır ve tanı konulduktan sonraki beklenen yaşam süresi 12.2-18.2 ay arasındadır. Hipertermi, kanser tedavisinde kullanılan etkili bir tedavi yöntemidir. Kanser hipertermi ile tedavisinde kanseri çevreleyen dokulara zarar vermeden kanserli hücreleri öldürmek için elektromanyetik enerji, ses enerjisi gibi çeşitli enerji kaynaklarından mikrodalga, radyofrekans, ultrason uygulamaları için yararlanılır. Klinik çalışmalarda hipertermi tedavisi uygulamasındaki tümör ve normal doku boyunca dağılan sıcaklık dağılımını belirlemek ise zordur, çünkü sıcaklık dağılımı sınırlı sayıda sensörle geleneksel olarak örneklendirmeler yapılabilmektedir. Sonlu elemanlar metodu, GBM'nin hipertermi tedavisindeki gibi karmaşık yapıdaki problemlerin çözülebilmesine imkan sağlayan nümerik bir metoddur. Çalışmada sonlu elemanlar metodunu kullanan COMSOL Multiphysics programı ile GBM'nin hipertermi tedavisinde kullanılmak üzere mikrodalga anten modeli tasarlanıp, tümör tedavisindeki ısı transferinin kolay, düşük hata yüzdesi ile gerçeğe uygun bir şekilde simülasyonu amaçlanmıştır. Modelleme için program ile kanserli dokunun gelişiminin etkin bir şekilde baskılanması veya yok edilmesi için spesifik absorpsiyon oranlarının (SAR) ve sıcaklık dağılımının kontrol edebilmek için 13 farklı deney yapıp güç, frekans, uygulama zamanı, anten geometrisi gibi çeşitli parametreler değiştirilmiştir. Aynı zamanda programa beyne ait elektrik iletkenliği, kan perfüzyonu, bağıl geçirgenliği, spesifik ısı oranı gibi özellikler girilmiştir. Uygulama ile beyin dokusuna gönderilen toplam güç yoğunluğunun dağılımı, SAR değerleri, sıcaklık dağılımları, hasarlı alanlara ait bilgilere ulaşılmıştır. Çalışma sonucunda güvenli frekans aralığı biyolojik dokularda ısı transferinde sık kullanılan 0.915- 2.45 GHz aralığı olduğu, güç için 10- 20 W aralığı, uygulama zamanının ise ortalama 10 dakika olması sonuçlarına varılmıştır. Bunların dışında anten tasarımında iletken malzemenin ölçüsü tümör dokusu ile uyumlu olması sonucuna ulaşılmıştır.

Şekil: GBM'nin mikrodalga anten ile hipertermi tedavisinin COMSOL Multiphysics ile simülasyonu

Anahtar Kelimeler: Hipertermi, Beyin kanseri, COMSOL Multiphysics, Radyofreka

(SB-35) KAĞIT TABANLI MİKROAKIŞKAN ANALİTİK CİHAZ TASARIMI

Ruken DAŞ¹, Sezen CANIM ATEŞ¹

¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü

rukendas@hotmail.com

Kağıdın gözenekli yapısı, kolay fabrikasyonu ve ucuz olması nedeniyle biyosensör uygulamalarında kullanımı son yıllarda hızla artmaktadır. Kağıt tabanlı mikroakışkan analitik cihazlar (μ PAD) olarak bilinen ve nokta-bakım analizleri (Point-Of-Care-POC) uygulamalarında geniş bir alanda kullanılan biyosensörler özellikle klasik laboratuvar cihazların yerine kullanılmaya başlayarak diagnostik uygulamalarda yerini almıştır.

Son yıllarda μ PAD'lerin üretimi için balmumu baskı, mürekkep püskürtmeli baskı, fotolitografi, kağıt kesme, plotting ve plazma işleme gibi bir çok farklı yöntem geliştirilmiştir.

Bu çalışmada lazer yazıcı kullanılarak kağıt üzerine tasarlanmış olan mikroakışkan desenlerin toner yardımıyla basımı yapılarak kağıt tabanlı mikroakışkan cihazlar için yeni bir üretim yöntemi geliştirilmiştir. Bu yeni sistemler ile virüs, bakteri, parazit gibi birçok hedef analitin tespit edilmesi hızlı, ucuz ve laboratuvar personeline ihtiyaç duyulmadan yapılabilen, çok düşük miktarda analit ve kimyasal reaktif ile kullanılabilen hızlı tanı testleri geliştirilmiştir.

Bu kapsamda toner yardımıyla kağıt üzerinde oluşturulan hidrofilik kanalların kılcal akış kuvvetini incelemek için Washburn testi yapılmıştır. Aynı zamanda toner ile yapılmış olan hidrofobik bariyerlerin ıslanmazlığı, temas açısı ölçülerek tespit edilmiştir. İmmünokromatografik kart testlerinin aksine tek bir kağıt üzerinde konjugasyon, kontrol ve numune alanı oluşturularak reaktiflerin kılcal akış kuvveti sayesinde, dış bir kuvvete gerek kalmadan ilerlemesiyle antijen-antikor bağlanmasının kolorimetrik analiz ile kantitatif tespit edilebilmesi sağlanmıştır.

Çalışma kapsamında geliştirilen yeni fabrikasyon lazer yazıcılarda kullanılan toner ile gerçekleştirildiği için şimdiye kadar üretilen maliyeti en düşük ve en ulaşılabilir üretim yöntemlerden biri olup birçok hastalığın teşhisinde kullanılabilecek ticari ürün potansiyeli bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kâğıt tabanlı mikroakışkan analitik cihazlar (μ PAD), Biyosensör, Toner*

(SB-36) C-PHYCOCYANİN VE FLAVONOİD KOMBİNASYONLARININ MDA-MB-231 HÜCRE HATTI ÜZERİNDEKİ ANTİKARSİNOJENİK ETKİLERİNİN BELİRLENMESİ

Rümeysa Fatma BALABAN¹, Talat Yasin ACAR¹, Mehmet Fatih SEYHAN¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
Rumeysafatma.balaban@ogr.yeniyuzuil.edu.tr*

Üçlü negatif meme kanseri (TNBC), östrojen reseptörleri (ER), progesteron reseptörleri (PR) ve insan epidermal büyüme faktörü reseptörü (HER2) amplifikasyonundan yoksun, böylece terapötik olarak hedef almayı zorlaştıran, erkennüks, yüksek visceral ve merkezi sinir sistemi metastazları içeren, bazal benzeri bir heterojen tümör grubudur. TNBC'ye özgü EGFR proteininin aşırı ekspresyonu ile geleneksel endokrin tedavilere direncin artması ve mevcut hedefli ajanlara yanıt vermediğinden alternatif tedavi yaklaşımı gerektirir. Alternatif tedavi olarak, anti-karsinojenik, anti-oksidan ve anti-enflamatuar gibi birçok etkinlikleri sebebiyle flavonoidler tercih edilmiştir. C-phycocyanin (C-PC) ise, yenilebilir bir tatlı su yosunu olan *Spirulina*'dan elde edilen doğal, suda çözünür ve toksik olmayan bir moleküldür. Yapılan çalışmalarda C-phycocyanin'in, anti-kanser, antioksidan, anti-enflamatuar etkinliği gibi daha birçok fonksiyona sahip olduğu bildirilmiştir. Flavonoidlerin her ne kadar yüksek antioksidan ve antikanser aktiviteleri bildirilmiş olsa da kansere karşı tek başına yeterli gelememektedirler. Bu sebeple, bu çalışmada birbirleri arasında sinerjite gösterilmiş kurkumin-kuersetin ve hesperidin-naringenin flavonoidlerini, TNBC'nin birçok aşamasında etkisi bulunan C-phycocyanin ile kombine kullanarak, elde edilen en etkili C-phycocyanin/flavonoid kombinasyonunu TNBC'in tedavisinde kullanılması; hücre canlılığının inhibisyonu, hücre içi oksidatif stres düzeyleri ve hücre migrasyonunun azaltılması hedeflenerek, hastalığın seyrini olumlu yönde etkileyecek tümöre hedefli, doğal bir antikanser ajan oluşturmak hipotez edilmiştir. Proje kapsamında, MTT testi ile hücre canlılığı, scratchassay yöntemi ile hücre migrasyonu, DCF-DA testi ile hücrelerdeki oksidatif stres (ROS) düzeyleri belirlenmiştir. Sonuç olarak, en etkili C-phycocyanin/flavonoid kombinasyonunun, tek başlarına kullanımlarına göre aralarında sinerjistik bir etki yaratarak, hücre canlılığını inhibe ettiği, hücre migrasyonunu engellediği ve hücre içi ROS düzeyleri artırılmasına bağlı olarak hücre ölümünü indüklediği görülmüştür ($p < 0.01$). Özellikle hücreler kombinasyonlar ile muamele edildiğinde kırk sekizinci saat maruziyetin en etkili olduğu bulunmuştur. Bu çalışma C-phycocyanin/ flavonoid kombinasyonuna yönelik yapılan ilk çalışma olup TNBC tedavisinde umut vadeden bir antikanser ajan olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Flavonoid, Üçlü negatif meme kanseri, C-phycocyanin,

(SB-37) TABLET BİLGİSAYARLA KONTROL EDİLEN KABLOSUZ KEŞİF ROBOTU TASARIMI

(WIRELESS MOBILE ROBOT DESIGN CONTROLLING WITH TABLET COMPUTER)

Mehmet SAĞBAŞ¹, Murat DEMİRTAŞ¹

¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümü

mehmet.sagbas@yeniyuzyil.edu.tr

Bu çalışmada, üzeri sensorler ve farklı özellikte iki kamera ile donatılmış, kablosuz haberleşme teknolojisi ile Windows işletim sistemine sahip olan tablet veya bilgisayardan kontrol edilebilen bir keşif robotu tasarlanıp gerçekleştirilmiştir. Keşif robotu, üzerinde açık kaynak Linux işletim sistemi kullanılan ARM mikroişlemci mimarisi tabanlı bir gömülü sistem barındırmaktadır. Keşif robotu ve kontrolör birimi olarak kullanılan tablet, birbirleriyle Wi-Fi protokolü üzerinden soket haberleşmesi ile haberleşmektedirler. Keşif robotunda bulunan HD kamera ve NoIR gece görüş kamerası sürekli bir biçimde tabletin ekranına kamera görüntülerini yollamaktadır. Keşif robotu kamera bakış açılarını değiştirebilmek ve farklı yönlere bakabilmek üzere bir kamera pan-tilt mekanizmasına sahiptir ve bu mekanizmayı Arduinomikrodenetleyicisi kontrol etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Keşif Robotu, Soket Haberleşme, Kablosuz Haberleşme, Windows, QT Creator.*

In this work, a wireless mobile robot equipped with sensors and two cameras with different properties, that can be controlled from a tablet or computer with the Windows operating system with wireless communication technology, has been designed and realized. Mobile robot contains an embedded system which based on the open source Linux operating system used ARM microprocessor architecture. Mobile robot and the tablet used for controller unit communicate with socket communications protocol over Wi-Fi with one another. The HD camera and night vision camera send the camera images in a continuous way the tablet's screen. To change the camera angle of view and mobile robot has a camera pan-tilt mechanism to be able to look in different directions and this mechanism is controlled by the Arduino microcontroller.

Keywords: *Mobile Robot, Socket Communications, Wireless Communication, Windows, QT Creator.*

(SB-38) HİDROJEL YAPILI YARA ÖRTÜ MALZEMESİ HAZIRLANMASI VE KARAKTERİZASYONU

Hümeyra Berfin İLİM¹, Kadriye KIZILBEY¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
humeyrailim@gmail.com*

Yara; darbe, kaza, ameliyat veya bazı kronik hastalıkların neden olduğu canlı dokularda oluşan hasarlardır. Yara örtü malzemeleri ise yaranın iyileşme proseslerinde kullanılan, yarayı destekleyici özelliklere sahip malzemelerdir. Deneysel çalışmanın amacı geleneksel ve modern yara örtüleri incelenerek polimerik yapılı bir yara örtü malzemesi oluşturmaktır. Yapılması planlanan yara örtüsünün; yara iyileşme hızını arttırmak, hücre yenilenmesini destekleyerek yara izi oluşumunu en aza indirmek, oksijen alışverişini sağlamak, yara için nemli bir ortam oluşturmak, pH dengesini kontrol edebilmek ve hastanın konforunu sağlamak gibi özellikleri sayesinde yara iyileşmesi süresince avantaj sağlayacağı düşünülmüştür. Bu sayede yaralı bölgede hücre yenilenmesini sağlayarak ve yara izi oluşumunu engelleyerek hastaya daha kaliteli bir iyileşme süreci sunulmasıdır. Bu çalışmada; biyoyumlu akrilat türevi hidrojel yapılı bir polimer matriks içerisine vitamin, mineral ve bitki özütü gibi yara iyileşmesini destekleyici etken maddeler eklenerek oluşturulan yara örtü malzemesi modeli oluşturularak antienflamatuvar ve antimikrobiyal özellikli hücre proliferasyonunu arttırabilen bir sistem tasarlanması hedeflenmiştir. Araştırma sonucunda süper emici hidrojellerden olan sodyum poliakrilat (NaPAA), etken madde olarak da antioksidan özelliğe sahip C Vitamini ve yara iyileşmesinde önemli rol oynayan çinko ile hem C Vitaminini hem de çinkoyu içerisinde barındıran aloe vera bitkisi kullanılmıştır. Etken maddeler yüklene hidrojel sistemin karakterizasyonu UV-Vis ve FTIR (Fourier Dönüşümlü Kızılötesi) spektroskopileri kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yara örtüsü, hidrojel sistemler, biyopolimerler, doku zedelenmesi

(SB-39) SKOLYOZ EĞİLİMİNİ HESAPLAYAN SİSTEM

Meryem GÜNAY¹, Sevil ÖZER¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
mrym.gunayyy@gmail.com*

Omurganın en yaygın deformitelerinden olan skolyoz eski çağlardan beri bilinmekte olup hastalar üzerinde sosyal ve psikolojik baskı oluşturmaktadır. Başlıca doktora başvuru sebepleri bel ve sırt ağrısı, dengenin bozulması ve fiziksel deformitelerdir. Skolyoz derecesine göre korse, egzersiz veya cerrahi müdahaleler gerektirmektedir. Hasta durumuna göre gözlem, korse tedavisi ve cerrahi süreçlerden herhangi birisi seçilir. Korse tedavisi ve cerrahi müdahale kişinin yaşamını büyük ölçüde etkilemektedir. Bu çalışmada skolyoz eğilimini hesaplayan sistem yapılmıştır. Benim bu projedeki amacım kişiye skolyoz tanısı konulmadan sayısal verilerle “skolyoza şu kadar yakınsınız veya bu kadar uzaksınız” diye bilgilendirme yapmaktır. Hastanın eğilimi uzak ise bu konuda bilgilendirmesi, içindeki şüpheyi ortadan kaldıracak veya eğilimi yakınsa duruş bozukluğunu dikkate alınacak ve gün içerisinde ideal postüre uygun oturmaya çalışacaktır. İnsanlarda postür çeşitli faktörlerin etkisi altındadır. Bunlardan ailesel faktörler, yapısal bozukluklar ve alışkanlıklar postür üzerinde en belirleyici olanlarıdır. Postür bu yüzden oldukça önemlidir. Ayrıyetten kişi daha sonraki şikayetlerini buna göre ciddiye alacaktır. Çekilen röntgen sonuçları skolyoz eğilimini hesaplayan sistemde analiz edilecektir. Skolyoz eğilimini hesaplayan sistemden önce standart postürden ne kadar uzak kalınmış buna bakılacaktır. Sonuçlar standart omurga referans alınarak hesaplanacaktır. C tabanlı yazılım sisteminde, sayısal olarak sonuç verebilecektir. Böylece skolyoza yatkınlığı olan kişiler erken teşhis edilecektir ve egzersizler yardımıyla postür düzetilebilir kıvama gelecektir. Hasta şikayetlerine cevap bulabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Cerrahi, Tedavi, Omurga, Deformite, Skolyoz, Adelosan, İdiopatik

(SB-40) KANSER KAYNAKLI EKSOZOM TESPİTİNDE BİYOSENSÖR PLATFORMLAR

Kübra KELLEÇİ¹, Sevil ÖZER²

¹Beykoz Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Tıbbi Hizmetler ve Teknikleri Bölümü

²İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü

kubra211@gmail.com

Erken teşhis kansere karşı mücadeledeki en büyük zorluklardan biridir. Geleneksel kanser tanı yöntemlerinin uzmanlık gerektirmesi, invaziv işlem içermesi, radyasyon maruziyeti, yüksek maliyet ve zaman kaybına neden olması gibi birtakım dezavantajlara sahiptir. Bu nedenle mevcut araştırmalar daha hızlı, güvenilir ve uygun maliyetli tanı yöntemlerinin geliştirilmesine odaklanmıştır. Vücut sıvılarında var olan biyobelirteçlerin kullanımı bu anlamda umut verici olmuştur. Hücreler tarafından vücut sıvılarına salgılanan ve hücreler arası iletişimden sorumlu olan ekzosomlar, doğal yollarla üretilen biyolojik nanopartiküllerdir. Tümör gelişimi esnasında mikroçevre koşullarında meydana gelen değişimin ekzosomsekresyonunu değiştirdiği yapılan çalışmalarca ortaya konmuştur. Tümör hücreleri yüksek hücresel aktiviteleri nedeniyle, sağlıklı hücrelere göre çok daha yüksek oranda ekzosom üretimi gerçekleştirmektedir. Dolayısıyla vücut sıvılarında bulunan ekzosomların sayısı, diğer hücrelere göre ciddi oranda zenginleştiği ve tek başına tanısal biyobelirteç olarak görev yapabildiği bilinmektedir. Kanser kaynaklı ekzosomlar, kanserin erken teşhisi ve terapötik yanıt değerlendirmesi için oldukça ilgi çekicidir. Biyosensör, biyolojik bir bileşeni fizikokimyasal bir detektörle birleştiren bir analitin saptanması için kullanılan analitik bir cihazdır. Günümüzde, üstün analitik performans ve gerçek zamanlı ölçüm gösterdikleri için kanser biyosensörlerini geliştirmesine yönelik artan bir ilgi vardır. Ekzosom tespiti için biyosensör uygulamaların geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması, teşhis cihazlarına ve kaynaklarına erişimi olmayan bölgelerdeki bireyler için oldukça avantaj sağlayacaktır. Geleneksel yöntemlerin dezavantajları göz önünde bulundurulduğunda biyosensör çalışmalarının daha ucuz, çoklu analit desteği sağlaması, yüksek hassasiyet sağlaması ve hızlı, güvenilir sonuçlar elde etmesi nedeniyle çok daha avantajlı olduğu söyleyebiliriz. Bu çalışmada farklı kanser hücrelerinden salgılanan ekzosomların tespiti için biyosensör sistemlerdeki son gelişmeler özetlenmiştir. Ayrıca, bakım noktası testleri (POC) için kanserden salgılanan ekzosomların kullanımı ve bu alandaki zorluklar sunulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Biyosensör, Biyobelirteç, Ekzosom, Tanı yöntemi

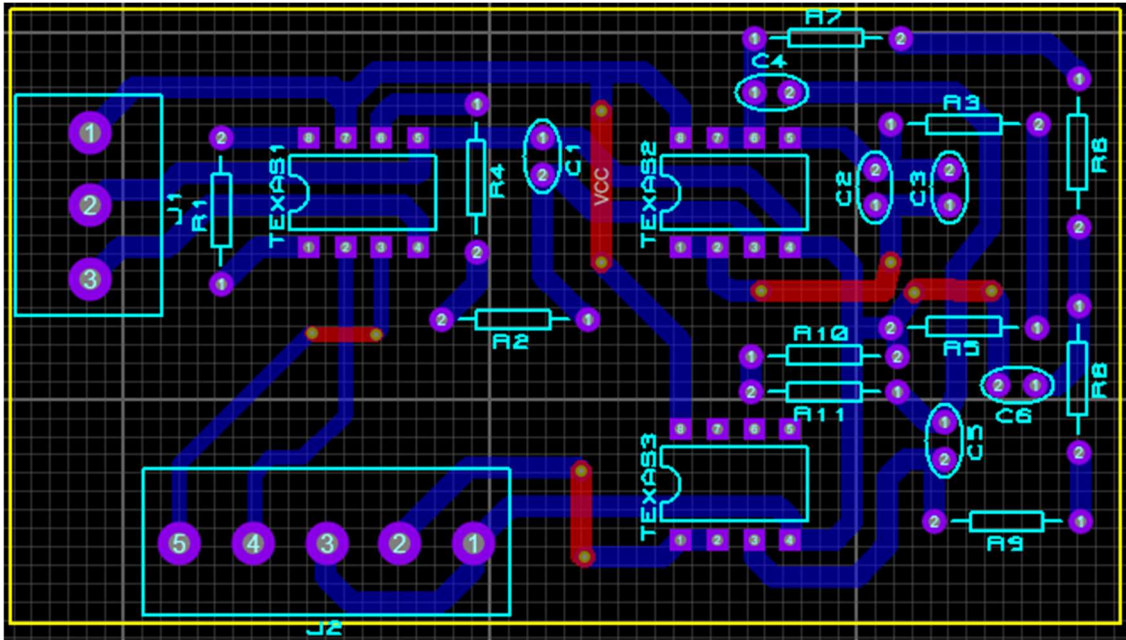
(SB-41) EKG CİHAZI

Kadir Çağdaş BOSDAN¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü*

cagdasbosdan@gmail.com

Kalp hastalıklarının teşhisinde EKG ölçümleri önemli bir yere sahiptir. EKG sinyalleri kalbin elektriksel faaliyeti sonucu oluşan ve deri yüzeyinden elektrotlarla ölçülebilen biyopotansiyel sinyalleridir. EKG sinyalleri görüntüleme ve kayıt birimlerinde görüntülenerek teşhis amaçlı olarak kullanılabilir. Sinyallerin genlikleri, süreleri ve tekrarlar sıklıkları kalbin fizyolojik durumu hakkında bilgi verir. Bu sinyaller enstrümantasyon yükselteçleri ile güçlendirilerek işlenebilir sinyallere dönüştürülür. EKG cihazı da kalp aktivitesi sonucunda deri yüzeyinde oluşan 1 mV civarındaki elektriksel sinyali algılayıp ekranda gösteren bir aygıttır. Gerçekleştirilen bu çalışmada vücut yüzeyinden elektrotlarla alınan biyopotansiyel sinyallerinin yükseltilmesi ve EKG sinyalinin filtrelenmesi adımları uygulanmıştır.

Şekil: EKG cihazı PCB baskı devresi

Anahtar Kelimeler: EKG, Kalp sinyali, biyopotansiyel sinyal

(SB-42) BİYOMEDİKAL ALANDA KULLANILAN Tİ6AL4V ALAŞIMININ ÜZERİNE ISIL İŞLEMİN ETKİLERİ

Ceren Ceyda KANOĞLU¹, Şakir ALTINSOY¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
ckanoglu9@gmail.com*

Biyomalzemeler eklem ve uzuv değişimleri, diş implantları, yapay damarlar ve cilt cerrahisi gibi geniş alanlardaki uygulamalarına katkıda bulunarak yaşam kalitesini artırmaktadır. Her yıl yaklaşık 250.000 diz protezi ve 1 milyon kalça protezi yapılmakta ve gelecekte katlanarak artması hedeflenmiştir. Ortopedik implantların yenilikçi tasarımı, uzun vadeli performanslarının iyileştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Biyomalzeme kullanımda en önemlisi uygun malzeme seçimidir. Seçtiğimiz malzemenin biyouyumlu olması herhangi bir alerjik reaksiyon oluşturmamalı, aşınmalara dayanıklı olması, vücudumuzdan iletilen yükü taşıyabilmeli ve tüm bu şartlara uyması gerekir. Ortopedik implantların titanyum alaşımları için talepleri, tasarım esnekliğini artırmak ve daha düşük satın alma oranları elde etmek için bu bileşenlere yönelik üretim yöntemlerinde yapılan yenilik çağrılarının ardından son yıllarda artmıştır. Ti6Al4V, yüksek özgül mukavemet ve üstün korozyon direncinin mükemmel kombinasyonu ve biyouyumlulukları nedeniyle yaygın olarak ortopedi implantlarında ve çok çeşitli mühendislik uygulamalarında kullanılmaktadır. Bununla birlikte, Ti6Al4V zayıf tribolojik özelliklere sahiptir. En geniş kullanım alanına sahip titanyum alaşımı olan Ti6Al4V alaşımına değişik ısı işlemleri uygulayarak üretim aşamasında oluşan iç gerilimleri önlemek (gerilim giderme), Süneklik, boyutsal ve yapısal kararlılık ve ekonomik işlemeye uygunluk gibi önemli parametrelerin optimizasyonu mümkündür. Isıl işlem, fazla alaşımları ciddi şekilde etkiler ve bu işlem sonrası katmanlı ve çift modlu mikro yapılar gibi farklı mikroyapılar elde edilebilir. Çeşitli pasolar arası sıcaklıkların mekanik özellikler, mikroyapısal morfoloji ve tane boyutu üzerindeki etkilerini göstermektedir. Bu çalışmada Ti6Al4V alaşımlarının mekanik özellikleri üzerine farklı ısı işlem etkileri Covid-19 nedeniyle sadece teorik olarak araştırılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Ti6Al4V, Isıl İşlem, Biyomalzemeler.*

(SB-43) BİNA KARAKTERİNİN CEPHE SİSTEMİNDE İZ ÜZERİNDEN KURGULANMASI

Nadir Berkay YILDIRIM¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
nadirberkay@gmail.com*

Mekanın biçimi, içeriği ve düzeni; bireyde fizyolojik ve psikolojik etkiler yaratır. Bu etkilerin olumlu yönde gelişebilmesi için, yapıların mekansal ihtiyaçların yanı sıra anlamsal arayışlara da cevap vermesi gerekir. Mekansal ihtiyaçların karşılanması ve anlamsal arayışların cevap bulması, mekansal deneyimin niteliğiyle ilişkilidir. Mekansal deneyim ne kadar nitelikli olursa, kullanıcının zihnindeki mekan algısı ve kimliği o ölçüde olumlu gelişir. Mekan deneyimi, beden-mekan etkileşimiyle başlar ve kullanıcı mekandaki varlığını sürdürdükçe deneyim döngüsel olarak devam eder. Bu tersinir ilişki, kullanıcının mekan üzerinde, mekanın kullanıcı üzerinde iz bırakmasına sebep olur. Zaman içinde değişikliğine tanık olunan ve içselleştirilebilen her nesne gibi bu izler de kullanıcıda aidiyet hissi oluşturur. Kullanıcıyı mekanla bütünleştirir, mekanın bir parçası yapar ve aidiyet hissi güçlenir.

Yapıların iç ve dış arasındaki sınırını oluşturan cepheler, mekanların ilk karşılaştığımızda tanıştığımız yüzleridir. Fiziksel çevreyle aramızda koruyucu bir engel olmasının yanı sıra anlamsal ihtiyaçlarımızı karşılayan bir araç olarak da kullanılabilirler. Kullanıcı zihnindeki ilk mekan imgelemine oluşturan cepheler, mekanın deneyiminin başladığı yapı elemanlarıdır ve kullanıcıya mekanın karakteri hakkında belirgin ipuçları sunarlar. Bu çalışma kapsamında hareket edebilen modüler elemanlardan oluşturulmuş bir cephe sistemi kurgulanmış ve gün ışığının değişen izlerinin yüzeye yansıtılmasına imkan tanıyan fosfor bazlı boya aracılığıyla renklendirilmesi önerilmiştir. Bu cephe sayesinde yapıların değişmeyen mutlak görünümünden sıyrılarak zamana, kullanıcıya ve gün ışığına bağlı olarak değişkenlik göstermesi hedeflenmiştir. Gelişen yapı teknolojilerinin etkisiyle oluşturulan hareketli güneş kırıcılarının çalışma prensibinden referans alınarak tasarlanan bu cephe sistemi; hareket etmesi yönüyle yapının iç mekandaki fiziksel çevre koşullarını kontrol altına alırken kullanıcılarına dış mekanda kullanıcılarına her gün yeni deneyimler sunar. Yapının görünümünün zamana, kullanıma ve çevreye bağlı olarak sürekli değişim göstermesi, yapının rastlantısal deneyimler sunmasını sağlar. Yapının sürekli kullanıcılarında merak uyandırır. Kullanıcıların mekan ile kurabilecekleri yeni bağlar oluşturmalarının yanı sıra mekana karakter kazandırır. Böylece kullanıcıların aidiyet hissi geliştirmelerine yardımcı olur.

Anahtar Kelimeler: zaman-mekan, hareketli cephe sistemi, aidiyet, mekansal deneyim, iz.

(SB-44) MİMARİ TASARIMDA ATIKLARIN MALZEME OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Mustafa GÜNGÖR¹

¹*Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
m-g21198@hotmail.com*

Mimarlık alanındaki yapı maliyetlerinin yarısından fazlasını malzeme giderleri oluşturmaktadır. Bu açıdan bakıldığında malzemenin yapıdaki önemi ortaya çıkmaktadır. Enerji ve kaynakların korunumunu önceleyen sürdürülebilir mimari yaklaşımı, yapıyı meydana getiren yapı malzemelerini farklı bir boyutta ele almaktadır. Sürdürülebilir tasarımlar ortaya koymak için yapı malzemelerinin istenilen nitelikleri karşılamaının yanı sıra çevreye duyarlı, düşük maliyetli, ulaşılabilirliğinin sağlanması açısından yerel kaynaklı ve geri dönüştürülebilir olması beklenmektedir. Bu bağlamda tasarımda atıkların geri dönüşümüyle elde edilen malzemelerin kullanımı, yapılardaki malzeme maliyetlerini düşürmesi ve doğal kaynakların tüketimini azaltması sebebiyle sürdürülebilirlik açısından büyük potansiyeller sunmaktadır. Bu çalışma kapsamında tüketim sonucu ortaya çıkan atıkların yeniden kullanımıyla ya da dönüştürülmesiyle elde edilen malzemelerin mimari tasarım sürecinde kullanımı, alanında öncül proje örnekleriyle incelenmiştir. Seçilen projeler; yapı tasarımları, kentsel mekanlar ve donatılar olmak üzere üç başlık altında ele alınmıştır. İncelemeler sonucunda; atık malzemelerin konut, pavillion, çocuk oyun alanları, kent mobilyaları gibi farklı ölçeklerdeki üretimlere olanak sağladığı gözlemlenmiştir. Buna ek olarak inşaat atıkları, pet şişe, palet, lastik, konteyner gibi atıkların malzeme olarak kullanımına sıklıkla başvurulduğu görülmüştür. Atıkların sağladığı fırsatları verimli kullanılması ve beraberinde getirdiği tehditlere çözüm önerileri geliştirilmesi için, tasarıma dahil edilmeden önce yapısal özelliklerinin iyi analiz edilmesi gerekliliği ortaya konmuştur. Atık malzemeler; basit iş gücü gerektirmeleri, modüler tasarım imkanı sunmaları, düşük maliyetli ve sürdürülebilir olmaları sebebiyle çevre dostu, sürdürülebilir ve ekonomik tasarımların yaratılmasında pek çok avantaj sunarlar. Tasarımda atık malzemelerin kullanımı; kaynakların verimli kullanımına, enerji tasarrufuna, atık miktarının azaltılmasına ve çevre kirliliğinin önlenmesine katkıda bulunur. Atık malzemelerin kullanıldığı tasarımlar aracılığıyla toplumda çevreye ve bilinçli tüketime farkındalık oluşur.

Anahtar kelimeler: *Sürdürülebilir mimarlık, Atık malzeme, geri dönüşüm, yeniden kullanım.*

(SB-45) ATIK MALZEMENİN MÜZİK BAĞLAMINDA GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMESİ: PERŞEMBE PAZARI BÖLGESİ

Sema ÇİFTÇİ¹

¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

semaciftci22@gmail.com

İstanbul Karaköy’de bulunan Perşembe Pazarı Bölgesi tarih içerisinde beş farklı dönemi bünyesinde barındıran ve her dönemin etkisini günümüzde de görebileceğimiz mimari yapıları içeren bir yerdir. Özellikle Osmanlı Dönemi’nde, limanın da etkisiyle bölge, önemli bir ticaret ve üretim merkezi haline gelmiştir. Geçirdiği dönüşümler sonucu eski canlılığını yitirmiş olmasına rağmen günümüzde halen geleneksel ticaret ilişkilerinin sürdürüldüğü, üretimin ve satışın beraber yapıldığı ve birçok farklı sektörü bünyesinde barındıran bir bölgedir. Ticaret, satış ve üretimin bölgede yoğun olarak bulunması potansiyel oluşturduğu gibi, bunların neden olduğu çevre kirliliği de bölgedeki en önemli problemlerden biridir. Birçok ulaşım merkezinin ortasında kalması ve dükkanlara mal getiren araçlardan kaynaklı yoğun trafiğin oluşturduğu gürültü kirliliği ve atık malzemelerinin çevrede oluşturulduğu görüntü kirliliği bu duruma örnek verilebilir. Yapılan arazi gezisi sonucunda kıyı bölgesinde gemi, vapur, martı sesleri ve pazar yerinden gelen kargaşanın sesi ile bütünleşecek bir müzik tınısının eksikliği fark edilmiştir. Müziğin insanlara katacağı duygularla da kıyı bölgesini canlandıracağı ve bölgenin daha aktif kullanılacağı düşünülmüştür. Buna bağlı olarak Beyoğlu’ndan Perşembe Pazarı’na doğru kültür ve sanat aktivitelerinin ve bölgenin müzikle ilişkisinin iyice azaldığı, hatta Galata’dan sonra bu aktivitelerinin durduğu yapılan analiz çalışmaları ve gözlemler sonucunda desteklenmiştir. Tüm bu veriler göz önünde bulundurularak 2020-2021 Bahar Dönemi Tasarım Stüdyosu II dersi kapsamında kıyı bölgesine çevreden temin edilecek atık malzemelerle oluşturulan bir müzik platformu önerilmektedir. Bu platformla ilişkilenen, konser ve sergi alanı ile yine atık malzemelerden üretilen müzik aletleri atölyesi tasarımıyla, çevrede farkındalık yaratmak ve insanları üretime dahil etmek hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Perşembe Pazarı, Atık Malzeme, Geri Dönüşüm, Müzik*

(SB-46) PANDEMİ DÖNEMİNE UYGUN KLİNİK TASARIMI

Nisanur SOYLAN¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
nisanursyln@gmail.com*

2019 yılında ortaya çıkan koronavirüs kısa sürede tüm dünya genelinde etkisini göstermeye başladı. Pandemiyle beraber alınması gereken pek çok önlem, yapılan çalışmalar artarak devam etmektedir. Virüs kapsamında sağlık alanında ve hastane ortamlarında da önemli gelişmeler gün geçtikçe hız kazanmıştır ve mekanlar sağlık koşullarını destekleyici nitelikte tasarlanmaya başlanmıştır. Yeni Yüzyıl Üniversitesi 2020-2021 proje-1 kapsamında yapılan klinik projesinde de hasta insanların tedavi ve ilaç gereksinimlerini tek bir yapı altında karşılayabilecekleri bir klinik tasarlanmıştır. Dönemin güncel konularından etkilenilmiş, mekan kullanımı bu şartlara uygun kurgulanmıştır. Virüsün bulaşma koşulları göz önüne alındığında hem hastalar hem de eczacılar için temassız etkileşim sağlayacak ilaç otomatları üretilmiştir. Klinikte muayene olan hastalar ilaçlarını kliniğin giriş kısmındaki ilaç otomatlarına yüz veya bileklik okutarak temassız bir şekilde ilaçlarını rahatça ve hijyen kurallarına uyarak karşılayabilmektedirler. Kliniğin üst katında bulunan eczacılar, ilaç depolarından veya laboratuvarlarda hazırladığı ilaçlardan hasta için gerekli olanları paketleyip, özel boru ağı da denilen pnömatik tüp taşıma sistemi yardımıyla otomatlara göndermektedirler. Gönderme sırasında borular içinde dezenfektan işlemi uygulanan ilaç paketleri hastalara ulaşmaktadır. Aynı zamanda kliniğe giriş bölümünde insanları karşılayan sterilizasyon kabinleri, hastaların içeri girerken ve çıkarken sterilize kalmalarına imkan sağlamaktadır. Bekleme alanlarında 150 cm aralıklarla döşemede oluşturulan uyarılar da insanların sosyal mesafeyi koruması için hatırlatıcı olan ve hastalıktan korunmak için yapılan tasarım stratejilerinden biridir. Bu yenilikçi sağlık uygulamalarının klinik tasarımına yansıtılması, mekânsal düzenlemelerin iyileştirici etkisinin doğru bir şekilde kullanımı, insanların yaşam kalitesini artırır niteliktedir ve tasarımın hasta merkezli anlayışla ele alındığının göstergesidir.

Anahtar Kelimeler: temassız tasarım, sağlık yapıları, iyileştirici tasarım, hijyen, pandemi

(SB-47) COVID-19 SALGINI SONRASI MİMARLIK EĞİTİMİNE DAİR SENARYOLAR

Onur Hazal YEĞENAĞA¹, Lütfiye YILMAZ², Mine BATAL²

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü*
hazal.yegenaga@yeniuyuzil.edu.tr

COVID-19 salgını, etkisi geniş kitlelere yayılan ve tüm yaşamsal ihtiyaçlarımıza karşılık düşen mekanları yeniden şekillendiren bir afet dönemi olarak tanımlanmaktadır. Bu dönemde, özellikle eğitim sürecinin nitelikli bir şekilde devamlılığının sağlanabilmesi, uzun vadede toplumsal gerilemeye neden olmaması açısından büyük önem taşımaktadır. Salgına yönelik bir önlem olarak, sınıf ve atölye içi yüz yüze eğitime ara verilmesinden sonra teknolojik imkanlardan yararlanan dijital kanalların kullanımı yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu bağlamda, 2019 yılının aralık ayından bu yana uygulanan uzaktan eğitim sistemi, uygulamalı derslerin ağırlıklı olduğu diğer bölümlerde de olduğu gibi, mimarlık eğitime yönelik bir yeniden değerlendirmenin gerekli olduğunu göstermiştir. Sürecin kapsamlı bir değerlendirmesinin yapılması ve bu değerlendirme üzerinden salgın dönemi sonrasında oluşacak yeni eğitim modeli mekanları için etkili senaryolar geliştirilmesi amacıyla hazırlanan bu çalışma; konuyu, uygulamalı pratiklere dayanan mimarlık eğitimi üzerinden ele almaktadır. Temelde amaçlanan, COVID-19 salgını sürecinde ve sonrasında mimarlık eğitimi etkili bir şekilde sürdürülebilir, geliştirebilir ve kurumların karar alma süreçlerine bir dayanak inşa edebilmektir. Bu kapsamda; salgın süresince uzaktan eğitimin gerektirdiği ve değiştirdiği teknolojinin kullanımı, iletişim, olanaklara erişim, çalışma ortamının değişimi, uzaktan eğitimde ders planlarının tasarımı, ölçme değerlendirme gibi temel durumlar hakkında bilgi ve görüşlerini almak amacıyla İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Mimarlık ve İç Mimarlık Bölümleri öğrenci ve öğretim elemanlarıyla bir anket çalışması gerçekleştirilmiş, uygun istatistikî yöntemler kullanılarak analizler yapılmış ve bulgular açıklanmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesi bağlamında, dijital kanallar yoluyla uzaktan gerçekleştirilen mimarlık eğitiminin fırsatlar sunduğu kadar riskler de barındırdığı görülmüş, salgın süreci ve sonrası için öneriler sunulurken senaryolar geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Salgın, Uzaktan Eğitim, Mimarlık Eğitimi

(SB-48) MİMARLIKTA MAKETİN ÖNEMİ

Onur Ahmet BURUK¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
onurahmetburuk@gmail.com*

Geçmişten günümüze kadar geçen sürede mimari tasarımın daha iyi ifade edilebilmesi amacıyla kullanılan modelleme yöntemlerinden biri olarak fiziksel maket yapımı, gerek eğitim sürecinde gerekse profesyonel hayatta, önemli bir temsil aracı olmuştur. Bir mimari tasarımı anlamak ve anlatabilmek için makete ihtiyaç duymamızın nedeni, finalde üç boyutlu nesneye dönüşecek bir tasarımın, diğer iki boyutlu anlatım tekniklerine karşın insan zihninde daha net şekiller oluşturmaktır. Tabi sadece şekiller değil, maket yapımında seçilecek malzemenin boyut, renk, doku gibi yapısal özellikleri de nesnenin algılanma ve kavranma biçimini değiştirmektedir. Dolayısıyla makette kullanılacak malzeme ve o malzemenin nasıl kullanıldığı da tasarımın aktarımını etkileyen önemli konulardandır. Günümüz teknolojik gelişmelerine bakıldığında ise bu duruma bağlı olarak gelişen bilgisayar ortamında modelleme çalışmalarının arttığı, maket yapımının arka plana atıldığı görülmektedir. Ancak maket olgusunun sadece sunum değil özellikle tasarım ve üretim aşamalarında da yakından görme ve dokunma duyusu ile insan algısında daha farklı bir etki bıraktığı tartışılmaz. Bu bağlamda çalışmada bilgisayar ortamında modelleme ve fiziksel maket yapımının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Maket yapımının olumlu yönleri vurgulanarak mimarlık eğitimi süresinde ve sonrasında neden gerekli olduğu konusunda değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Mimarlık, Maket, Bilgisayar Ortamında Model*

(SB-49) ORTAÖĞRETİM MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE BİYOMEDİKAL CİHAZ TEKNOLOJİLERİ ALANI BECERİ UYGULAMALARINDA SARMAL EĞİTİM MODELİ VE TAM ÖĞRENME MODELİ DÖNÜŞÜMÜ

Selen ERKAN¹

¹*Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyomedikal Mühendisliği Anabilim Dalı
selenerkann@gmail.com*

Milli Eğitim Bakanlığı, ortaöğretim mesleki ve teknik eğitimde meslek alanına özgü spesifik ayrıntıların tekrarı üzerine kurulu olan sarmal eğitim modeli programları güncellenerek 21. yüzyıl becerileri ile öğrencilerin üst düzey becerilerini geliştirerek tam öğrenme modeli ile bireysel farklılıkların ortadan kaldırılması hedeflenmiştir. Genel becerilere ağırlık verilerek kalıcı öğrenme gerçekleştirmek için önemli bir dönüşüm çalışması yapılmış ve uygulamaya geçilmiştir. Yapararak ve yaşayarak öğrenmeye dayalı bir öğretim sistemi hedeflenerek, anahtar roller ve beceriler ile öğrencileri gelişen teknolojinin etkileşimli bir parçası haline getirecek şekilde yeterlilik seviyeleri arttırılacaktır. Multidisipliner bir alan olan biyomedikal cihaz teknolojileri mesleki eğitimi, ortaöğretimde tıbbi cihaz sektörünün birincil basamağını oluşturmaktadır. Revize edilen eğitim programlarının uygulanabilirliğini arttırmak adına eğitimi verilen Fizyolojik Sinyal İzleme Teşhis ve Kayıt Cihazları, Tıbbi Görüntüleme Sistemleri, Tıbbi Laboratuvar ve Hasta Dışı Uygulama Cihazları, Yaşam Destek ve Tedavi Cihazları dallarında bulunan tıbbi cihaz içerikleri, teknik işleyiş ve iş akış normlarına göre pratik uygulamalara ayrılan süre arttırılarak sektör beklentilerine odaklanılmıştır. Eğitimi verilen derslerin içeriklerindeki tıbbi cihazların çalışma prensipleri, uygulama alanları ve kullanım amacına göre öğrencinin öğrenme biçimleri göz önünde tutularak teorik ve pratik uygulama atölye dersleri hazır hale getirilmiştir. Uygulamaya geçilen eğitim programına binaen ders içerikleri güncellenerek erişilebilir ders kitapları ve materyalleri hazırlanmıştır. Biyomedikal cihaz teknolojileri alanına ait temel mesleki becerilerinin ardından dal eğitiminde bölge ve sektörün ihtiyaçları göz önüne alınarak okulların fiziki donanımı, öğretmen durumu ile öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak atölye derslerindeki uygulamaların birincil basamağını oluşturduğu tıbbi cihaz sektörünün ihtiyaçlarına yönelik "Biyomedikal Cihaz Teknolojileri Teknisyeni" ünvanı ile sektör beklentisi karşılanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Biyomedikal, Ortaöğretim, Mesleki ve Teknik Eğitim*

(SB-50) DAMAR GÖRÜNTÜLEME CİHAZI

Yasin ERSİN ŞANLI¹, Can KARAĞAÇ¹, Sevil ÖZER¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
yasinsanli57@gmail.com*

Hastanelerde rutin ve en sık yapılan işlemlerden biri damar girişidir. En tecrübeli hemşireler bile kanser hastalarında, bebek, pediatrik, yaşlı veya obez kişilerde damar yapısının bozuk olmasından dolayı damar yolunu bulmakta zorlanırlar. Bu tarz zorlukların giderilmesi amacıyla pek çok damar görüntüleme cihazları tasarlanmıştır. Bu projede yakın kızılötesi teknolojisini kullanarak damar görüntüsünü bir ekrana yansıtmayı hedeflemekteyiz. Projede amaç hemşire veya sağlık personellerinin damar yolu açarken yaşadığı zorluğu azaltmak ve hangi damarla daha iyi işlem yapabileceğiyle ilgili yol göstermek. Hastaya güven vererek rahat bir işlem yapılmasını sağlamak. Kolay elde edilebilir ve uygun maliyetli bir ürün geliştirmektir. Bu projede NIR (Yakın Kızılötesi) teknolojisi kullanılarak Damar görüntüleme cihazı yapılacaktır. Halihazırda damar görüntüleme işlemini yapan cihazlar olduğunu bildiğimiz için piyasada mevcut cihazlardan daha ucuz ve kullanıcı dostu bir cihaz yapmayı hedeflemekteyiz. Kullanılan kamera lensinin önüne görünür ışığın etkisini ortadan kaldırmak ve deri yüzeyinden yansıyan kızılötesi ışınların kameraya ulaşabilmesi için kızılötesi filtresi yerleştirilmelidir. Elde edilen damar görüntü bilgilerinin çeşitli görüntü işleme teknikleriyle iyileştirilebilmesi için Raspberry Pi 3 mikrobilgisayarı kullanılması planlanmış ve yine bu mikroişlemci HDMI çıkışından ekrana görüntü iletmesi sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Yakın kızıl ötesi damar görüntüleme, damar yolu açma, raspberry pi 3, damar bulma cihazı.*

(SB-51) BİYOMALZEMELERİN GELİŞİMİNE ÜRETİM YÖNTEMLERİNİN ETKİSİ

Münife DEMİREL¹, Şakir ALTINSOY¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
mnfe.dmrel@outlook.com*

İmalat genellikle karmaşık yapıdadır. Ürünün hazırlanması ve istenilen son biçime gelmesi malzemenin üretilmesi ile başlar. Daha sonra çeşitli tasarım, üretim ve muayene aşamalarından sonra kullanıma hazır olur. Üretim teknolojilerinin uygun seçimi için temel malzeme bilgilerinin bilinmesi bir zorunluktur. Uygun üretim yöntemi ile bazı malzemelerin özelliklerini büyük ölçüde değiştirmek mümkündür. Metalik, seramik, polimerik ve kompozitbiyomalzemeler insan vücudunda vücut sıvıları ile etkileşim içindedirler. Ayrıca bu malzemelerin kendi özelliklerine göre avantajları ve dezavantajları bulunmaktadır. Bu sebeplerden dolayı biyomalzeme seçiminde özelliklerin iyi bir şekilde araştırılması ve hangi üretim yöntemi ile üretilmesinin insan sağlığı için daha doğru olduğunun öğrenilmesi gerekmektedir. Malzemelerin özelliklerinin yanı sıra biyoyumlulukları da önemlidir. Vücuda temas eden her maddenin biyoyumlu olması şarttır. Son yıllarda, sağlık sektöründe kullanılan biyomalzemelerin kullanımı giderek artmakta ve üretici firmalar yüksek kaliteli ve daha ekonomik biyomalzeme üretim yöntemleri üzerinde çalışmaya başlamışlardır. Seramik biyomalzemeler de doğal kemik yapısına yakın olduğu ve biyoyumluluğu yüksek olduğu için hidroksiapatit üretimi daha yaygındır. Hidroksiapatit üretiminde; çöktürme ve hidrotermal kimyasal yöntemleri kullanılır. Bu yöntemlerin yanı sıra geleneksel yöntem, toz yöntem ve sol-jel prosesi de kullanılır. Metal biyomalzemeler de döküm yöntemi ve toz metalürjisi kullanılır. Polimer biyomalzemeler de üç boyutlu sentez, polimer ön şekilli döküm ve elektro kaplama yöntemleri bulunmaktadır. Son olarak biyomalzeme yöntemlerinden son çeşidimiz kompozitbiyomalzemelerin üretim yöntemi diğer yöntemlere göre daha fazladır. Bu yöntemler; el yatırma, vakum infüzyon, difüzyonla bağlama, in-situ (yerinde oluşan), asal gaz yoğunlaştırma (AGY) ve RTM yöntemleri bulunmaktadır. Vücut hücre ve organlarına uyum gösteren malzemeler vardır. Bunlar tespit edilerek yukarıda bahsedilen çeşitli sentez yöntemleriyle üretimi sağlanır ve herhangi bir sebepten dolayı olmayan, hasar görmüş bölgeye nakledilir. Bu çalışmada; üretim yöntemlerin biyomedikal malzemelere sağladıkları faydalar ve mekanik özelliklerin üretim yöntemine göre davranışları hakkında özet biçimde bilgiye yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üretim, Biyomalzeme, Biyoyumluluk .

(SB-52) ORTAOKUL VE LİSE ÖĞRENCİLERİNİN BİYOLOJİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Reyhan İNAN¹, İbrahim SÜNGÜ²

¹Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü

²İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü
ibrahim.sungu@std.medipol.edu.tr

Bu çalışmanın amacı; ortaokul ve lise öğrencilerinin biyoloji dersine yönelik tutumlarının farklılıklarını incelemektir. Bu amaçla ulusal anlamda ortaokul ve lise öğrencilerine online olarak anket uygulanmıştır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak 406 öğrenciye ulaşılmış ve analiz yapılmıştır. Ankette kullanılan ölçeğin güvenirlik analizi yapılmış ve yüksek düzeyde güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır (Biyoloji Dersine Yönelik Tutum: Cronbach Alpha=0.941, Bartlett's testi değeri 5415,115 ve Kaiser-Meyer-Olkin değeri ise 0,91'dir). Gruplar arasındaki farklılıkları incelemek için T testinden yararlanılmıştır. Ortaokul ve lise öğrencilerinin biyoloji dersine yönelik tutumlarının t testi sonucunda; yaşa göre ($t=-16.745674$, $p<0.05$), yaşanan yere göre ($t=2.296034$, $p<0.05$), baba öğrenim durumuna göre ($t=2,320536$, $p<0.05$) farklılık gösterdiği sonucuna varılmıştır. Ortaokul ve lise öğrencilerinin biyoloji dersine yönelik tutumlarının t testi sonucunda; cinsiyete göre ($t=-16.745674$, $p<0.05$), aile gelir durumuna göre ($t=0.065981$, $p>0.05$), anne öğrenim durumuna göre ($t=5.865237$, $p>0.05$) farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır. Bu bilgilerin ışığında biyoloji dersine özel olarak bazı adımlar atılabilir. Her okula biyoloji laboratuvarları ve asgari şekilde teçhizatları içinde barındıracak düzeyde olmalıdır. Köy okullarına ise biyoloji kavramını özendirecek şekilde malzemeler sağlanmalı, teknolojik altyapıyla bütünleşik şekilde tasarım sağlanmalıdır. Biyoloji unsurunu bilinçaltına olumlu bir şekilde yansıtmak için temel seviyede kitapların sayısının fazlalaştırılması sağlanmalıdır. Özellikle lise öğrencilerine çeşitli çalışmalar yaptırılması ve bu alana dair pratik uygulama görevleri verilmesi kavrama yeteneklerine de yardımcı olacaktır. Öğrencilerin bu uygulamalarla biyoloji kavramını daha iyi öğrenebilmesi için ormanlık alanlara, hayvanat bahçelerine ziyaretlerin artırılması olumlu sonuçlar verebilecektir. Tüm bu özendirme faaliyetlerin yanı sıra gruplara çalışmalarıyla çeşitli yarışmalar yapılması eğlenerek öğrenmeyi de beraberinde getirebilmektedir. Yükseköğretime hazırlık olarak da biyoloji dalında danışmanlıklar sağlanması da pozitif etki yaratabilecek bir başka unsurdur.

Anahtar kelimeler: Biyoloji, Ortaokul, Lise, Tutum

(SB-53) ERİŞİME ULAŞMAK: İSTANBUL ZEYREK'TE FARKLI KOTLARI BULUŞTURMAK

Nur Aleyna ÖZTÜRK¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
nuraozturkk@gmail.com*

Zeyrek; içinde dik yokuşları, cumbalı ahşap evleri barından, Molla Zeyrek Camii, sarnıç ve surlar gibi günümüze ulaşan tarihi dokulara sahip bir İstanbul semtidir. Farklı kotları birbirine bağlayan sokaklar ve merdivenler ise semtin fiziksel dokusunu oluşturmaktadır. Ancak bu durum, semt içerisinde zaman zaman, kullanıcının çevresel ilişkilerini zorlaştıran, fiziksel etkileşimi kısıtlayan ve bir noktadan diğerine çizilebilecek potansiyel rotalara ulaşımı erişilmez kılan bir duruma sebep olmaktadır. Özellikle kentsel kamusal mekanların, herkes tarafından eşit düzeyde, erişilebilir, ulaşılabilir ve kullanılabilir olması ilkesine ters düşmesi sebebiyle bu durum, Zeyrek'te temel bir problem niteliğindedir. Sahip olduğu doğal eğimleriyle sokaklar ya da merdivenler, kullanıcıyı, semt içerisinde farklı noktalara ulaştırırsa da; tespit edilen problemin çözümüne yönelik tasarım önerisi geliştirilen alanda, çevresel verilerden yararlanarak, farklı kotlar ortak bir mekansal sirkülasyon aksında buluşturulmuştur. Farklı kotlardan aynı mekân düzlemine erişim sağlayabilmek, bu bağlamda alanı belirli bir kullanıcı grubuna ait olmaktan kopararak herkes için erişilebilir kılmaktadır. Temel amacı kentsel mekânlara erişilebilirliği eşitlikçi bir paydada birleştirmek olan bu çalışmada; bu sorunun alana etkileri Zeyrek bağlamında araştırılmış ve bir çözüm amaçlanmıştır. Zeyrek'te yer alan öneri tasarım alanında, ulaşımı çevreyi saran kot farkını kesintiye uğratmadan sürdürebilmek yani farklı kotları birbirine bağlamak üzerine öneri bir mekansal kurgu oluşturulmuştur. Bu kurgu, alandaki mevcut yapılaşma ile şekillendirilmiştir. Alanın fiziksel dokusunu tarihsel geçmişi ile birleştirilmesine yönelik olarak surların en üst noktasından başlayan ve semte adını veren Molla Zeyrek Camii'ye kadar ulaşan bir rotayı bir araya getirmeyi hedeflemiştir. Tasarlanan öneri mekân kurgusunda düşeyde oluşturulan sirkülasyon hattı ve bu hattı besleyen bağlantı noktalarıyla alana katılan sosyal duraklar, potansiyel her kullanıcının, 10 metrelik bir kot farkı içerisinde, dinamik bir şekilde hareketine imkan vermektedir. Böylece, çalışmanın sonucunda elde edilen farklı erişim noktaları ile; alt kottan başlayan hareketli akış ile üst kotlar beslenmiş, Zeyrek özelinde İstanbul'u ve Haliç'i algılatan geniş ve kapsamlı bir seyir algısı oluşturulmuş ve kesintisiz bir erişim sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Zeyrek, Erişilebilirlik, Ulaşılabilirlik, Eğim*

(SB-54) AN OVERVIEW OF THE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE-BASED APPROACHES IN BIOMASS-RELATED AREAS

Rahmiye Zerrin YARBAY ŞAHİN^{1,2}

¹*Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Engineering, Chemical Engineering Department*

²*Bilecik Şeyh Edebali University, Energy Technologies Application and Research Centre
zerrin.yarbay@bilecik.edu.tr*

Biomass which is known as the first primordial energy source of humankind has the great advantage of being a sustainable alternative to fossil fuels among renewable energy sources. Although biochemical and thermochemical conversion are accepted as two foremost conversion paths of biomass into energy, fuels, and bio-products, thermochemical conversion of biomass including techniques like pyrolysis, gasification, and combustion is a promising process. While biomass-based energy products are limited due to problems related to feedstock variability, conversion economics, and supply chain reliability, biomass with billions of tons of available resources available every year as a feedstock is always worth investigating in terms of energy demand and environment friendly issues for carbon neutral characteristics. As the importance of data and its evaluation possibility got attention in the past decade, the peak in the concepts like “Big Data”, “data mining”, and “artificial intelligence (AI)” has been achieved especially in different fields of science and technology. AI research has produced multiple important technologies, for instance Natural Language Processing (NLP), Machine Learning (ML), planning, and exploration, with a wide range of applications. This paper reviewed 16 selected articles published in the last 6 years that used various AI techniques applied to the biomass-related areas. The issues investigated in the selected articles are simulating and predicting the selectivity and yield of pyrolysis gas products, estimating biomass higher/gross higher heating value from ultimate or proximate analysis, modeling pyrolysis product yields, etc. According to these studies, AI is beneficial in developing comprehensive models that are useful in biomass-related areas and improving models for biomass conversion or product yield prediction. As a result, the selected articles can be accepted as important steps to develop standardized and practical procedures across biomass-related areas.

Keywords: *Artificial intelligence, Biomass, Machine learning, Pyrolysis.*

(SB-55) KENTSEL ALANDA BİREYİN ÜRETEREK VAR OLMASI: KENDİN YAP KÜLTÜRÜ

Nadir Berkay YILDIRIM¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
nadirberkay@gmail.com*

Gelişen ve büyüyen toplumların tarih içerisinde varoluşundan günümüze değin birden çok kırılma noktası olmuştur. Şüphesiz ki Yerleşke ve mekân kavramları doğrultusunda en büyük izi Sanayi Devrimi bırakmıştır. Gündelik yaşantıların değişimi o kadar hızlı oldu ki kent ile kırsalın sekansları adeta birbiri üzerine bindi. Özellikle bu devrimin merkezinde sayılabilecek ülkeler bu üst üste binmenin önüne geçebilmek için Kent ile Kırsal arasında uygulanabilir yeni modellere yönelmiş ve başarılı olmuştur. Ancak kır ile kentin arakesitini temsil eden “banliyö” modeli ülkemizin kentleşme tarihinde farklı sebeplerden dolayı yer edinememiştir. Çoğunluğu tarıma dayalı bir toplumdan, hızlıca şehirleşen ve dar alanlarda parazit sistemiyle büyüyen gecekondular ve bunlara karşıt olan yine sıkışık apartman blokları batıdakinden çok farklı bir hayat getirmiştir. Kırsal yaşantının üretim anlamındaki en önemli varlığı “kendin yap” kültürü olmuştur. Her haneye ait bir atölye veya tezgâh bulunur, bu atölye ve tezgâhta her türlü alet-edevat tamir edilebilir veya ihtiyaca binaen üretilebilir niteliktedir. İş gücünün karşılığının insandan makineye dönmesiyle birlikte hayatta kalma koşulları değişmiş ve ekonominin daha hızlı akmaya başladığı merkezlere göçler başlamıştır. Sorun; bu merkezlerin mekânsal anlamda birer doygunluk sınırı olmasıdır. Mekânın talebe yetmemesi, bu merkezlerdeki büyüklük-küçüklük algısını değiştirerek yeni mekân tanımları ortaya çıkarmıştır. Ancak bu yeni tanımlı mekanlarda yaşam faaliyetlerinin dışındaki fonksiyonlar için hiçbir alan olmamış, bu mekanlara yerleşen kırsal’lı aile yaşantısı da “kendin yap” kültürünü “satın al” kültürüne tercih etmek zorunda kalmıştır. Peki, bahsi geçen sorun(lar) için nasıl bir çözüm üretebiliriz? Doğru soruyu sormak gerekir: Kendin yap kültürünün ihtiyaç duyduğu alan kentte nasıl kurgulanır? Madem kentteki büyüklük-küçüklük kavramları değişti, tüm bu bahsi geçen durumların ışığında ilacımız “ortak kullanılabilen alanlar”. Kendin yap kültürü geçmişten beri toplumumuzda üretim ve tüketim bandının varoluşsal bir alternatifi olmuştur. Bireyin ihtiyaçlarına karşılık üretimi, kendini yine kendisinin müşterisi olarak tanımlamasıyla ortaya çıkmaktadır. İhtiyaç tespitleriyle birlikte harekete geçildiğinde üretimi gerçekleştirmek için kent yaşantısında özelleşmiş mekan arayışlarına girilmiş, sonuç olarak; kolektif kullanılabilen, düşünme, araştırma, tasarlama ve deneysellik gibi eylemlere cevap verici nitelikte olan, soyut olanın somut olana dönüşebildiği mekanlar ortaya çıkmıştır. Kendi içinde sistemleşen bu mekanlar araştırma, tasarlama ve üretme odaklarına ayrılmış ve bu odakların uygun teknolojik altyapılar ile donatılmasıyla “Yeni Nesil Atölye” başlığı altında 3 adet mekan tanımı oluşmuştur; Hackerspace(Araştırma), Makerspace(Tasarlama) ve FabLab(Üretme). Bu “Yeni Nesil Atölye”ler kent içerisinde birer istasyon ağı yaklaşımıyla mahalli ölçeklerde kurgulandığında araştırma, düşünme ve üretim kolektif bir yapılanmayla birlikte kitlesel yaratıcılık platformlarına dönüşebilir.

Anahtar Kelimeler: Üretmek, Kültür, Bireysel üretim, Kentsel Mekan, Kırsal Mekan, Hackerspace, Makerspace, FabLab, Kendin Yap

(SB-56) KENTİN ÖTEKİLEŞTİRİLMİŞ İNSANLARINA YENİ BİR PENCERE SUNMAK

Elif Aysen AŞIROĞLU¹

¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

eliffaysen@gmail.com

İnsan; doğası gereği kendini bir yere ait hissetmek ister. Her birimiz bir aileye doğarız, ilk aidiyet hissettiğimiz mekan evimizdir. Kendimizi içinde bulunduğumuz grubun üyeleriyle daha uyumlu hisseder, onlarla daha kolay anlaşabiliriz. Doğduğumuz yerin, alıştığımız düzenin dışında kalan her şey ‘öteki’ olarak algılanır. Ötekinin yanlış, uyumsuz ya da farklı olduğuna inanılır. Ait olduğumuz yerin en doğru olduğu, farklı olanınsa bu doğruyu zedeleyeceği düşünülür. Ötekileştirdiğimiz insanlar; toplumda kabul etmediğimiz, yargıladığımız, empati kuramadığımız, hatta çoğu zaman acıyarak baktığımız ya da görmezden gelerek yanlarından geçip gittiğimizi bile fark etmediğimiz insanlardır. Ancak tüm bu farklılıklarımıza rağmen bir arada yaşamak, kimsenin yok sayılmadığı eşit bir düzeni hayal etmek bizi insan kılar. Bu bağlamda, kentin bu ötekileştirilmiş insanlarına yeni bir pencere sunabilmek ve bu konuya olan toplumsal farkındalığı artırabilmek amacıyla olan bu çalışma; ben ve öteki ilişkisine kazınmış toplumsal tabuları yıkan ve herkes için eşit şartlarda yaşanabilir bir kent ideali mümkün müdür sorusundan yola çıkarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda; ele alınacak konular pek çok farklı işleve yönelik olarak düşünülmektedir. Örneğin; sosyokültürel tesisleri; sokak çocuklarının, ekonomik özgürlüğü olmayan kadınların ve ülkelerinden göç etmek zorunda kalmış sığınmacıların, kendilerini geliştirebilecekleri, sosyalleşebilecekleri, toplumla iç içe olabilecekleri şekilde bir mekan kurgusuyla tasarlamak, farklılıklarımıza rağmen uyum içinde yaşamak için önemli bir adımdır. Bir diğer yandan, sokakta yaşayan insanlara daha nitelikli bir yaşama hakkı sunabilmek için ekonomik, katlanabilen, taşınabilir, soğuktan ve dış tehditlerden daha az etkilenecek, ergonomik yaşam birimleri ve temel ihtiyaçları giderme mekanları kurgulanabilir. Bu özelleştirilmiş mekanların tasarımı ise diğer mekanlardan daha farklı, daha göze çarpar olmak yerine diğerlerine eşdeğer olmalı, kullanıcı kitlesine ayrıştırılmış hissi uyandırmamalıdır. Sonuç olarak, planlanan bu kentsel tasarım kurgusu sayesinde; nitelikli, sevildiğini hisseden ve en başta kendini seven insanlar yetiştirilebilir, bu sayede toplumsal ölçekte de daha uyumlu bir kent ortamı yaratmak mümkün kılınabilir.

Anahtar Kelimeler: *Öteki, Ötekileştirilmiş İnsanlar, Kentsel Tasarım, Kamusal Mekan*

(SB-57) TARİHSEL KATMANLAŞMANIN MEKANA YANSIMASI: ZEYREK TERAS MÜZE

Sinem POLAT¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
sinempolatt1@gmail.com*

Bağlamla ilişkili olarak gelişen ve çevresel veriler ışığında şekillenen mimari tasarım, bulunduğu ortama uyum sağlamalı ve içinde yer aldığı çevrenin niteliklerini yansıtmalıdır. Özellikle tarihi çevrede bir tasarım yapıyorsa yerin her katmanı tasarım için önemli bağlamsal veriler oluşturmaktadır. İstanbul'un en eski semtlerinden biri olan ve kentsel ve tarihsel sit alanı olarak belirlenen Zeyrek, 2018-2019 Bahar Dönemi Mimari Proje II kapsamında çalışma alanı olarak belirlenmiştir. Bizans ve Osmanlı Dönemlerine ait kalıntı ve tarihi yapılar, bulunduğu çevreye büyük potansiyeller sunmakta ancak eski eserlere değer verilmemesinden dolayı atıl kalan alanlar, güvensiz ortamlar oluşturmaktadır. Bu durum da alanın tarihi değerlerinin göz ardı edilmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada Zeyrek'in tarihi potansiyellerini tanıtmak ve alandaki sorunları çözmek amacıyla bir teras müze tasarımı projesi önerilmiştir. Proje kapsamında incelenen Sedat Hakkı Eldem'in SSK binası, eski Türk evleri ve Zeyrek Sarnıcı tarihsel katmanlaşmanın müze tasarımına yansıtılabilmesi açısından önemli yapılardır. Sarnıcın üst kotunun yeni bir mekan kurgusuna imkan tanınması, sarnıca bitişik bulunan tarihi duvar kalıntılarının zamana dair izler barındırması ve sarnıç ile duvarın yapımında kullanılan taşların yapısal farklılıklarının açıkça okunabilmesi sebepleriyle; müze tasarımı, Zeyrek Sarnıcı'nın bitişiğindeki alanda kurgulanmıştır. Proje kapsamında katmanlaşma; yatayda katmanlaşma ve dikeyde katmanlaşma olmak üzere iki farklı boyutuyla ele alınmıştır. Dikeyde katmanlaşma, yeryüzünün derinliklerine indikçe daha geçmişte bir zamanın izlerine ulaşabilmeyi ifade ederken; yatayda katmanlaşma, zaman içerisinde varlığını koruyarak zeminde biriken tarihsel öğeleri ifade etmektedir. Sarnıcın zemin kotundaki sergileme mekanları, geçmişe referans verirken; geçmişin temsili üzerinde üst kota kurgulanan teraslar, günümüze ve geleceğe bakış sunarak dikeydeki katmanlaşmayı yansıtmaktadır. Proje alanının katmanlaşmanın ortasında bir noktada seçilmesi, Zeyrek silüetinde yer alacak terasın SSK binasının çizgileriyle devamlılık sağlaması ve kullanılan çağdaş malzemeler aracılığıyla zamanın mekandan okunması ise yataydaki katmanlaşmanın devamını sağlamıştır. Bu projeye Zeyrek'in katmanlarının görünür hale gelmesi, bölgedeki tarihi eserlerin korunması, bölgenin canlandırılmasıyla daha güvenli hale getirilmesi ve yerel halkın ekonomik açıdan kalkındırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Zeyrek, Tarihsel Katmanlaşma, Müze, Zaman-Mekan*

(SB-58) FİKİRTEPEDEKİ İNŞAAT İŞÇİLERİ İÇİN GEÇİCİ BARINMA ALANLARI TASARIMI

Fatma Nur SOKU¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
fatmanursoku@gmail.com*

Fikirtepe bölgesi, içerisinde bulunduğu kentsel dönüşüm projeleri kapsamında, kentsel ölçeği bakımından büyük bir inşaat alanı haline gelmiştir. Bu alanda çalışan işçilerin, inşaat faaliyetleri süresi boyunca, bölge içerisinde yaşamalarına elverişli çözümler sunacak barınma alanlarına ihtiyaçları vardır. Bu bağlamda; kentsel dönüşüm süresi boyunca işçilerin geçici barınma sorunlarının çözülmesi, bu faaliyetler sona erdiğinde ise önerilen bu alanın geri dönüştürülebilir olması gerekmektedir. Temelde, bölgedeki işçilerin tespit edilen sorunlarından yola çıkılarak hazırlanan çalışma kapsamında bu sorunlar; temel barınma gereksinimlerinden yoksun yaşam alanları, hijyenik olmayan ortam koşulları ve eğitim ve bilinçlendirme eksikliğinden meydana gelen problemler bağlamında ele alınmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, Fikirtepe bölgesinde çalışan işçilerin sorun ve ihtiyaçlarından yola çıkarak; iş kazalarının engellenmesine yönelik bilinç seviyesinin artırıldığı daha konforlu ve sağlıklı koşulları içerisinde barındıran, ölçüleri kısıtlı alanlarda esnek yaşam formlarına imkan veren ve güvenilir yaşam alanlarının mekansal karşılıklarını ortaya koymaktır. Bu bağlamda; geçici barınma mekansal tipolojisine uygun bir malzeme olan *ahşap paletler* kullanılmıştır. Bu malzeme, özellikle inşaat alanlarda fazlaca bulunması sebebiyle kolay erişilebilen, modüler bir şekilde birbirine eklemlenebilir olmasıyla çabuk inşa edilebilen ve ihtiyacın bitmesi durumunda çabucak geri dönüştürülebilen bir yapıya sahip olması sebebiyle, söz konusu esnek mekanların oluşturulmasında öncelikli olarak önerilmiştir. Önerilen barınma alanlarında oluşturulan barınak yapılarında, 120/80 cm ölçülerine sahip standart palet tipi kullanılmıştır. Her iki palet, içerisine cam yünü yalıtım malzemesi yerleştirilerek 1 modül üretilebilmektedir. Tasarım, ışık ihtiyacı olan yerlerde açık palet tipi, olmayan yerlerde kapalı palet tipi ve gölgelik mekanlarda yarı açık palet tipi olmak üzere 3 temel birleşim detayına sahiptir. Oluşturulan modüllerin birleşim detaylarında bağlantı elemanları olarak, dikeyde duvarlar ve yatayda birleşim noktaları için çiviler ve köşe bağlantılarında menteşeler kullanılmıştır.

Sonuç olarak; Fikirtepe bağlamında ele alınan bu konu kapsamında, geçici barınma sorunlarına yönelik nitelikli, geri dönüştürülebilir ve çevreye zarar vermeyen çözümler bulunması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Geçici Barınma Alanları, Geri Dönüşüm, Esnek Tasarım, Erişilebilirlik.*

(SB-59) SUSTAINABILITY OF SHALE GAS: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Burçin ATILGAN TÜRKMEN¹

*¹Bilecik Seyh Edebali University, Engineering Faculty, Chemical Engineering Faculty
burcin.atilganturkmen@bilecik.edu.tr*

Natural gas produced from high porosity, low permeability sedimentary rock deep under the earth's crust is known as shale gas. It is classified as ‘unconventional’ due to the rock from which it is extracted and the extraction technique required. The issue is controversial mostly because of its sustainability implications, but it has the potential to have a profound impact on the global energy market. This study highlights key challenges and identifies opportunities in the shale gas sector. Concerns have been raised about the potential contamination of groundwater and drinking water by drilling and hydraulic fracturing operations, earthquakes triggered by injection of flowback water, and CO₂ and methane emissions. These are because it is extracted from deep underground rock using a combination of horizontal drilling and hydraulic fracking, which necessitates the use of water and chemicals. Noise, increased traffic, and potential conflicts of interest associated with royalties from mineral rights have all been raised as social and economic issues. A number of benefits have already been realized as a result of widespread shale gas production, including the direct economic benefit of job creation, taxes paid, and overall stimulus associated with development activities. Furthermore, several other countries that are currently heavily reliant on coal for electricity production are considering developing domestic shale gas resources. As a result, if shale gas is to be developed, it is critical to put in place appropriate mitigation measures to reduce sustainable impacts while also developing strategies to maximize the potential benefits.

Keywords: *Energy, shalegas, sustainability,*

**(SB-60) ALFA-TERPİNEOL HÜCRESEL ÖLÜM MODELİ
SCHİZOSACCHAROMYCES POMBE’DE OKSİDATİF HASAR YOLUYLA
APOPTOZ VE NEKROZU TETİKLEMEKTEDİR**

Hızlan Hıncal AĞUŞ¹, Nurcan ÖZDEMİR¹, Melis Gülay ÖZBAY¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
hizlanhincal.agus@yeniyyuzyil.edu.tr*

Özellikle *Pinus* bitkilerinden elde edilen terpenlerden biri olan alfa-terpineol, gıda ve kozmetik üretiminde kullanılan bir kimyasaldır. Bu çalışmada, memelilere büyük oranda benzer genetik ve biyokimyasal regülasyon mekanizmalarına sahip olması sebebiyle hücre ölüm modeli olarak *S. pombe* kullanılmış, alfa-terpineol bileşiğinin bu hücrelerde apoptoz ve nekroza etkisi ile DNA hasarı, oksidatif stres ve hücre içinde meydana gelen biyokimyasal ve moleküler genetik hücre ölümü sinyalizasyonu bütünlüklü olarak incelenmiştir. Bu çalışmada, apoptozsinyalizasyonunda rolü olduğu düşünülen *pcal*, *aif1* ve *pnul* genleri ile antioksidan enzim genlerinden *sod1* ve *sod2*delesyonlu hücreler kullanılmış, koloni oluşturma ve spot deneyleri, akridin turuncusu-etidyum bromür ve DAPI boyama, DCFDA boyama ve sitoplazmik NBT indirgenmesi yöntemleriyle mikroskopik, biyokimyasal ve genetik analizler gerçekleştirilmiştir. Alfa-terpineol bileşiği 0,1-4 mM konsantrasyon aralığında doz-bağımlı olarak hücre çoğalmasını baskılamış (%35-80 baskılama), bu baskılanma 1 mM konsantrasyonda apoptoz, 2 mM konsantrasyonunda ise çoğunlukla nekrotik hücre ölümüyle gerçekleşmiştir. DNA fragmentasyonu ve apoptotik/nekrotik hücre sayısında doz-bağımlı olarak artış gözlenmiştir. Alfa-terpineol bileşiğinin sitoplazmik reaktif oksijen türlerinin (ROS) üretimini iki kat arttırdığı NBT deneyi ve DCFDA ile gösterilmiş, hücreye antioksidan bileşik N-asetilsistein verildiğinde ise ROS seviyelerinin normale döndüğü gösterilmiştir. Oksidatif hasar, ayrıca, antioksidan geni mutantlarında (*sod1Δ* ve *sod2Δ*) doğrulanmış, canlılık %5-10 seviyelerine düşmüş, baskılanmanın ise yine apoptoz ve nekrozdaki artışla (%50-65 artış) gerçekleştiği anlaşılmıştır. 1 mM doz grubunda, *pcalΔ* hücrelerinde yabancı tip ile fark görülmezken, *aif1Δ* ve *pnulΔ* hücrelerinde apoptoz ve nekrozda 3 kata kadar artış olduğu hesaplanmıştır. Bu çalışma ile, alfa-terpineol bileşiğinin doz-bağımlı hücre ölümünü oksidatif hasar yoluyla apoptozun tetiklenmesini sağlayarak gerçekleştirdiği anlaşılmış, ayrıca, *S. pombe* hücrelerinin hücre ölümü çalışmalarında tek hücreli ökaryotik bir organizma olarak kullanılabileceği gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *S.pombe*, Alfa-terpineol, Oksidatif hasar, Apoptoz, Nekroz

(SB-61) MARDİN ESKİ KENT MERKEZİ GELENEKSEL SOKAK KULLANIMININ MEKANSAL ETKİLERİ

Vedia Derda TAŞAR¹

¹ Samsun Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü
vediaderda.tasar@samsun.edu.tr

Mardin kenti, içerisinde geleneksel kent kimliğini yansıtan eski kent merkezini barındırmaktadır. Günümüzde bu eski kent merkezi, geçmiş olduğu pek çok dönüşüm sürecine rağmen, gerek binalarda yaşamın devamlılığı gerekse de kamusal alanların kullanımının yoğunluğu ile aktif bir yaşam merkezi olarak karşımıza çıkmaktadır. Çok yakın bir tarihe kadar enformel kullanımların, yapılarda eklentiler, sokaklar üzerinde farklı niteliklerle kendini gösterdiği kentte, 2012 - 2013 yılları arasında gerçekleştirilen cephe iyileştirme projesinden sonra benzer şekilde bir gelişim kendini göstermektedir. Bu proje ile eski kent merkezinin ana noktalarından biri olan Birinci Cadde özelinde cephesel iyileştirmeye gidilmiş ve cadde üzerinde yer alan ticaret birimlerinin ve diğer donatıların ortak tabela tasarımına ve benzer renk skalasına sahip olunmasına özen gösterilmiştir. Aynı zamanda eski kent merkezi içerisinde yolların kullanımına odaklanılarak, kentsel mobilya kullanımında da ortak bir dil arayışı içerisine girilmiştir. Tüm bu çalışmalar sonucunda eski kent merkezi özellikle sokaklar bağlamında, bir taraftan geçmiş enformel mimarlık girişimlerinden arındırılırken, diğer taraftan aradan geçen yedi yıl içerisinde özellikle sokak kullanımı bağlamında kendi özel farklılıklarını inşa etmişlerdir. Bu çalışma Mardin eski kent merkezi özelinde geleneksel kent dokusunun sokaklar bağlamındaki farklılaşmalarını geçmiş olduğu değişimin sürekliliği içerisinde irdelemeyi hedeflemektedir. İlk etapta ortaklık arayışları ile bir tablo şeklinde dondurulan kentsel mekanın, zaman içerisinde kendi sosyal dinamiklerini kullanarak, yaşayan bir mekan olarak tekrar nasıl farklılaştığı bu noktada konu edilmektedir. Bunu yaparken çalışma, Mardin’de geleneksel sokak kullanımının, tarihi niteliklerine odaklanarak, bu niteliklerin gerekliliklerini ve ortaya konulan değişim sürecinin hangi kullanım farklılaşmaları dolayısıyla olduğunu ortaya koymaktadır. Değişim süreci, dokunulmazlık ve dondurma gibi eski kent merkezlerinin kullanımına dair problematik bir yaklaşım içerisinden değerlendirilerek, bu kullanım şekillerinin bir şekilde kırıldığına ve ön görülenin aksine yeni bir kullanımın belirlendiğine dikkat çekilmektedir. Sonuç olarak çalışma, Mardin yapılaşma tarihine odaklanarak, kentsel ve toplumsal morfolojinin dönüşümünü analitik bir yaklaşımla, güncel kullanım örnekleri ile açığa çıkarmak istemektedir.

Anahtar Kelimeler: Eski Kent Merkezi, Kentsel Dönüşüm, Kent Tarihi, Mekan Kullanımı, Sokak, Mardin

(SB-62) PANDEMİ SÜRECİNDE BALKON VE BAHÇE ÖLÇEĞİNDE ÜZÜMSÜ MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Sevinç ŞENER¹

¹Akdeniz Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü
svncsener@gmail.com

2020 yılının başlangıcından itibaren tüm dünyada etkisi hissedilen Covid-19 salgını neticesinde insanlar zamanlarının önemli bir kısmını evlerinde geçirmeye başlamıştır. Bu süreçte gerek dinlenmek gerekse fiziksel ve ruhsal ihtiyaçların karşılanması amacıyla gidilen yeşil alanlardan mahrum kalmışlardır. Yaşanılan sürecin sonucu olarak uzun sürelerle kapalı alanlarda bulunan insanların balkon ve bahçede bitki yetiştirmeye yönelik ilgileri artmıştır. Bunun yanı sıra tüm insanlığı etkileyen bu salgında hastalıktan korunmak ve bu hastalıkla baş edebilmek için sağlıklı beslenmenin önemi uzmanlar tarafından sıklıkla vurgulanmıştır. Covid-19 tedbirleri kapsamında evde uzun sürelerle kapalı kalan insanların doğayla olan ilişkilerini kuvvetlendirmek ve aktivite kazanmalarını sağlamak amacıyla balkon ve bahçelerde bitki yetiştiriciliği öne çıkan alternatiflerden birisi olmuştur. Genellikle süs bitkileri yetiştiriciliği ile özdeşleşen balkon ve bahçede bitki yetiştiriciliği kapsamında, özellikle son bir yılda sebze ve meyvelerin yetiştiriciliği de artmaya başlamıştır. Balkon ve bahçe yetiştiriciliğine uygun türler içeren meyve gruplarından birisi de üzüksü meyvelerdir. Üzümsü meyveler dünyada yaygın olarak yetiştiriciliği ve ticareti yapılan önemli meyve türlerini içermektedir. Farklı tüketim şekilleri olan yüksek albenili ve aromalı meyvelere sahip üzüksü meyveler sağlık açısından da önemli faydalara sahiptirler. Çilek, ahududu, böğürtlen, mavi yemiş gibi meyveler yüksek oranda C vitamini, folik asit, ellajikasitin yanı sıra antioksidan, fenolik bileşikler, antosiyanin gibi fitokimyasalları da içermektedir. Meyvelerin kırmızı-mavi-mor renkleri ile ilişkili olan bu içeriklerin antikanserojen, anti-enflamatuar ve hücre regülasyonu başta olmak üzere sağlık üzerine önemli etkileri yer almaktadır. Bu çalışmada üzüksü meyve türleri, bu türlerin iklim ve toprak istekleri, sulama ve budama gibi bakım işlemleri ve balkon, teras, veranda ve küçük bahçe alanlarında ne şekilde yetiştirilebileceği ile ilgili bilgi verilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Balkon bahçeciliği, Üzümsü meyveler

(SB-63) GÖRÜNTÜ İŞLEMİ İLE HAT SANATI TÜRÜNÜN TANINMASI

*Milad RABBANINIA¹, Prof. Dr. Eyyüp GÜLBANDILAR¹ ve Doç. Dr. Faik YAYLAK²**¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği
Milad.rabbaninia@gmail.com**²Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Cerrahi Tıp Bilimleri*

Hat sanatı, harflerin ve kelimelerin yazılımı ve güzelliği belirli ilkeler ve kurallara dayanır. Hat sanatının İslam'daki önemi ve hat sanatında gösterilen ilgi ve geçmişte yaygınlaşması, Kuran'ı Kerim ve hadis kitaplarının yazılmasından kaynaklanmaktadır. Hat sanatı, bilimsel ve kültürel gelişmelerin kaydedilmesi ve yayınlanması ile uygulamalı sanatlar alanında yaygın olarak kullanılmaktadır. Günümüzde baskı endüstrisinde ortaya çıkan gelişmeler ve yeni teknolojiler hat sanatını ne kadar etkilemiş olsada, Hat hala hak ettiği yeri korumaktadır.

İslami ülkelerinde gelişmesi ve ortaya çıkan önemli bir çok hat sanatı türü olmak ile projemizde üzerinde çalıştığımız en önemli ve yaygın olan 6 türü (Nesih, Divani, Kufi, Süls, Muhakkak ve Talik) görüntü işleme ve algoritmaları ile türlerin özellikleri ve tanımı değerlendirilmiştir. Bu çalışmadaki amaç koleksiyoncular, antikacılar ve kütüphaneciler gibi çalışmalarda eserlerin türlerini rahat bir şekilde tanımlayıp ve doğru ilkelerle yazıldığını ortaya çıkarmak için tasarlanan destek yazılım sistemi tasarlanarak 6 kategori üzerinde görüntü işleme uygulayarak model oluşturulmuş ve yapılan çalışmalar sonucunda hat sanatı türlerinin tanımı için en iyi doğruluk yüzdesi (%90.03) olan yöntemler ve algoritmalar (LogisticRegression) tesbit edilmiştir.

Şekil: Hat Sanatı Türleri**Anahtar Kelimeler:** Hat Sanatları, Görüntü İşleme, Hat Sanatı Türleri, Deep Learning

**(SB-64) VAIN THOUGHTS: KRISHNAMURTI AND KAREN HORNEY IN
CONTEXT HASHEMPOUR**

Saman HASHEMPOUR¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi The Faculty of Sciences and Letters, English Language and
Literature Department
saman.hashemipour@yeniyuzyil.edu.tr*

Jiddu Krishnamurti's scope of thought has been introduced to Iranian readers by Mohammad Jafar Mossafa. Through Tafakkor-e-Zaed, Mossafa addressed an important issue in cognitive therapy psychology by discussing how the mind strives to build a mental world that stands against the objective and external world? According to Karen Horney, the basis of human behavior is the need for safety, and the essence of mental illness results from a controversy that relates the virtual image of the constructed thoughts with one's actual image. The treatment is only possible when the patient is getting helped to forget virtual images and discover personal talents. This is the center of gravity of the thoughts of Krishnamurti and Horney descriptively discussed by Mossafa's book. Vain or excessive thoughts discussed in this book illustrate an illusion that manifests itself in the guise of thought, and how many of our unique ideas are superfluous? In this book, Mossafa states that a person is busy with credible thoughts and ideas in the head that are superfluous during a life. Mossafa exposes the false character that everyone creates within themselves and explains how a person creates an inner personality from intellectual ideas and accepts these ideas as components of personality and carries them in mind. To sustain this character, a person shapes actions and behavior based on these perceptions.

Keywords: *Tafakkor-e-Zaed, M. J. Mossafa, identity, Krishnamurti, Karen Horney*

(SB-65) THE SEARCH FOR GLOBAL ETHICS IN THE PLATFORM, BIRD BOX, AND BLINDNESS: THE BLUNT UTOPIA

Saman HASHEMIPOUR¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi The Faculty of Sciences and Letters, English Language and Literature Department
saman.hashemipour@yeniuyuzil.edu.tr*

The world is in torment, and this suffering is so vast and pervasive that it draws protagonists of postapocalyptic horror fiction to recount universal ethics manifestations to lighten their pain. In the adaptations of *The Platform* (2019), *Bird Box* (2018), and *Blindness* (2018), peace is swept up, the planet has been destroyed, the neighbors are terrified, men and women are abused by alienation, and children without identity seek the fantastic world promised in the stories. This suffering is redundant because a moral foundation enables the individual and global system to be released from despair and saves societies against turmoil. David Desola, Josh Malerman, and José Saramago demonstrate a dystopia with a hero/heroine who faces global suffering, injustice, and chaos. During all the mess, the protagonists are committed to a culture of nonviolence, respect, justice, peace, and tranquility. They do not steal, treat others fairly, and avoid to expose discrimination in their topsy-turvy world. The protagonists believe in humanity's fundamental unity, and they draw a better world for the new generation. They bravely serve the spirit of social participation and are committed to the principles of universal morality in the face of the bewildered community's widespread immoral oppression and finally have the last laugh. This study discusses three adaptations that picture dystopia and humanity's unconscious investigation to reach utopia in the realm of global ethics. Award-winning directors Galder Gaztelu-Urrutia, Susanne Bier, and Fernando Ferreira Meirelles transmitted the authors' gist on universal moral ethics through the central idea; human beings have the right to freedom, peace, hope, honesty, and a justice system.

Keywords: *Utopia, Global Ethics, The Platform, Bird Box, Blindness*

(SB-66) PANDEMİ SÜRECİNDE SAĞLIK İLETİŞİMİNDE KULLANILAN GÖRSEL TASARIMLARIN ANALİZİ

Özlem VARGÜN¹

¹*Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, İletişim fakültesi, Görsel İletişim Tasarım Bölümü
ozlem.vargun@yeniyyuzyil.edu.tr*

Görsel iletişimde kullanılan tasarımlar günlük yaşamımızın önemli bir parçasıdır. Sosyal medya, kültür, politika, ekonomi, reklam, eğitim ve bilim konularında kısacası her alanda görsel bir dünyanın içinde bilgi sürekli bir akış halindedir. Bu sürekli bilgi akışında görsel tasarımlar kişisel estetik/sanatsal tercihe göre değil izleyicin anlamasını ölçmeye dayalıdır. Bu açıdan bakıldığında izleyicinin anlaması ve davranış değişikliğinde bulunması sağlık iletişiminde çok daha önemli hale gelir. Bu görsel mesajlar çok basit olmalı hem mesaj ve bilgi içermeli hem de algılanabilir ve dikkat çekici olmalıdır. İyi bir tasarımcı görsel tasarımlarında birkaç katmandan oluşan bilgi ve mesaj akışı sağlayabilir. Ancak bu mesajlar doğrudan verilmeli metafor gibi kavramsal birleştirme yapmaya zorlamamalıdır. Bu makalede sağlık iletişiminde kullanılan tasarımlar Sağlık Bakanlığının Sağlığın Geliştirilmesi Genel Müdürlüğü, COVID-19 Bilgilendirme Platformu ve COVID-19 Aşısı Bilgilendirme Platformu web sayfalarında bulunan Öncelikli Yayınlar içinden uyarı öncelikli 16 adet afiş ile sınırlandırılmıştır. Görsel Tasarım Analizleri afişler için yapılmış olup, yine görsel tasarım ürünü olan farklı türden videolar da çok genel hatları ile değerlendirilmiştir. Görseller; bilgilendirme amacı, farkındalık oluşturma, tutum geliştirme veya davranış değişikliği oluşturma kriterleri göz önünde bulundurularak seçilmiştir. Seçilen görseller önce içerik analizi ile incenmiş daha sonra gösterebilimsel analiz ile nesnelliği sorgulanmıştır. Analizler sonucunda sağlık iletişiminde kullanılan metinlerin kısa, doğru anlaşılır, görsellerin özgün, ikonik, gerçeğin basit grafiksel anlatımlarından oluştuğu görülmüştür. Görseller uyarı amaçlı olduğunda bile belli korku öğeleri içerdiği ama mesajı gölgelemediği sonucuna varılmıştır. Sağlık Bakanlığı web sayfalarında yer alan ve sağlık iletişiminde kullanılan görsel tasarımların herkes için aynı anlam çıkarabileceği nesnelliktir. Sağlık iletişiminde kullanılan görsel tasarımlarda nesnellik önemli bir faktör olmasının yanında doğru bilgilendirme, tekrar, sosyal medya ve iletişim araçlarının doğru kullanılması ile COVID-19 hakkında kitlelerin bilgilendirilmesi sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık İletişimi, Görsel Tasarım, COVID-19, Farkındalık, Tutum geliştirme.

(SB-67) SOSYAL MEDYA FENOMENLERİ TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN SOSYAL SORUMLULUK FAALİYETLERİNİN ERGENLİK DÖNEMİNDEKİ SOSYAL MEDYA KULLANICILARINDA OLUŞTURDUĞU TUTUMLARA YÖNELİK İNCELEME

Zeynep ÖZCAN¹

¹ *İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Reklamcılık Bölümü*
zozcan@gelisim.edu.tr

Teknolojide ve özellikle de iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin bir çıktısı olarak sosyal medya, etkileşimli, katılımcı bir iletişim biçimi sunan; kullanıcıların hem içerik üretmelerine hem de içerik tüketmelerine olanak tanıyan bir web tabanıdır. Sosyal medya içerisinde yer alan kullanıcılar, birer içerik üreticileri olarak çeşitli içerikler paylaşmakta ve sosyal medya kullanıcılarıyla etkileşimde bulunmaktadır. Söz konusu etkileşim sürecinde ün elde eden kullanıcılar ise sosyal medya fenomeni olarak adlandırılmaktadırlar. Sosyal medya fenomenleri, geleneksel ünlülerden farklı olarak yer aldıkları mecra üzerinde bir üne sahip olan bireylerdir. Çeşitli içerik formatlarında paylaşımlarda bulunarak kendilerini izleyen, takip eden ya da beğenen sosyal medya kullanıcıları ile aralarında aile bağı gibi kuvvetli bir bağ kurmaktadır. Etkileşimde bulundukları sosyal medya kullanıcıları, esasında hedef kitleleri konumunda olmaktadır. Hedef kitlelerine yönelik paylaşımlarında çeşitli işlevlerdeki içeriklere ek olarak doğrudan kendilerinin yürüttükleri sosyal sorumluluğa yönelik faaliyetlerde de bulunabilmekte ve bu faaliyetler kapsamında kendilerine yönelik olumlu algılar ve olumlu imaj oluşturabilmek gibi faydalar sağlamak üzere paydaşlarıyla ilişki yönetimi gerçekleştirebilmektedirler. Ergenlik dönemindeki sosyal medya kullanıcıları da bahsi geçen paydaşlar içerisinde yer alan çoğunluklu hedef kitleyi oluşturmaktadır. Bu çalışmada; ergenlik dönemindeki sosyal medya kullanıcılarının, sosyal sorumluluk faaliyetleri gerçekleştiren ve bu faaliyetleri de doğrudan kendileri yöneten sosyal medya fenomenlerine yönelik tutumlarının ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışmada sosyal medya fenomenlerinin yürüttükleri sosyal sorumluluk faaliyetleri ile tüketiciler konumundaki sosyal medya kullanıcılarında oluşturdukları duygusal, düşünsel ve davranışsal boyutlardaki tutumlar irdelenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda basit tesadüfi örnekleme ve kotalı örnekleme yöntemleri kullanılarak ergenlik dönemindeki 50 sosyal medya kullanıcısına Thurstone Ölçeği ile oluşturulan anket formu uygulanmış ve elde edilen veriler neticesinde değerlendirmede bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya fenomeni, Sosyal medya kullanıcısı, Sosyal sorumluluk faaliyetleri, Thurstone ölçeği.

(SB-68) BANKALARIN INSTAGRAM PAYLAŞIMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Hale Nur GÜLER¹

¹*Bağımsız araştırmacı
glrhalehur@gmail.com*

Müşteri beklentilerinin anlaşılması ve iletişim kanallarının etkin kullanılması ile müşteriye ulaşılması kurumların başarısı için oldukça önemlidir. Kurumlar kendi politikaları doğrultusunda belirlemiş oldukları kanallardan müşteriler ile iletişime geçmektedir. Bu bağlamda kurumsal iletişim faaliyetleri ile kurumlar belirledikleri amaç ve hedefler doğrultusunda paydaşlara ulaşmaktadır. Kurumsal iletişim ile kurumların faaliyetleri anlatılmakta ve kuruma yönelik tutumların olumlu şekilde oluşması ve kurumların tercih edilebilirliğinin artması beklenmektedir. Günümüzde sosyal medyanın etkisinin oldukça yüksek olması sebebi ile pek çok kurum oluşturdukları sosyal medya hesapları kanalı ile iletişimi sürdürmektedir. Kurumlar Instagram, Facebook, Twitter gibi sosyal medya uygulamaları ile yüksek hızda ve düşük maliyetle iletişim ve etkileşim sağlamaktadır. Bu çalışmada Türkiye’de faaliyetlerine devam eden özel ve yabancı sermayeli on bankanın Instagram üzerinden paylaşımlarının anlaşılması amaçlanmıştır. Araştırmanın verileri belirlenen bankaların resmi Instagram hesapları aracılığı ile elde edilmiştir. Bu amaca yönelik Nisan 2021 dönemi itibari ile elde edilen veriler için nitel bir araştırma yapılmış olup içerik analizi ile paylaşımların gruplandırması yapılmıştır. Buna göre bankaların paylaşım yaptıkları konuların ürün ve hizmet tanıtımı, bilgilendirme ve duyurular, kültür, sanat, spor ve etkinlik haberleri, özel günler ve haftalar ve kurumsal sosyal sorumluluk haberleri olduğu ve bankaların birbirinden farklı içerik ağırlıklarının olduğu görülmektedir. Bankaların aldıkları beğeniler açısından bakıldığında en çok beğeni alan konuların ürün ve hizmet tanıtımı, bilgilendirme ve duyurular ve özel günler ve haftalar için yapılan paylaşımlar için alındığı görülmektedir. Kurumsal sosyal sorumluluk konusunda yapılan paylaşımlar da paylaşım sayısına oranla fazla beğeni almaktadır. Instagram paylaşımlarından ürün ve hizmet tanıtımı, bilgilendirme ve duyurular için en fazla sayıda yorum alınırken kurumsal sosyal sorumluluk paylaşımları için de oldukça fazla sayıda yorum yapıldığı görülmektedir. Çalışmanın alanla ilgilenen araştırmacı yönetici ve çalışanlara yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bankalar, İletişim, Instagram, Sosyal medya, İçerik analizi

(SB- 69)TÜRK MEDENİ KANUNU'NA GÖRE, DERNEK ORGANLARINDA YETKİ DEVRİ

Remzi DEMİR¹

¹Ankara Bölge Adliye Mahkemesi Üyesi
remzidemir60@hotmail.com

Türk Medeni Kanunu'nun 72. maddesinde, derneğin zorunlu organları genel kurul, yönetim kurulu ve denetim kurulu olarak sayılmıştır. Kanun koyucu, derneğin zorunlu organlarını, sınırlı sayı ilkesi yoluyla (numerausclauses) belirlemiştir. Dernek tüzüğünde, bu organların dışında bazı organlar da öngörülebilir. Bunlara ihtiyari organlar adı verilir. Onur kurulu, danışma kurulu ve uzmanlar kurulu, ihtiyari organlara örnek sayılabilirler. Dernek tüzüğünde, zorunlu organların ve olması halinde ihtiyari organların görev ve yetkileri açıkça belirtilmelidir. Yönetim kurulu seçimle oluşturulsa da, genel kurul Kanun'dan dolayı vardır. Derneğin kayıtlı üyelerinden oluşan genel kurul, karar organıdır. Yönetim kurulunun geçici olarak kurulamaması halinde, kayyım atanır. Denetim kurulu, yönetim kurulunun işlerini, işlemlerini, yazışmalarını, hesaplarını ve defterlerini gözetleme ve denetleme yetkisini haiz olan zorunlu organdır. Dernek özerkliği ilkesi gereğince, dernek iç ilişkilerini bizzat kendisi belirleyebilir. Türk Medeni Kanunu'nun 58. maddesi, dernek tüzüğünde bulunmayan hususlarda Türk Medeni Kanunu'nun uygulanacağını bildirmiştir. Emredici hükümlere aykırı düzenlemeleri içeren dernek tüzüğünün hükümleri, mutlak butlana tâbidir. Türk Medeni Kanunu'nun 72. maddesinin üçüncü cümlesine göre, derneğin zorunlu organları görev, yetki ve sorumluluklarını ihtiyari organlara devredemezler. Emredici hükme aykırı olan böyle bir tasarruf geçersiz olduğundan, iptal davası açılmasına gerek yoktur. Türk Medeni Kanunu'nun 83. maddesi gereğince tespit davası açılarak, durumun tespiti istenir. Zorunlu organların yetki ve görevlerini birbirleri arasında devretmeleri hususunda, Kanunda bir açıklık bulunmamaktadır. Buna karşın, dernek tüzüğüyle zorunlu organların varlık amacına ilişkin esaslı görev, yetki ve sorumluluklarının başka zorunlu ya da ihtiyari organlara devredilmesi, Kanun koyucunun iradesine açıkça aykırılık oluşturmaktadır. En üst düzeyde karar, danışma ve denetleme organı olan genel kurulda tüm yetkilerin toplanması, yönetim ve denetim kurullarını işlevsizleştirecektir. Asli nitelikte olmayan hususlarda genel kurulun, diğer zorunlu organların yetki ve sorumluluklarını belirlemesi mümkündür. Bu serbestinin sınırı kanunun emredici hükümlerinin yanı sıra, hakkın kötüye kullanılması yasağıdır. Aksi durum dernek zorunlu organlarının birbirlerini bertaraf etmesine yol açabileceği gibi, işlevsizleşmelerine de sebebiyet vereceklerdir.

Anahtar Kelimeler: Dernek, Tüzel Kişi, Zorunlu Organ, İhtiyari Organ, Yetki Devri.

(SB-70) BİRLİKTE VELAYET

Hasan Ali GÜÇLÜ¹

*¹Ufuk Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı
hasanali.guchlu@ufuk.edu.tr*

Aile kavramı toplum için önemli bir kavram olması sebebiyle hukukun da ilgisini çekmiştir. Aile kavramı ya da kurumu dendiğinde aklımıza ilk gelen kurum velayet kurumu olacaktır. Velayet anne ve babaya, kural olarak küçük istisnaen de kısıtlı durumdaki çocukların şahıs ve malvarlıklarına ilişkin olarak yüklenen yükümlülük ve yetkiden ibarettir. Birlikte velayet ise, anne ve babanın velayeti eşit yetkilerle aralarında uzlaşa sağlayarak kullanmalarıdır. Birlikte velayet kurumu boşanma durumunda karşımıza çıkabilecek bir kurumdur. Kanunlarımız incelendiğinde Türk Hukuku açısından birlikte velayetin düzenlenmediğini, uygulamada kanun uygulayıcıları vasıtasıyla karşımıza çıkan bir kurum olduğu görülmektedir. Bu tebliğ kapsamında velayet kavramı özet bir şekilde anlatılacaktır. Çalışmanın ana konusunu birlikte velayet kurumu oluşturmaktadır. Bu tebliğ ile birlikte velayet kurumu geniş bir şekilde ele alınacak ve uygulamada bu kurum ile ilgili yapılanlar ve karşılaşılan sorunlar ele alınacaktır. Karşılaştırmalı hukuk açısından da velayet ve birlikte velayet kurumu incelenecektir. Avrupa ülkeleri incelendiğinde 1990'dan itibaren boşanma davalarında birlikte velayet kurumuna başvurulduğu görülmektedir. Almanya, İsviçre gibi ülkelerde birlikte velayet kurumu yaygınlaşmıştır. Boşanma durumunda tek başına velayetim mi yoksa birlikte velayetin mi daha yararlı olacağı çocuklar açısından incelenecektir. Bu konuda yapılmış olan bilimsel araştırmalardan bahsedilecektir. Türk Hukuku'nda bu konu ile ilgili düzenleme bulunmaması sebebiyle yaşanan problemlere bazı çözüm önerileri getirilmeye çalışılacaktır. Bazı önemli görülen yargı kararları özet bir şekilde anlatılacaktır. İç hukukumuzun parçası haline gelmiş olan İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmeye Ek 7 numaralı Protokol, Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi boşanma durumunda birlikte velâyete hükmedilmesine dayanak teşkil eden hükümler içermektedir. Bu sözleşmeler esas alınarak bazı düzenlemeler yapmak gerekmektedir. Yapılacak bütün düzenlemelerde çocuğun üstün yararı gözetilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Birlikte velayet, tek başına velayet, boşanma, aile kurumu

(SB-71) CEZAYİR'DE DİNİ KURUMLAR

Youcef SAMAH¹

*¹Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İslami Araştırmalar Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri, Din Sosyolojisi
joseph18london@gmail.com*

Dini kurumlar, diğer tüm kurumlar gibi sosyal, eğitimsel, ahlaki ve kültürel bir organizasyondur. Dini kurumlar, çeşitli alanlarda topluma hizmet etmeyi amaçlayan bir dizi yasa ve düzenlemeye dayanmaktadır. Ruhsel, uygarlık ve dinsel karakterde olan dini kurumlar; bir ülkeden diğerine farklı işlev ve yapılarla sahiptir. Müslüman bir ülke olarak Cezayir, her biri kendi dini işlevine sahip olan çok sayıda dini kurum içermektedir. Bu dini kurumların hem bireysel hem de toplumsal açıdan oynadıkları rol, sosyal değişime katkıları olduğu ve sapkınlık, sapma ve diğer kötü sosyal olaylar mücadelede büyük etkisi olduğu için çeşitli ve çoktur. Bu çalışmada, Cezayir olan İslam ülkelerinden birindeki dini kurumları bilmeye çalışacağız. Bu bağlamda, her bir dini kurumun işlevini ve sunduğu hizmetleri Cezayir toplumu içinde ve dışında açıklamaya çalışacağız. Buna ek olarak, Cezayir dini kurumlarının yürüttüğü en önemli faaliyetlerden bahsetmeye de çalışacağız. Buna Danayarak çalışmamızda Cezayir'deki en büyük dini kurum olan Cezayir Diyanet İşleri ve Vakıflar Bakanlığı'na odaklanacağız. Buna ek olarak Cezayir'deki dini kurumlarda din eğitimi konusunu ve bu dini kurumlardan mezun olanların aldıkları diploma ve meslek türlerini tartışacağız.

Anahtar Kelimeler: Cezayir, Toplum, Dini Kurumlar, Dini Faaliyetler.

(SB-72) ÇIKMAZLAR SARMALI: SAKATTAN ÖZÜRLÜYE, ÖZÜRLÜDEN ENGELLİYE, ENGELLİDEN ÖZEL GEREKSİNİMLİYE, ÖZEL GEREKSİNİMLİDEN ...∞

Salim KAYA¹

¹*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Buharkent Meslek Yüksekokulu
salim.kaya@adu.edu.tr*

1990'lı yıllarda “sakat” kelimesi yerine “özürlü” kelimesinin kullanılıp kullanılmaması tartışılırken bir sonraki on yılda “özürlü” kelimesi yerine “engelli” kelimesi kullanılıp kullanılmaması görüşleri ortaya atılmıştır. Bu tartışmalar sonucunda yönetmeliklerdeki değişikliklerle birlikte resmi ve özel kurumlarda kullanılan isimler de değişikliği uğramıştır. Günümüzde “engelli” kelimesi yerine “özel gereksinimli” kullanılması yönünde görüşler ağır basmasına rağmen yönetmelik ve kurum bazında kelime değişikliğine gidilmesi konusunda henüz herhangi bir karar verilmemiştir. Fakat tarihsel süreçteki değişimleri dikkate aldığımızda ileriki yıllarda böyle bir kelime değişikliğinin gelmesi kaçınılmaz gibi görünmektedir. Çağdaş bir anlam oluşturma çabasının sonucunda ortaya çıkan her bir yeni kelimeyle toplumdaki algıların değiştirilmesi amaçlandığında her zaman için istenilen gerçekleşmeyebilir. Bir kelimenin (*sakat*) yanlış anlama geldiği düşünülerek onun yerine uygun anlamlı yeni bir kelime (*özürlü*) kullanılması gerektiği konusunda çok iyi niyetler üzerine kurulmuş bir eylem, çok kısa bir süre içerisinde yeni kelimenin amaçlanan *anlamının* yok olması ve bir önceki kelimenin *eşanlamlısı* şeklinde kullanılır hale gelmesi örnek olarak gösterilebilir. Bu durum, çıkmaz bir sarmalda devinim yapmak olarak ortaya çıkmaktadır. Bu sarmaldan çıkmak için tabela üzerinde değişiklik yapmaktansa akıllarda ve kalplerde değişikliklerin yapılması gerekmektedir. “*Her birey özeldir*” felsefesinin içselleştirilmesi için özel gereksinimi olan bireylerle toplumun her kesimindeki bireyleri bir araya getirecek etkinlikler düzenlenmeli ve *özel gereksinimli* bireylerimize sunulan fırsatları artırarak onların toplumda daha aktif olarak yaşamaları sağlanmalıdır. Sözün özü, kelimelerle oyun oynanarak bu çıkmaz sarmalın içine hapsolmak yerine daha güzel yarınlarda yaşamak için biz insanların düşüncelerini ve algılarını nasıl değiştirebileceğimize odaklanmalıyız.

Anahtar kelimeler: *özel gereksinimi olan birey, sosyal politakalar, toplumsal algı, entegrasyon, iletişim, etkileşim*

**(SB-73) ÜÇ ŞAİR ÜÇ POETİKA: AHMET HAŞİM, ORHAN VELİ VE NECİP FAZİL
POETİKALARI ARASI (F)ARKLAR**

Murat KARA¹

¹ *Batman Üniversitesi, Bölümler Koordinatörlüğü.
murat.kara@batman.edu.tr*

Ahmet Haşim, Orhan Veli Kanık ve Necip Fazıl Kısakürek farklı dönemlerde Türk şiirine önemli eserler kazandırmış üç şairdir. Aynı türde şaheser sayılabilecek eserler vermiş olmalarına rağmen genel olarak edebiyat araştırmacıları tarafından her üçünün de şiir anlayışlarının birbirinden farklı olduğu düşünülmektedir. Onlara göre lafız manayı arka plana atan Haşim'in karşısında Orhan Veli manayı da önceleyerek edayı öne sürmekte, Necip Fazıl ise vezin ve kafiyesiz şiirin yazılamayacağını, hatta her şiire mahsus ayrı vezin ve kafiye kullanılması gerektiğini söylemektedir. Poetikalara yüzeysel bir şekilde bakıldığında edebiyat araştırmacılarının yanılmadığı söylenebilir. Üç poetika arasında bazı farklılıklar vardır. Fakat asırlar öncesinde de yazılsa değişmeyen, hep yeni kalan şaheser şiirle de vardır. Bu açıdan bakılınca Fuzûlî'nin "Su Kasidesi" adlı şiiri günümüzde yazılan şaheser şiirlerden geri değildir. Başka bir deyişle şairlerin şiir hakkındaki düşünceleri görünüşte birbirlerinden farklı da olsa yazmış oldukları şaheser metinlerin özellikleri aynıdır. Bu açıdan farklı poetikalara sahip şairleri ortak noktada birleştiren bazı ortak özellikler de olmalıdır. Bu özelliklerin ortaya çıkarılması poetikaların dikkatli bir gözle yeniden okunmasını zorunlu kılmaktadır. Bu çalışmada her üç poetika dikkatli bir şekilde yeniden okunarak farklı yönlerin yanı sıra farklı gibi gözüken ortak özellikler de ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: poetika, eda, vezin, kafiye, şiir

(SB-74) OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖZ YETERLİK İNANÇLARI İLE ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Tarkan ARSLAN¹, Deniz AKALIN²

¹MEB

¹Bozok Üniversitesi Sağlık Hizmetleri MYO, Yaşlı Bakımı
deniz.akalin@yobu.edu.tr

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları İle Eleştirel Düşünme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi Yapılan bu çalışmada, Okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlik inançları ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki incelenmesi, öz yeterliklerini ve eleştirel düşünme becerileri üzerinde etkili olan değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın evrenini İzmir İli ve ilçelerinde görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada örnekleme ise İzmir genelinde görev yapan toplam 237 öğretmen oluşturmaktadır. Verilerin toplanması için kullanılan veri toplama araçları şunlardır; Tepe, (2011) tarafından geliştirilen Okul öncesi öğretmenlerinin tek boyutlu öz yeterlik düzeyleri ölçeği, Semerci, (2000) tarafından geliştirilen eleştirel düşünme ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde, verilerin türüne göre, korelasyon(r), t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. F değerinin anlamlı olması durumunda farkın hangi gruplardan kaynaklandığını bulmak için Tukey testinden faydalanılmıştır. Araştırmada çıkan sonuca göre; okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlik düzeyleri ve eleştirel düşünme becerilerinin cinsiyet, medeni durum değişkenlerine bağlı değişmediği saptanmıştır. Eğitim durumunu değişkenine göre eğitim düzeyi artan okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlik inançları ile eleştirel düşünme becerilerinde de artış meydana geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Mesleki deneyimlerine göre anlamlı bir farka ulaşılmadığı fakat mesleğin ilk yirmi yılından sonra öz yeterlik düzeyinde ve eleştirel düşünme becerilerinde düşüş meydana geldiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Çalıştığı kurum değişkenine göre bakıldığında bağımsız anaokullarında çalışan okul öncesi öğretmenlerin eleştirel düşünme becerileri ve öz yeterlik inançlarının diğer okullarda çalışanlardan daha yüksek olduğu sonucu çıkmaktadır. Öz yeterlik düzeyi yüksek olan okul öncesi öğretmenlerinin eleştirel düşünme becerilerinin de yüksek olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okulöncesi, Eleştirel, özyeterlik, eğitim

(SB-75) SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE SU TEMASI ÜZERİNE DİSİPLİNLER ARASI ÖĞRETİM DESTEKLİ MODÜL ÖRNEĞİ

Hilal GEDİKLİ¹, Hilal AKGÜN¹

*¹ Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi
hilalgedikli.61@gmail.com*

İnsan varoluşundan bu yana geçen sürede daima hayata ayak uydurma çabası içerisinde olmuştur. İnsanlar bu süreçte birçok sorunla karşılaşmaktadırlar. Karşılaştıkları sorunları çözmede ise tek bir disiplinin yetersizliğinden yola çıkarak disiplinler arası yaklaşımı ortaya çıkarmışlardır. Çünkü dünyada var olan sorunların tek bir sebebi olmayacağı gibi tek bir çözümü olduğu da düşünülemez. Dolayısıyla bu yaklaşımda amaç farklı disiplinlerin bir ahenkle işbirliği içerisinde olmalarıdır. Disiplinler arası yaklaşım sorunları ayırtırmaktansa bir bütün olarak ele almayı gerektirir ve bu yaklaşıma uygun olarak eğitim anlayışının gelişmesinin ve yaygınlaşmasının gerekliliği açıktır. Temelde insan yaşantılarını içeren Sosyal Bilgiler dersi genellikle Tarih ve Coğrafya odaklı düşünülmektedir. Ancak Sosyal Bilgiler geniş tabanlı bir derstir ve içerisinde Arkeoloji, Hukuk, Antropoloji, Siyaset, Ekonomi, Sanat, Sosyoloji, Felsefe, Sosyal Psikoloji gibi disiplinleri de barındırır. Bu yüzden insanların hayatı bir bütün olarak algılamasına yardımcı olacak ve disiplinler arası yaklaşımının kullanılmasını sağlayabilecek bir derstir. Ayrıca Fen ve Teknoloji, Türkçe, Matematik, Görsel Sanatlar ve Müzik gibi derslerle ilişkilendirilebilir niteliktedir. Bu çalışmanın amacı Sosyal Bilgiler öğretmen ve öğretmen adaylarına örnek olması açısından disiplinler arası bir modül geliştirmektir. Modül 6. sınıf Sosyal Bilgiler dersi “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanı “Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımı çerçevesinde “Su” teması üzerine kurgulanmıştır. İnsanın ve dünyanın temeli olan su kavramı, birçok disiplinin çalışma konusu olarak karşımıza çıkar. Bu yüzden su temasının öğretimi üzerine disiplinler arası ve uygulama örnekleri olan bir modül tasarımına ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Disiplinlerarası Öğretim Yaklaşımı, Su

(SB-76) TEMEL EĞİTİM PROGRAMLARINDA TASARRUF KÜLTÜRÜNE DİSİPLİNLERARASI BAKIŞ

Gülin KESİK¹, Ramazan ÇEKEN²

¹Aksaray Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı
ulin.kesik@asu.edu.tr

²Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü

Kazanımlarının disiplinlerarası bakışla ilişkilendirilmesi, son yıllarda öğretim programlarında önem verilen bir yaklaşım olarak yerini almıştır. Çünkü bu süreç, bilginin yapılandırılmasına katkı sunması bakımından önem taşımaktadır. İlgili içeriklerin bütüncül bir bakışla ve ilişkilendirilerek ele alınması, farklı becerilerin entegrasyonu bağlamında da önem taşımaktadır. Tasarruf, söz konusu ilişkilendirmelerin kritik bir örneği olarak, doğa ve sosyal bilimler farklı disiplinlerinin odağında yer alan bir kavramdır. Tasarruf kavramı, temel eğitim düzeyinde farklı eğitim ve öğretim programlarında yer alan, sosyal, kültürel ve ahlaki değerlerin yanı sıra, fen bilimleri açısından da önemli bir ders içeriğidir. Bu nedenle tasarruf kavramının, öğrenme süreçlerine ve programlara konu olması beklenmektedir. İlgili kavramın farklı disiplinlerin odağında yer alan boyutunun disiplinlerarası bir bakış ile ele alınmasının, pedagojik süreçlerin planlanıp uygulanması bakımından önem taşımaktadır. Bu nedenle bu çalışmada temel eğitim düzeyi eğitim ve öğretim programları kazanımlarında yer alan tasarruf kavramı ile ilgili içeriklere odaklanılmıştır. Nitel çalışma anlayışına uygun olarak doküman yöntemine uygun olarak gerçekleştirilen çalışmada, tespit edilen veriler içerik analizi ile kategorilere dönüştürülmüştür. İlişkili içeriklere yönelik olarak kategoriler geliştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesi sonucunda tasarruf kavramına, okul öncesinden 8. sınıf düzeyine kadar her düzeyde yer verildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ancak ilgili kavrama yoğun olarak fen bilimleri dersi öğretim programında yer verildiği; okul öncesi, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, matematik, teknoloji ve tasarım dersi programlarında oldukça sınırlı sayıda yer aldığı; Türkçe, din kültürü ve ahlak bilgisi, müzik dersleri öğretim programlarında ise yer almadığı saptanmıştır. Sonuçlar, tasarruf kavramının, program geliştirenler tarafından disiplinlerarası bir kavram olarak değerlendirildiğini; söz konusu ilişkilendirmelerin doğa ve sosyal bilimlere ait içerikleri odağına alan farklı disiplinleri ilgilendirdiğini ortaya koymaktadır. Bu nedenle tasarruf eğitiminin tek bir disiplinin odağında olacak şekilde ele alınmaması gerekmektedir. Okullarda gerçekleştirilen zümre öğretmenler toplantıları ile program geliştirme çalışmaları, bu bakış açısının uygulamaya konulabilmesi bakımından önemli bir hareket noktası olabilir.

Anahtar Kelimeler: *Disiplinlerarası Eğitim, Tasarruf Kültürü, Program Geliştirme, Doküman Analizi, Öğretim Programı, Temel Eğitim*

(SB-77) MESLEK YÜKSEKOKULLARINDAKİ UYGULAMA DERSLERİNİN YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ

Deniz AKALIN¹, Tarkan ARSLAN²

¹Yozgat Bozok Üniversitesi,,Sağlık Hizmetleri MYO,Yaşlı Bakımı Programı
deniz.akalin@yobu.edu.tr

²MEB

Bu araştırmada meslek yüksekokullarında görev yapan Öğretim Elemanlarının mesleki uygulama derslerinin yeterliliği ile ilgili görüş ve düşünceleri cinsiyet, yaş, eğitim durumu, görev yaptığı birim, akademik unvan, görev yaptığı program ve görev süresi demografik değişkenler göz önünde bulundurularak belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmacılar tarafından daha önceden geliştirilerek hazırlanan ‘mesleki uygulama derslerinin yeterliliği anketi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesine bağlı Karacasu MYO, Sağlık Hizmetleri MYO, Sağlık Yüksekokulu, Göksun MYO, Elbistan MYO, Pazarcık MYO’da görev yapan öğretim elemanlarına uygulanmıştır. Anketi cevaplayan Öğretim Elemanlarının içerisinde okulun idari biriminde çalışan öğretim elemanları da vardır. Araştırma Kahramanmaraş merkezde üç, ilçelerde üç olmak üzere toplam altı MYO’da uygulanmıştır. Araştırma sonuçları SPSS 22. 0 paket programı T testi, Anova testi ve TUKEY testi yardımıyla hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda Öğretim Elemanlarının ‘mesleki uygulama derslerinin yeterliliği’ ile ilgili görüşlerinin genelde olumlu yönde olduğu görülmektedir. Mesleki uygulama dersleri için Kahramanmaraş ilinin ilgili sektör yönünden uygun olduğu fakat öğrencilere mesleki uygulama eğitimi yeri bulmakta zorlandığı düşünülmektedir. Öğretim Elemanlarının görev yaptıkları okulların laboratuvar ve atölyelerinin hem fiziki hem de araç gereç olarak yeterli olduğu fakat araç-gereçlerin teknolojik seviye ile uyumlu olmadığı düşünülmektedir. Meslek yüksekokullarında öğretim elemanlarının yeterli olduğu fakat öğretim elemanlarının niteliklerini artırıcı faaliyetlerin yetersiz olduğu düşünülmektedir. Mesleki uygulama ders programları, mesleki uygulama ders saatleri, uygulama derslerinin öğrenciye kazandırdıkları ve mesleki uygulama eğitiminde karşılaşılan problemlerin çözülmesinde meslek yüksekokulları yeterli bulunurken ülkemizdeki mesleki eğitimden sorumlu kurumlar yetersiz bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksek Okulu, Mesleki Uygulama Dersleri, Yeterlilik, Öğretim Elemanı

(SB- 78) OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİ İLE ALGILADIKLARI YÖNETİCİ LİDERLİK UYGULAMALARININ İNCELENMESİ

Işın KARAHAN KAYA¹, Tarkan ARSLAN¹

¹Milli Eğitim Bakanlığı

karahankaya88@gmail.com

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ile algıladıkları yönetici liderlik uygulamalarının incelenmesidir. Çalışmada ayrıca okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ile algıladıkları yönetici liderlik uygulamaları yaş, medeni durum, eğitim durumu, öğretmenlerin çalıştıkları kurumdaki hizmet süresi, çalıştıkları okul öncesi eğitim kurumu türü, tam/yarı zamanlı çalışma süresi, yönetici cinsiyeti ve sınıf mevcuduna göre de incelenmiştir. Araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim öğretim yılı bahar döneminde okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmaya, Türkiye'nin batısındaki bir ilin bir ilçesinde bulunan anaokulu ve anasınıflarında görev yapan toplam 112 okul öncesi öğretmeninden çalışmaya gönüllü olan 100 okul öncesi öğretmeni katılmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu”, Kouzes ve Posner (2003) tarafından geliştirilip Yavuz (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan “Liderlik Uygulamaları Ölçeği” ve Pines(2005) tarafından geliştirilip Tümkaya, Çam ve Çavuşoğlu (2009) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan “Tükenmişlik Ölçeği Kısa Versiyonu” ile toplanmıştır. Ölçeklerin bu örneklem ile Cronbach'n Alfa (α) güvenirlik katsayılarına bakılmıştır. Tükenmişlik ölçeği için iç tutarlık değeri .923, liderlik ölçeği için .989 olarak bulunmuştur. Verilerin analizinde parametrik testlerden olan bağımsız örneklem için t testi ve tek yönlü varyans (ANOVA) analizi kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunun anlamlı çıkması durumunda farkın hangi gruplar arasında olduğuna çoklu karşılaştırma tekniklerinden Tukey testi ile bakılmıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ile algılanan liderlik uygulamaları arasındaki ilişkiye ölçek puanları sürekli olduğu ve normal dağılım gösterdiği için Pearson korelasyon tekniği ile bakılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22 paket programı kullanılmış ve tüm analizler .05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

Araştırma sonucunda okul öncesi öğretmenlerinin tükenmişlik düzeyleri ile algıladıkları liderlik uygulamaları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik Uygulamaları, Okul Öncesi Öğretmeni, Tükenmişlik

(SB-79) ERASMUS+ DEĞİŞİM PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜVEN VE BİRESEL İNİSİYATİF ALMA ALGILAMALARI: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Eren GÖZCÜ¹, Hüseyin ARSLAN²

¹*İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İnsan Kaynakları Yöneticiliği Yüksek Lisans Programı Öğrencisi*

egozcui3@gmail.com

²*İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Havacılık Bölümü Öğretim Üyesi*

Bu araştırmanın amacı Erasmus+ Değişim Programı ile faaliyet gerçekleştiren öğrencilerin özgüven ve bireysel inisiyatif alma algılamalarının ne ölçüde etkilendiğinin incelenmesidir. Erasmus+ Değişim Programı yükseköğretim kurumlarının “Uluslararasılaşma” kavramı açısından oldukça önemli gördükleri ve günümüzde değişim programları arasında oldukça popüler bir konuma sahiptir. Programın öğrencilere bireysel, sosyal, akademik ve mesleki açıdan birçok katkılarının bulunduğu bilinmektedir. Bu nedenle programa katılan öğrenci sayısı her geçen yıl artmakta ve öğrencilerin programa katılma motivasyonları gelişmektedir. Ayrıca insan kaynağı açısından değerlendirildiğinde işe alım ve performans açısından özgüven ve bireysel inisiyatif algısı yüksek bireylerin tercih edilmesi günümüz rekabet koşulları düşünüldüğünde oldukça önem arz etmektedir. Bu kapsamda Yıldız Teknik Üniversitesinde eğitim gören 2016-2020 akademik yılları arasında faaliyet gerçekleştiren 263 öğrenciye online anket yöntemi “Özgüven Ölçeği” ve “Bireysel İnisiyatif Ölçeği” uygulanmış ve sonuçlar SPSS 22. Analiz Programı ile incelenmiştir. Bu incelenme sonucunda bazı demografik değişkenlerin öğrencilerin özgüven ve bireysel inisiyatif algılamalarında pozitif yönlü ve anlamlı etkileri saptanmıştır. Bunun dışında özgüven düzeyinin bireysel inisiyatif alma düzeyine etkisinin ise düşük kuvvette pozitif yönlü anlamlı olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak çalışmada Erasmus+ Değişim Programının öğrencilerin özgüven ve bireysel inisiyatif alma düzeylerine etkisi belirlenememiştir. Faaliyetin tüm yükseköğretim kurumlarında daha etkin uygulanabilirliği hususunda üniversitelerin, teşvik edici ve öğrencilere motivasyon sağlayamaya yönelik adımlar atması gerekmektedir. Ayrıca Erasmus+ değişim Programının öğrencilere pozitif katkıları hakkında literatürde oldukça fazla çalışmaya rastlamak mümkündür. Ancak programın öğrencilerin bireysel inisiyatif alma algılarındaki etkisinin incelendiği başka bir çalışmaya rastlanmaması bu çalışmanın özgün yönünü ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Erasmus+ Değişim Programı, Özgüven, Bireysel İnisiyatif Alma*

(SB-80) DEMANS HASTALARINDA SÖZEL BELLEK PERFORMANSI

Pınar UYSAL CANTÜRK¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Psikoloji
fatmapinar.uyalcanturk@yeniuyuzil.edu.tr*

Demansları Perimer ve Sekonder demanslar olarak sınıflandırdıklarında Alzheimer Demansı (AD) tüm demanslar arasında dünyada en sık rastlanan primer demanstır. Ortalama olarak demans hastalarının yaklaşık %70'i AD tanısı almaktadır. AD dünyada ölüm sebepleri arasında üçüncü sırada yer almaktadır. AD tanı kriterlerinde bozulan bellek performansını da içermektedir. Hastalığın ilk evresinde hafif olan unutkanlıklar hastalığın ilerleyen evrelerinde artmaktadır. Başlangıç evresinden itibaren kısa süreli bellek daha fazla olumsuz yönde etkilenmektedir. Kişi kurduğu cümleleri tekrarlar, isimleri unutur ve kişisel eşyalarını yanlış yerlere koyar. Bellekteki bozulma kişinin yakın geçmişindeki olayları hatırlamasını daha çok etkiler buna karşılık uzak bellek daha iyi korunmaktadır. İlk evrede hasta yeni şeyler öğrenmekte zorluk çeker, tekrarlanan öğrenmeler sonucu öğrenmeyi tam olarak sağlayamaz. Bu araştırmada, Alzheimer Demansı tanısı almış hastalarının bellek stratejilerini değerlendirebilmek amacıyla 16 kelimeyle çalışılan CSÖT (California Sözel Öğrenme Testi) kullanılmıştır. Araştırmanın hedefi; Alzheimer hastalarında sonluk etkisini değerlendirmektir. Sonluk etkisi (recency effect), serbest hatırlamada son itemlerin daha çok hatırlanmasını ifade eder. Literatüre baktığımızda bu etkiyi ölçmek için kullanılan serbest hatırlama testlerinde listedeki son üç kelimenin hatırlanması sonluk etkisi olarak değerlendirilmektedir. Alzheimer'ın ilk evresinden itibaren hastalar böyle bir bağ kuramayıp; kısa süreli belleklerinin hasarlı olması ve sol hipokampal lezyonları sebebiyle son kelimeleri işitsel sistemi kullanarak daha çok hatırlamaktadırlar. Araştırmamızda küçük bir örneklem grubunda bu hipotezi test etmek amaçlanmıştır. 24 Alzheimer Demansı tanısı almış hastanın CSÖT anlık serbest hatırlama performansına bakılmıştır. Wilcoxon Eşlenik Örneklem İşaretili Sıralama Testi'ne göre Alzheimer hastalarının ilk 3 denemede son üç kelimeyi söyleme sıra ortalamaları orta üç kelimeyi söyleme sıra ortalamalarından anlamlı derecede yüksektir. ($Z=3,014$, $p<0.01$). Sonuç: Daha geniş örneklem gruplarında farklı demans türlerinde ve normal bellekte performanslar incelenerek karşılaştırmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Demans, Alzheimer Demansı, Bellek, CSÖT (California Sözel Öğrenme Testi)

(SB-81) KRİZ DURUMLARINDA BEYNİN İŞLEYİŞİ

Ezgi Nur HAS¹

¹*Beykoz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji Bölümü
ezginurhas@ogrenci.beykoz.edu.tr*

Kriz anlarında ya da beklenmedik ani durumlarda birey tarafından verilen tepkilerin ve tepkileri yönetici beyin işlevlerinin farklılık gösterdiği bilinmektedir. Konuya ilişkin alan yazın incelendiğinde söz konusu durumlar karşısında daha hızlı ve pratik bir şekilde hareket etme gereği duyan beyin (Ceylan, 2019), düşünme ve öğrenme anlarında da daha hızlı çalışma eğilimi göstermekte ve normal zamanlara göre daha fazla enerji üretmektedir. Daha öncesinde planlanmamış bir durum olan yani beklenmedik bir süreç olan kriz anında alarma geçen beynin işlevleri savaş-kaç mekanizması çerçevesinde yeni bir problem çözme sürecini aktif hale getirmektedir. Bununla birlikte, yapılan çalışmalar kriz anlarında daha hızlı düşünmeye ve üretmeye başlayan beynin yürütmekte olduğu aktivasyona bağlı olarak öğrendiği bilgileri daha kısa zamanda unutma eğilimi gösterdiğine de işaret etmektedir. Bilgilerin aralıklı olarak tekrarlanmayıp hızlı bir şekilde anlık öğrenmeye odaklanması ise söz konusu unutma eğiliminin en belirgin nedenlerinden biri olarak dikkat çekmektedir. Kriz anlarında meydana gelen durum sonucunda hızlı çözüm üretmek için beyne daha fazla motivasyon sinyalleri gönderilmektedir (Aktolga, 2011). Düşünme yeteneğimize ilişkin yapılan bir araştırmaya göre (Ceylan, 2019) kişilerin yaşanan bir deneyim ve yaşadığını düşündüğü deneyim arasında beyin aktivasyonlarındaki farka bakıldığında nöron ağlarının iki tarafta da aynı olduğu gözlemlenmiştir. Gönderilen bu sinyaller sayesinde öğrenilen, işe yarar bilgilerle beraber yeni bilgi işlenmekte ve ortaya yeni bir aksipotansiyel koyulmaktadır. Böylelikle bireyin içinde bulunduğu ana ilişkin yeni bir ürün ortaya çıkarılmakta; kısa sürede sürecin organizasyonuna yönelik yararlı bilgi oluşmaktadır. Bu çalışma kapsamında da beklenmedik ani durumlarda ya da kriz anlar karşısında hızlı bir bilgi akışına geçen beynin ve yeni bir durum ve düşünce üretimini organize eden yönetici işlevlerinin işleyişine ilişkin süreç ele alınmış, alan yazında yer alan bilgiler çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Kriz, Beynin işlevi, Yönetici işlevler*

(SB-82) COVID 19 SALGINI SÜRECİNDE UYGULANAN RESMİ YASAK VE KISITLAMALARIN, SOKAK HAYVANLARININ GENEL YAŞAMI ÜZERİNDEKİ ROLÜ BEYLİKDÜZÜ İLÇESİ ÖRNEĞİ

Tugay Galip HADİ¹

*¹Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Medya ve İletişim Yönetimi Bölümü
tugayhadi@gmail.com*

Bu araştırma, Covid 19 salgınının Beylikdüzü İlçesinde yaşayan sokak hayvanlarının genel yaşamı üzerindeki rolünü değerlendirmek amaçlı yapılmıştır. Araştırmada, nitel araştırma teknikleri kullanılmış, tesadüfi olmayan yöntemlerden yargısal örnekleme seçimi ile mesleği ve görevi gereği araştırmanın konusuyla yakından ilgili, bir resmi kurum ve iki özel kuruluş yöneticisi veteriner hekimle, derinlemesine görüşme yapılmıştır. Ayrıca Covid 19 sürecinde çeşitli zamanlarda, basın ve internet ortamında yayınlanan haberler, resmi kurumların, kamuoyuna yapmış olduğu bilgilendirme amaçlı açıklamalar ve konuyla ilgili T.C. İçişleri Bakanlığı'nın salgın sürecinin başında 81 il valiliğine göndermiş olduğu genelge, araştırmanın analiz ve yorumlama sürecinde, araştırmacının sübjektif bir yorumlamadan kaçınması için araştırmanın “Giriş ve Birinci Bölümü” ne dâhil edilmiştir. Araştırmanın metodolojisini oluşturan nitel araştırma yöntemi ve veri toplama tekniklerinden derinlemesine görüşmeden elde edilen bulguların analizini destekleyen, resmi kurum arşivlerinden de, yararlanıldığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Covid 19, Beylikdüzü İlçesi, Sokak Hayvanları

(SB-83) TIBBİ GÖRÜNTÜLEME CİHAZLARINDAKİ İYONİZE OLAN VE OLMAYAN RADYASYON KAYNAKLARININ İNSAN ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Murat KOÇ¹, Beyrul CANBAZ¹

*¹Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği
Muratkoc1tr@gmail.com*

Hastalıkların tespitinde uzun yıllardır kullanılan tıbbi görüntüleme cihazları milyonlarca insanın hayatının kurtulmasında büyük bir öneme sahiptir. Bunun yanında bu cihazların ortama verdiği elektromanyetik radyasyon vb. fiziksel nicelikler öncelikle cihazları kullanan personelleri, sonrasında da tedavi uygulanan kişilerin hayatını riske sokmaktadır. Bu sebepten dolayı doğru güvenlik önlemleri kullanılmadığı sürece bu tedavi süreçleri daha büyük problemlere yol açabilmektedir. Bu kapsamda alınacak önlemler detaylı bir şekilde açıklanarak risk analizleri gözden geçirilecektir. İnsanlar yaşamları boyunca doğal radyasyona maruz kalmaktadır. Bunlar kozmik ışınlar, radon ve yer kabuğundaki doğal radyoaktif kaynaklardır. Bunun yanında insanların maruz kaldıkları yapay radyasyon kaynakları da bulunmaktadır. Bu yapay kaynakların en önemlileri tüketici ürünleri, nükleer tıp, medikal uygulamalar ve nükleer tesislerdir. Yapay kaynakların kullanımı sırasında özellikle tıbbi görüntüleme sistemlerinde kullanıcı ve hastanın doğru güvenlik önlemleri bu çalışmada tartışılacaktır. Tıbbi görüntülemede en çok kullanılan röntgen, bilgisayarlı tomografi (BT), manyetik rezonans (MR) cihazlarının kullanılması esnasında ortama yaydığı zararlı bileşenler (X-Işınları, manyetik alan, radyo dalgaları) maruziyet değerleri ve korunma yolları belirlenecek ve risk faktörleri belirlenerek tartışılacaktır. Tıbbi görüntülemede temel anlamda enerjinin iletilmesi (X Ray) ve yayılması (MRG) prensipleri yer almaktadır. X-ışınlarıölçümleri, damarlara enjekte edilen radyoaktif maddelerden yayılan gama ışınlarınınölçümü, vücuttaki hidrojen atomlarının yüksek manyetik alana maruz bırakılma esasına dayanan nükleermagnetik rezonans gibi görüntüleme sistemlerine bakıldığında iyonize olan ve olmayan radyasyon kullanılmaktadır. Atomik ölçekte bakıldığında maruz kalan yapıyı bozan iyonize radyasyon ve atomik yapıyı bozmayan iyonize olmayan radyasyon olarak tanımlanabilir. İyonizeışınlar dalga tipi ve parçacık tipi olmak üzere iki çeşittir. X ışınları ve gama ışınları iyonize dalga tipine; alfa, beta ve serbest nötronlarparçacıklı iyonize radyasyondur. İyonize olmayan ışınlar da optik ışınlar (ultraviyole ışınlar) ve elektromanyetik nitelikli ışınlar (mikrodalgalar, radyo dalgaları gibi) olarak karşımıza çıkar. Bu radyasyon kaynaklarının canlı organizmalar üzerindeki olumsuz biyolojik etkileri bilinmektedir. Böylece cihazların kullanıcıları ve hastalar için bu görüntüleme sistemleri kullanılırken iyonize olan veya olmayan kaynaklar için alınacak önlemler ve isg üzerine etkileri büyük önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tıbbi görüntüleme, Radyasyon, Sağlık,

(SB-84) MERKEZİ STERİLİZASYON ÜNİTESİNDE ÇALIŞANLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI VE RİSK DEĞERLENDİRME ÇALIŞMASI

Can KARABULUT¹, Gönül KUNT KANDEMİR¹

¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü
cankarabulutcan96@outlook.com

Merkezi sterilizasyon ünitesi hastanelerde sterilizasyonun sağlanması amacıyla önemli bir sorumluluğa sahiptir. Yoğun işleyiş altında olan ünite, çalışan güvenliği açısından oldukça fazla riskler taşımaktadır. Merkezi sterilizasyon ünitesinde meydana gelen kimyasal riskler (etilen oksit, formaldehit, hidrojen peroksit, gaz plazma, parasetik asit, gluteraldehit vb.), fiziksel riskler (ısı, ışık, gürültü, radyasyon, havalandırma, termal konfor şartları, titreşim, kesici-delici alet yaralanmaları vb.), biyolojik riskler (virüsler, bakteriler vb.), ergonomik riskler (yapılan işin sürekli tekrarı, kuvvete dayalı çalışma, kasları yoran bir şekilde çalışma pozisyonları, mekanik gerilme vb.) ve psikososyal riskler (motivasyon eksikliği, stres, mobbing, depresyon, yönetim eksikliği, aidiyet duygusu geliştirememesi vb.) Fine-Kinney risk analizi ve LxL risk analizi metoduyla risklerin derecelendirilmesi, risklerin ortaya çıkma olasılığı, tehlikeye maruz kalma sıklığı ve oluşturduğu etkinin sayısal değerlerinin çarpımları ile belirlenecek olup, iki yöntem ile riskler karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir ve sonrasında hangi yöntemin daha uygun olduğu tartışılmış ve karar verilmiştir. Bu sayede merkezi sterilizasyon ünitesindeki risklerin yol açtığı iş kazası ve meslek hastalıklarının sebeplerini önleyici ve düzenleyici faaliyetler ile belirleyerek risklerin kabul edilebilir seviyeye indirgenmesi amaçlanmaktadır. Ülkemizde mevcut mevzuatta yapılması gerekli bazı düzenlemeler belirtilecektir. Bu çalışmada yapılan değerlendirmeler sonucunda risklerin iyileştirilmesi noktasında karşımıza çıkan en önemli unsurlar iş sağlığı ve güvenliğinin her alanında olduğu gibi insan faktörü ve sistem bileşenlerinin güvenilirliğidir. Risk iyileştirme amacıyla yapılacak çalışmaların başında ise insan faktörüne yapılacak yatırımlar gelmektedir.

Anahtar Kelimeler: Merkezi sterilizasyon ünitesi, İş sağlığı ve güvenliği, Risk değerlendirilmesi

(SB-85) KAPALI ORTAM VE YÜZEY AKILLI DEZENFEKTAN PULVERİZE SİSTEMİ

Yasemin KÜÇÜK¹

¹Gaziosmanpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

yaseminsezginkucuk@gmail.com

Günümüzde salgın hastalıkların artması ve pandemi sebebi ile bulaşıcılık riskinin çoğalması toplumlar için birçok konuda zorluk yaratmaktadır. Kapalı ortama giren her birey yukarıya doğru yükselen sıcak hava üretir. Bu hava akışı içerisinde olası salgın hastalık mikro partikülleri de bulunur. Çapı 10 µm' den küçük olan partiküller çıplak gözle görülemez ve aerosol olarak uzun süre havada asılı olarak kalabilirler. Hava yoluyla mikrobiyalkontaminasyon, gıda işletmeleri açısından önemli ekonomik kayıplara yol açarken, bozulmuş gıdalar halk sağlığını tehdit etmekte, aynı zamanda o işletmede çalışan personel sağlığına da olumsuz etkileri olmaktadır. Hastane ortamında da biyoaerosoller çok önemli olup hava yoluyla bulaşan birçok mikroorganizma bulunur. Havayla bulaşan patojen mikroorganizmaların ve toksinlerin kitle imha silahı olarak havaya salınması tehdidi biyoaerosollerin saptanması konusuna verilen önemi daha da arttırmıştır. Başta konutlar, hastaneler, gıda ve ilaç üretim alanları olmak üzere insan sağlığı üzerine direkt etkili ürünlere ait üretim alanları ve hastane, okul, kreş vb. gibi kamuya açık alanların hava kalitesinin belirli periyotlarla ölçülmesi ve uyarı limitlerinin saptanması durumunda da sağlık üzerine olumsuz etki yaratan bu durumun ortadan kaldırılması için dezenfeksiyon işleminin çok hızlı bir şekilde yapılması gerekmektedir. Salgın hastalıkların hızlı bir şekilde yayılmasının nedeni kapalı alanlarda önlemlerin yeterince alınmaması, kalabalık ortamların yeterince dezenfeksiyonunun sağlanamaması ve temas edilen yüzeylerde yeterli hijyenin sağlanamamasından kaynaklanmaktadır. Hastalıkların önüne geçmek için tedavi ne kadar önemli ise de virüs ve bakteri gibi etkenlerin yayılımının önlenmesi, kalabalık işyerlerinde ve kamusal alanlarda hijyenin kişinin insiyatifine bırakılmaksızın bilimsel hesaplama ve yöntemlerle sağlanması , korunması ve sürdürülmesi de bir o kadar önemlidir. Bahsedilen dezavantajların üstesinden gelebilen, her türlü kalabalık ortamdaki virüs yükünü belirleyerek ortamın debisine uygun miktarda dezenfektanı uygun zaman aralıklarında verebilen, dezenfeksiyon işlemini yönetici bir modüle bağlı olarak otomatik bir şekilde yapan, sağlığa herhangi bir zararı olmayan, salgının yayılımını önleyen, kullanımı kolay, maliyeti az yeni bir teknolojiye ihtiyaç duyulmaktadır. Akıllı kapalı alan dezenfeksiyon pulverize sistemi ile ortama verilecek dezenfektan miktarı ve süresi hesaplanarak dezenfektanın otomatik olarak ortama verilmesi sağlanır, ayrıca kapalı ortamın virüs yükü hesaplanarak ne kadar süre, ne kadar miktarda dezenfektan maddesinin ortama verileceği hesabı ile de ayrıca yönetici modüle komut verilebilerek ortam dezenfektan işlemini otomatik olarak bu sistemle başlatılabilir. Süresi ve miktarı ayarlı ortama dezenfektan maddesi verebilen pulverize sistemi olup, özelliği; her türlü kalabalık ortamdaki dezenfeksiyon işlemini yönetici modülü sayesinde otomatik bir şekilde yapan, sağlığa herhangi bir zararı olmayan, salgının yayılımını önleyen, kullanımı kolay, maliyeti az yeni bir teknoloji ile dezavantajlı durumumuzu avantaja çevirebiliriz. Bu çalışma ile periyodik dezenfeksiyon işlemlerinin sürdürülebilir şekilde kişilerin inisiyatifine bırakılmadan yapılabilir olması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dezenfeksiyon, Pulverize, virüs yükü

(SB-86) RESTORAN TEHLİKE SINIFLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Banu Nur DİLBERR¹

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği
banudilberr@gmail.com*

Restoran sektörü yoğun iş kazalarının yaşandığı sektörlerden biridir. Üretim prosesi bulunan restoranlar makine, ekipman, delici-kesici aletlerin kullanımı, çiğ gıdaların taşıdığı mikrobiyolojik risk etkenleri vb. açısından tehlikelidir. Restoran bölümlerini hazırlık, sıcak, soğuk, depo, paket servis şeklinde sınıflandırmak mümkündür. İş yerleri tehlike sınıfları tebliğinde restoranlar “az tehlikeli” sınıfta yer almaktadır. Kasap vb. et kesme, işleme ve ticaretinin yapıldığı iş yerleri 2020 yılı itibarıyla tehlikeli sınıfta kabul edilmiştir. Üretim prosesine sahip restoranların ise kasaphane yalnızca bir bölümüyken az tehlikeli sınıfta yer aldıkları görülmektedir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda tehlike sınıfını belirlemede iş yerinde yapılan asıl işin dikkate alındığı belirtilmektedir. Bu durumda restoranlarda yapılan asıl işin servis olarak değerlendirildiği düşünülerek yiyecek-içecek servisi öncesi üretim göz ardı edilmektedir. SGK 2019 iş kazası istatistiklerinde yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri sürdüren işletmelerde meydana gelen kaza sayısı yıl içerisinde 25.969’dur. Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesinin (EFSA) 2019 yılı içerisinde zoonoz kaynaklı vaka ve ölüm sayıları verilerine bakıldığında gıda kaynaklı mikroorganizmalar olan Salmonella ve Listerianın sırasıyla 140 ve 300 çalışanın ölümüne yol açtığı görülmektedir. Bahsi geçen mikroorganizmalar çiğ et, tavuk ve çiğ süt ürünlerinden personele ve ekipmana bulaşabilmektedir. Restoran işletmelerindeki tehlike kaynaklarını endüstriyel mutfak ekipmanları, fritözler, ocaklar, mikrodalga fırınlar, çiğ gıdalar, soğuk hava depoları, kemik testereleri, motorlu kuryelerin araçları, kıyma makineleri, hamur karıştırma makineleri, delici-kesici mutfak ekipmanları; riskleri ise kızgın yağ dökülmesi, parlama, patlama, yangın, trafik kazası, kaygan zemin kaynaklı düşme, yaralanma olarak örneklendirmek mümkündür. İş hijyeni koşulları çalışanın termal konfor sıcaklıklarına uygun derecelerde düzenlenirken bakterilerin verimli çoğalma sıcaklık koşullarının da sağlandığı unutulmamalıdır. Restoran işletmelerinin içerdiği tehlike kaynakları ve riskler açısından tehlike sınıflarının az tehlikeli sınıftan tehlikeli sınıfa geçirilmesi iş sağlığı ve güvenliği açısından iyileştirici ve proaktif bir adım olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Restoran, Tehlike, İş Kazası*

(SB-87) SANAL GERÇEKLİK İLE ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVELİĞİ TEHLİKE TAHMİNİ FARKINDALIĞININ ARTTIRILMASI İLE İŞ KAZALARINA ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Nadir M.A.KÜÇÜK¹, Beyrul CANBAZ²

¹Yeni yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yüksek lisans Öğrencisi, İş Sağlığı Ve Güvenliği Bölümü,

nadir.a.kucuk@gmail.com

²Yeni yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İş Sağlığı Ve Güvenliği Bölümü

Türkiye’de iş güvenliği 6331 sayılı iş güvenliği kanunun işverenlerin iş güvenliğinde, proaktif bir yaklaşım sunmasıyla iş güvenliğinin sürekli gelişimine katkı sağlamıştır. İş güvenliği eğitimlerinde geleneksel sınıf eğitimlerinden çıkarak, yeni teknolojiler ile birlikte çalışanların tehlike bakış açılarının genişletilerek, güvenlik kültürlerinin artırılması önem kazanmaktadır. Sanal gerçeklik (virtualreality;VR) uygulamaları birçok alanda kullanıldığı gibi, eğitimin etkinliğinin artırılması içinde çok pratik ve geri dönüşü olumlu olan bir uygulama yöntemidir. Bu yöntemi iş sağlığı ve güvenliği alanında kullanarak çalışma bölgelerinde karşı karşıya kalabilecekleri, tehlikeli durum ve tehlikeli davranışların ne gibi etkiler ortaya çıkara bileceğini sanal gerçekliğin 5 duyumuza etki etmesiyle tehlikelere karşı bakış açımızı genişletmektedir. Bu çalışmada sanal gerçeklik uygulaması ve sınıf eğitimlerinin sahada yaşanan iş kazaları üzerindeki etkileri değerlendirmiş olup işyerinin “0” iş kazası hedefine ulaşması için çalışma yapılmıştır. Bu çalışma için bir grup çalışanın sınıf eğitimi verilmiştir. Sınıf eğitiminde tüm çalışanların başarılı oldukları gözlenmiştir. Aynı çalışanlara çalışma ortamlarının sanal gerçeklik ortamına aktarıldığı bir çalışma yaptırılmıştır Bu çalışanların tehlike görebilirliklerinin düşük olduğu ortaya koymuştur. Çalışanların belirlediğimiz tehlike kategorilerinin farkında olmadıkları ortaya çıkmıştır. Daha sonra bu tehlike kategorileri üzerine tekrar sanal gerçeklik uygulaması yaptırarak bakış açılarının genişletilmesi hedeflenmiş ve bu durumun bir önceki yıla göre kaza oranlarında düşüşler gözlemlenmiştir. Bu uygulamaların gün geçtikçe gelişmesi ile sadece iş güvenliği değil ekipmanlar ile çalışmaya başlamadan önce sanal ortamla yetkinlikleri artırılmış olur. Özellikle yüksek tehlike ve frekansı düşük işlerde çok kısa süre zarfında çalışanlara eğitimler verilerek bu güvenli çalışma ortamının sürdürülmesi sağlanacaktır. Bu yöntem tüm iş güvenliği eğitimlerinde kullanılabileceği için iş güvenliğe gelişen teknolojinin entegrasyonu açısından önemli bir gelişme sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sanal gerçeklik, eğitim, tehlike.

(SB-88) ÖZEL HASTANELERDE İŞ KAZASI ORANLARININ VE KAZAYA YOL AÇAN ETKENLERİN ÖN DEĞERLENDİRMESİ

Emel KILIÇ¹, Tahsin Aykan KEPEKLİ²

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı Ve Güvenliği Bölümü
emelk34@hotmail.com*

² *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İş Sağlığı Ve Güvenliği Bölümü*

Sağlık sektörü 24 saat süreyle sürekli ve düzenli olarak birden fazla uzmanlık dalında (radyoloji, poliklinikler, yatan hasta katları, yoğun bakım, ameliyathane, derslikler, dış poliklinikleri) tedavi hizmetleri sunmaktadır. Hasta ve yaralılara yatarak veya ayaktan tanı ve tedavi hizmetleri sağlamaktadır. Yoğun ve dikkat gerektiren bu sektörde iş kazası değerlerinin düzenli olarak kayıt altına alınması kaza oranlarının hesaplama yöntemiyle analiz edilmesi ve değerlendirilmesi sonucunda kök nedenlere ait bulgular edinilmesi gelecekte yaşanabilecek daha önemli iş kazalarının önüne geçecektir. Yapılacak olan bu çalışmada değerlendirilecek bazı önemli iş kazaları arasında delici kesici alet yaralanmaları; kan-vücut sıvılarının sıçraması; Radyolojik kazalar; Yangın – Patlama; Tehlikeli Maddelere maruziyet olayları yer almaktadır. İstanbul Bağcılar’da özel bir hastanede iş kazası dağılımlarının aylara ve yıllara göre kaza oranlarının iş kazası sıklık oranı, ağırlık oranı ve kaza olabilirlik oranlarına göre elde edilecek analiz verilerinin değerlendirilmesi bu çalışmanın ana konusudur. Kaza türleri ve oluş parametrelerine yönelik veriler birbirleri ile sayısal olarak karşılaştırılacak ve anlamlı ilişkiler araştırılacaktır. Bu ilişkilerden yola çıkılarak sağlık sektöründe incelenen bu kazaların kök nedenlerine yönelik sonuçlara ulaşılması hedeflenmektedir. Çalışmanın son aşamasında tespit edilen kaza kök neden bilgilerinden yola çıkılarak bu risklerin kontrolüne ve azaltılmasına yönelik öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kaza Sıklık oranı, Risk Değerlendirme, Veri Analizi, Kök-Neden Analizi, Sağlık Sektöründeki Riskler*

bilim günleri **7**

POSTER BİLDİRİ ÖZETLERİ

(PB-1) ÇEŞİTLİ KAYNAKLARDAN DNA VE RNA İZOLASYONU İÇİN KULLANILABİLECEK KİT GELİŞTİRİLMESİ

Simge ZORBA¹, Melih KARTAL¹, M. Seda İBİŞOĞLU¹, Sibel YILMAZ¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
simgezorba@outlook.com*

Moleküler Biyoloji alanında yapılan birçok çalışmada ilk basamak nükleik asit izolasyonudur. Yapılacak olan ileri analizlerin başarılı bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için kaliteli bir izolasyon yapılması gerekmektedir. DNA ve RNA izolasyonu manuel ya da ticari olarak satılan kitler ile gerçekleştirilebilmektedir. Manuel izolasyon yöntemleri ile yüksek ürün eldesi sağlanabilmesine karşın, örneklerin saflık derecesi kit ile yapılan izolasyonlar kadar başarılı değildir. Ayrıca birçok manuel izolasyon yöntemi fenol, kloroform gibi toksik kimyasalların kullanımını gerektirmektedir ve izolasyon süresi genellikle ticari kitlerin protokollerine göre daha uzundur. Bu nedenle özellikle örnek sayısının fazla olduğu, rutin olarak DNA ve RNA izolasyonu yapılan laboratuvarlarda manuel yöntemler araştırmacıya zaman kaybettirmektedir. Ticari olarak satılan izolasyon kitlerinde ise izolasyon süresi nispeten daha kısa olduğu için kullanıcıya zaman tasarrufu ve kolaylık sağlar. Süreden tasarruf sağlamasına karşın nükleik asit izolasyon kitlerinin fiyatları oldukça yüksektir. Bununla birlikte Ticari kitlerin bazıları belirli organizma gruplarına özgü olarak üretilmektedir. Buna karşın bir uygulama, araştırma ya da eğitim amaçlı kullanılan laboratuvarlarda tek bir çeşit organizma çalışılmayabilir. Bu nedenle de farklı örnek tipleri için alınacak olan kitler, kurumun gider maliyetini arttıracaktır. Bu çalışma kapsamında, farklı kaynaklardan amaca göre DNA ya da RNA izolasyonu yapılabilen tek bir kit geliştirilmiştir. Kit içeriğinde; parçalama, çöktürme, bağlama, yıkama ve elüsyon olmak üzere 5 temel tampon bulunmaktadır. Bu tamponlar çalışma sırasında optimize edilmiş ve kit farklı organizmalardan (bitki yaprak dokusu, tohum, maya, küf, bakteri, tırnak, saç, ağız içi epitel, matkette satılan kırmızı et ve tavuk ürünleri, agaroz jelde yürütülmüş PCR ürünleri) nükleik asit izolasyonu için denenmiştir. İzolasyon sırasında kullanılan tamponların, daha sonra yapılacak enzimatik reaksiyonları inhibe edip etmediği ise PCR, cDNA sentezi, qPCR ve RE-kesimi ile kontrol edilmiştir. Kontroller sonucunda kit bileşenlerinin sonraki yapılacak olan işlemlerdeki reaksiyonları inhibe etmediği görülmüştür. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda çalışma kapsamında üretilen kitin yüksek saflıkta ve kalitede nükleik asit izolasyonu için kullanılabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: DNA izolasyonu, RNA izolasyonu, kolon temelli izolasyonu kitleri

(PB-2) DEMİR EKSİLİĞİ ANEMİSİ TEDAVİSİNDE KULLANILAN İLAÇLAR VE ECZACI DANIŞMANLIĞI

Feyza Nur YAMAN¹, Gamze ÖZGÜL ARTUÇ²

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üni., Eczacılık Fak., 5. Sınıf Öğrencisi*
nfeyzayaman@gmail.com

² *İstanbul Yeni Yüzyıl Üni., Eczacılık Fak., Farmasötik Kimya ABD*

Demir eksikliği anemisi dünyada en çok görülen anemi olup Dünya Sağlık Örgütü raporuna göre ülkelerin gelişmişlik seviyesi ile ilgilidir. Gelişmekte olan ülkelerde maddi alım azlığı ve parazit kaynaklı enfeksiyon ile oluşan kronik kan kaybı en önemli ve sık görülen nedenleridir. Demir eksikliği tanısı konulması için genel anemi teşhisinde kullanılan hemoglobin, hematokrit, eritrosit sayısı, ortalama eritrosit hacmi gibi parametrelerden farklı olarak serum demiri, total demir bağlama kapasitesi parametrelerine bakılmalıdır. Demir eksikliği anemisi tedavisinde amaç ilk olarak boşalmış depo demirin oral veya parenteral olarak kullanılan çeşitli ilaçlarla yerine konulmasıdır. Ayrıca demir eksikliği anemisinde mutlaka anemiye sebep olan nedenler araştırılmalıdır, aksi taktirde tedavide istenen sonuç alınmayabilir. Hastauyuncuna göre oral veya parenteral olarak kullanılan ilaçlarla demir eksikliği anemisi tedavi yöntemleri uygulanmaktadır. Oral ilaçlarla tedavide ilacın tok karnına, tahıl ürünleri, çay ve süt ile kullanılması durumunda demir emilimi azalır. Portakal suyu, et, balık ile kullanımı durumunda demir emilimi artar. Oral tedavide sıklıkla görülen yan etkiler karın bölgesinde kramp, karın üst bölgesinde yanma, bulantı, kusma, ishaldir. Ağır demir eksikliği anemisinde, oral demir tedavisini tolere edemeyen kişilerde, demir gastrointestinal sistemden hızla kaybedildiği durumlarda parenteral ilaçlarla tedavi uygulanır. Parenteral tedavide sıklıkla görülen yan etkiler enjeksiyon yerinde ağrı, hassasiyet, mavi-mor renk değişimidir. İlaç tedavisine ek olarak demirden zengin besin olan kırmızı et, sakatat, balık, baklagiller ve yeşil yapraklı sebzeler tüketilmelidir. Gebelerde demir ve folik asit takviyeleri birlikte kullanılmalıdır. Demir eksikliği anemisi tedavisinde ilk 5-10 gün hafif semptomlar giderilir, 6-8 hafta içinde ise hemoglobin düzeyi, eritrosit değerleri normal düzeye ulaşır. Demir ilaçlarının kötü tadından dolayı portakal suyuyla verilmesi kötü tadı maskeler ve ilacın emilimini artırır. İlaç kullanımı sonucunda kişilerde kabızlık veya ishal, karın ağrısı, mide yanması görülebilir. Karın ağrısını gidermek için ilaç aç ve akşam verilebilir. Mide yanması durumunda ilaç yemekten 30 dakika-1 saat sonra alınabilir. İlacın kullanımı ile dışkı siyah renkte görülebilir. Bu gibi etkilerden dolayı demir ilaçlarının kullanımı ile ilgili olarak hastaların bilgilendirilmesinde eczacı danışmanlığı oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *Demir Eksikliği Anemisi, Demir İlaçları, Eczacı Danışmanlığı*

(PB-3) ECZANE TASARIMI VE DEKORASYONU

Enes BAYRAM¹, Sevim ÖZBEK¹ İrem Emine ERKEK¹ Furkan NARİN¹, Gürhan GENÇ¹, Elif ŞAHİN²

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık
sevimzbekk@gmail.com*

²*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmakoloji Anabilim Dalı*

İlacın tarihi insanların var oldukları günden beri vardır. İnsanlar yakalandıkları hastalıklara karşı kendilerini korumak için doğadan bitkisel ve hayvansal kökenli maddeler kullanarak çare aramaya çalışmıştır. 1800’lü yıllarda eczanelerde majistral ilaçlar ve müstahzarlar bulunmaya başladı. Bu sebeple insanların doğrudan ilaca ulaşma kaynağı eczaneler oldu. Günümüzde eczanelerde ilaç dışında ürün çeşitliliği oldukça fazladır. Bazı eczanelerde sadece ilaçlar satılırken, bazılarında takviye edici gıdalar ve kozmetik ürünler gibi farklı ilaç dışı ürünler de ilaçlara ek olarak satışa sunulmuştur. Bu bağlamda insanların ilk dikkatini çeken eczanenin görsel tasarımı ve dekorasyonudur. Eczanelerin dekorasyonunun farklı olması, eczanelerin bulunduğu şehrin yapısı, şehirde bulunan eczane sayısı ve her eczanenin farklı beklentide ve sosyoekonomik düzeylerde hasta potansiyeli ile açıklanabilir. Bu projede bir eczacı adayı olarak eczanelerin tasarımının ve dekorasyonun önemini ve etkilerini araştırmayı amaçlanmıştır. Bu amaçla önce eczanelerin tasarımı için zorunlu olan mevzuatları ve mevzuat dışı faktörleri araştırılmıştır. Serbest eczanelerde çalışan eczacıların tasarım ve dekorasyonda hangi noktalara dikkat ettiklerini, hangilerine önem verdiklerini öğrenmek amacıyla röportaj yöntemini kullanılmıştır. Literatür desteği ile önceden hazırlanan ve değerlendirilen 5 ana başlık altındaki 10 soru, tasarımda bakış açısı kazanmak adına ikisi İstanbul’un farklı ilçelerinde biri Şanlıurfa da olmak üzere ve görüşmeyi kabul eden üç eczacı ile görüşülmüştür. Görüşmeler Pandemi koşulları nedeniyle uygun şekilde (online) yapılmıştır. Yasal mevzuatlar çerçevesinde uyulması gerekli kurallara (eczanenin alanı, tavan yüksekliği gb) ek olarak ilaca ulaşmanın bu kadar kolay olduğu dönemde eczane tasarımı da ayrıca önem taşımaktadır. Sonuç olarak eczanenin hastalara daha samimi ve çekici gelmesi için açık renkler kullanılması, göze çarpan noktaları iyi belirleyip ilaç dışı malzemelerin öne çıkarılması gibi uygulamalar büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eczane, ilaç, tasarım, dekorasyon

(PB-04) 3D YAZICILARIN BİYOMEDİKAL MÜHENDİSLİĞİ ALANINDAKİ KULLANIMI

Hazal AKBABA¹, Kadriye KIZILBEY¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
akbabahazal.ha@gmail.com*

Sanal ortamda tasarlanmış 3 boyutlu nesneleri katı formda somut nesnelere dönüştüren makinelere 3 boyutlu (3D) yazıcılar denmektedir. 3D tarayıcı ile taradığınız bir cismin çıktısı 3D yazıcı ile alınabilir, çizilen bir tasarımın prototipi yapılabilir, hatta kendi ürününüzü oluşturabilirsiniz. Bu yazıcılar ile konvansiyonel üretim yöntemleri ile üretilmeyecek karmaşıklığındaki ürünler üretilir. Klasik yöntemlere göre daha ucuz ve hızlı olarak prototip üretme gibi avantajları olan 3D yazıcılar ile genel olarak küçük boyutlu ürünler üretilmekte ve üretim yapılan malzemelerin kısıtlı olması nedeniyle yeterli çeşitlilik sağlanamamaktadır. 3D baskı teknolojisinin kullanım alanlarının her geçen gün artması sonucunda farklı ürünler elde edebilmek için birbirinden ayrı teknolojiler kullanılan yazıcılara duyulan ihtiyaç da aynı oranda artmıştır. Stereolitografi (stereolithography– SLA), eriyik birikim modellemesi (fuseddepositionmodelling– FDM), seçici lazer sinterleme (selectivelasersintering– SLS, laminatesneüretimi (laminated object manufacturing– LOM) ve dijital ışık işleme (digitallightprocessing- DLP) en sık kullanılan 3D yazıcı teknolojileridir. Her geçen gün popülerliği artan 3D yazıcıdan elde edilen uygulamaları sağlık sektöründe, eğitimde, endüstride ve daha birçok alanda görebilmekteyiz. 3D yazıcılarının sağlık alanındaki uygulamaları arasında canlı hücreler ile organ ya da doku oluşturulması, biyo-uyumlu metallerden ya da materyallerden implant geliştirilmesi gibi daha birçok örnek gösterilebilir. Düşük maliyetli protez tasarlanması, özel üretim sensörler, tıbbi modellemenin yanı sıra ilaç, damar dokusu, sentetik deri, kemik, kalp kapakçığı, kulak kıkırdığı ve tıbbi ekipmanların üretimi 3D yazıcıların biyomedikal mühendisliği alanında uygulandığı yerlerdir. 3D baskı, cerrahların araştırma bilgilerini ve becerilerini yükseltme, hasta ile cerrah arasındaki ilişkiyi ve hastalığı anlama düzeyini önemli ölçüde geliştirme potansiyeline sahiptir.

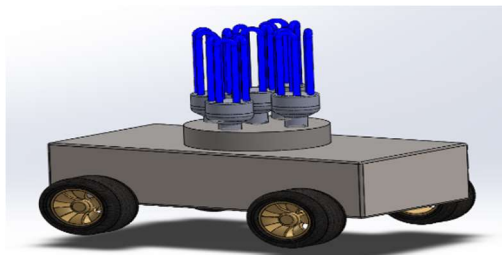
Anahtar kelimeler: Katmanlı üretim, hızlı prototipleme, litografi, eriyik birikim modellemesi

(PB-05) ULTRAVİYOLE IŞIN İLE DEZENFEKSİYON CİHAZI

Hüdanur ÖNDÜ¹, Zeynep Sude KANKUR¹, Sevgi KARAKUŞ¹, Mert ÇEVİK¹, Sevil ÖZER¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
hudanurundu@gmail.com*

1 Aralık 2019 tarihinde Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan Covid-19 salgınıyla beraber virüsün yayılma hızının önüne geçilebilmesi için en önemli korunma yollarından biri olarak, bireysel temizliğin yanı sıra ortam sterilizasyonu da gösterilmektedir. Ortam sterilizasyonu hastane gibi mekanlarda hayati önem taşıdığı bilinmekte ancak Covid-19 salgınıyla beraber birçok farklı ortamda da bu önleme ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun sebebi virüsün (Sars-Cov-2) havada belirli bir süre asılı kalması ve yapıştığı cansız cisimlerde hayatta kalabilmesidir. (virüs ailesinin bir çok üyesi gibi) Aolta Üniversitesi'nin yaptığı bir simülasyonda bireyin hapşırmasıyla beraber mikrodamların havada yayılımı ve kalım süresi gözlenmiştir. Bu araştırmayla beraber ortam sterilizasyonunun ne kadar önemli olduğu bir kez daha doğrulanmıştır. Cihazımız hastanelerde tasarlanan genel UV lamba modellerinden farklı olarak daha minyatür boyutlarda tasarlanmıştır. Normal bir UV lambanın ürettiği ışığın giremeyeceği ve mikrop, bakteri birikimi yapan yerlere (yatak altı, dolap altı,vb.) müdahale etmek cihazımızın temel amaçlarından. Her yere eşit yoğunlukta değinmek için cihazı hareket edebilecek şekilde tasarladık. Dikdörtgen plaka şeklinde bir alt tabanı bulunmaktadır. Bu alt tabanı 4 teker ile destekledik. 4 teker kullanma sebebimiz cihazın şekline oranla ağırlığını her bir tekere eşit bölmek ve hareketi kolaylaştırmaktır. Bu plakanın üstünde lambaları merkeze sabitleyen silindirik bir gövdemiz bulunmaktadır. 15-20cm boyutlarında 5 adet lambamız silindirik gövdemize biri ortada diğerleri onun etrafında olacak şekilde monte edilecektir. 5 adet lamba monte etmemizin sebebi ise cihazın her açıdan etrafı taramasını sağlamaktır. Lambalarımız belli bir açığa kadar silindirik gövdeden menteşe sistemi ile açılıp kapanabilecektir. Lineer manipülatör sistemi ile gövdede bulunan silindir plaka dikey düzlemde yukarı çıkıp inme hareketini sağlayabilecek şekilde tasarlanmıştır. Cihazımız otonom çizgi izleyen robot şeklinde PYTHON ile kodlanarak tasarlanacaktır. Uzaktan cihaza komut verebilmek için mobil uygulama (app) geliştirilecektir. HC-SR04 sensörleri ile etrafı sarılacak cihazımızın engellere çarpması önlenecektir. Lityum iyon pil ile enerjisini sağlayan cihazımız akıllı şarj teknolojisine sahip olacaktır. Cihaz şarj seviyesi düştüğünde en yakın şarj istasyonuna gitmeyi otonom karar verecektir.

Şekil: Ultraviyole Işın ile Dezenfeksiyon Cihazı

Anahtar Kelimeler: Sterilizasyon, Ultraviyole, Dezenfeksiyon, Otonom, UV

(PB-06) PEDIATRİK BİYOMEDİKAL CİHAZLAR

Yakup GÜRLER¹, Sezen CANIM ATEŞ¹

¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü

yakupgurler@hotmail.com

Biyomedikal cihazların gelişimini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Elektronik ve bilgisayar teknolojisindeki gelişmelerin sonucu olarak yüksek teknoloji ürünü tıbbi cihazlar sayı ve çeşit yönünden hızla çoğalmıştır. Teknoloji geliştikçe hastalıklarla ilgilenen branşların, uzmanlık alanların belirlenmesine ve belirlenen bu branşların yaş gruplarına ayrılma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu ihtiyaçlarla ilgilenen branşlardan biri de pediatri bölümüdür. **Pediatri** çocuklarla ilgilenen bir bilim dalıdır. Kişi doğduğu andan ergenliğe girdiği ana kadar çocuk olarak kabul edilebilir. Çok geniş bir yaş grubu arasını kapsamaması açısından **pediatri** oldukça zorlu bir bilim dalıdır. Çoğu zaman kendisini ifade edemeyen hasta grubuyla ilgilenmektedir. Gerek yeni doğan bebekler gerekse henüz kendini ifade edemeyen yaş grupları da dâhil olmak üzere çok geniş bir yelpazede hizmet veren bir uzmanlık alanını kapsamaktadır. Bu amaçla çalışmamızda, pediatri grubu hastaların sağlık problemlerini gidermeye yönelik tanı ve tedavi süreçlerinde, çocuklara küçük yetişkinler gözüyle bakmadan yetişkinlerden farklı olarak gerek çocukların korkularını en aza indirecek gerekse hastalıklarının tanı ve tedavilerinde riskleri minimize edecek, pediatriye uygun ve en güvenli biyomedikal cihazların başlıca neler oldukları derleme şeklinde sunulacaktır.

Şekil: *Pediatric Biyomedikal Cihaz Teknolojisi*

Anahtar Kelimeler: *Biyomedikal Cihazlar, Pediatri, Pediatric Biyomedikal Cihaz Uygulama Alanları*

(PB-07) REKOMBİNANT DNA TEKNOLOJİSİ İLE ÜRÜN ELDESİ ARAŞTIRILMASI

Murat ÇEKİN¹, Sezen CANIM ATEŞ¹

¹ *İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği
murat_cnnt_3952@hotmail.com*

Rekombinant DNA teknolojisi, doğada kendiliğinden oluşması mümkün olmayan ve yeni genetik kombinasyonlar üretmek için bir konakçı organizmaya eklenen iki farklı türden DNA moleküllerinin bir araya getirilmesini ifade etmektedir. Rekombinant DNA teknolojinin bugün ki yeri moleküler biyoloji ve genetik mühendisliğinin şu anki konumunu belirlemektedir. Rekombinant DNA teknolojisi için atılan adımlar moleküler biyoloji ve diğer bilim dalları için bir temel niteliği taşımaktadır. Bu teknoloji birçok alan da yaygın bir biçimde kullanılmaktadır. Meyve ve sebze gibi genetiği değiştirilmiş organizmalarda; aşı, antikor, büyüme hormonları ve rekombinant protein gibi teröpatik ürünlerin üretilmesinde; enerji uygulamalarında; teşhis ve tedavi uygulamaları gibi çok geniş alana sahip bir teknolojidir. Bu kadar geniş bir alana sahip olmasına rağmen günümüzde hala üstünde çalışılmakta ve bu teknolojinin ileri ki zamanlara doğru daha da gelişmesi beklenmektedir. Bu teknoloji ile istenen ürünlerin kolay ve etkili bir biçimde üretilmesi hedeflenmiştir. Bu hedefin amacı doğrultusunda rDNA teknolojisi ile yeni aşı ve farmasötikler geliştirilmiş, hormon ve pek çok protein üretimi yapılmış, gen tedavisi çalışmalarında yaygın olarak kullanımını arttırılmıştır. Ayrıca rDNA teknolojinin bilimsel çalışmalar için yüksek bir etkisi görülmüştür ve sağlık koşullarının iyileştirilmesinde bu teknoloji önemli bir yere sahip olmuştur.

Şekil: Rekombinant DNA teknolojisi

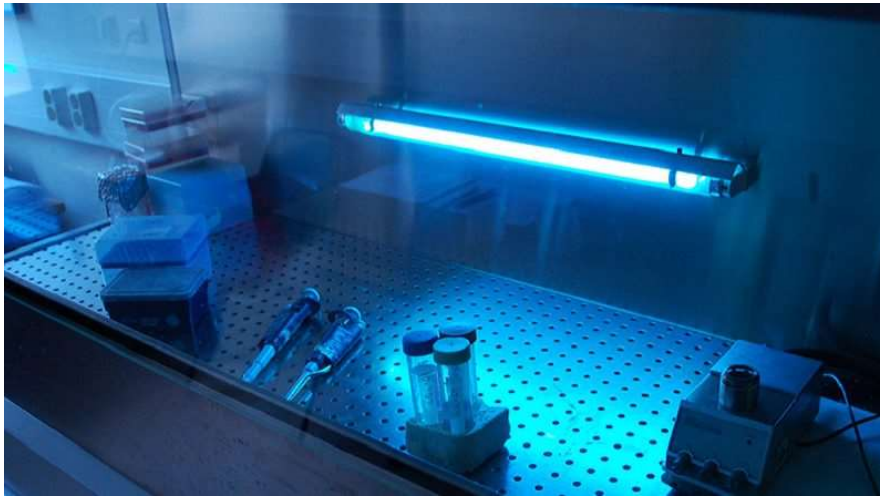
Anahtar Kelimeler: rekombinant DNA teknolojisi, moleküler biyoloji, gen mühendisliği

(PB-08) UZAKTAN KONTROL EDİLEBİLİR ULTRAVİYOLE DEZENFEKSİYON CİHAZI

Ebru TURPCU¹, Sevil ÖZER¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
ebru.turpcu@gmail.com*

Bu çalışmanın amacı, son zamanlarda ortaya çıkan COVID-19 hastalığının bununla birlikte influenza, tüberküloz gibi hava kaynaklı mikrobiyal hastalıkların önemli halk sağlığı sorunlarını temsil etmektedir. Yani hava yoluyla bulaşmayı önlemeye yönelik doğrudan bir yaklaşım olan, havadaki patojenlerin inaktivasyonu uzaktan kontrol edilebilen UV (ultraviyole) dezenfeksiyon cihazının havada taşınan antimikrobiyal potansiyeli olan cihazı ele almaktır. UV (ultraviyole) ışığın havadaki virüslerin farklı suşlarına karşı etkinliği uzun süredir. Antiseptik uygulamalar için en yaygın olarak kullanılan UV (ultraviyole) ışığı, yaklaşık 254 nm yayan düşük basınçlı cıva buharlı ark lambasıdır. Tarihine baktığımızda ise UV (ultraviyole) ışığın hava dezenfeksiyon için potansiyel kullanımı yeni değildir ve ilk olarak 80 yıldan uzun süre önce bulunmuştur. Kapalı halka açık yerlerde sürekli çok düşük doz oranlı uzaktan kontrol edilebilen UVC ışığı, havadan kaynaklanan mikrobiyal hastalıkların yayılmasını azaltmak için umut verici, güvenli ve ucuz bir araçtır.

Şekil: ULTRAVİYOLE DEZENFEKSİYON CİHAZI

Anahtar Kelimeler: Antiseptik, Antimikrobiyal, Patojen, Suş

(PB-09) HASTA RANDEVU OTOMASYON SİSTEMİ TASARIMI

Enes ERDİM¹, Mehmet SAĞBAŞ¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği
eneserdim1@gmail.com*

Bu çalışmada hastaların sağlık kuruluşlarından hızlı bir şekilde randevu alması için oluşturulmuş hasta randevu otomasyon sistemi tasarlanmıştır. Uygulama sade bir şekilde tasarlanmış ve herkesin kolay ve sıkıntısız bir şekilde randevu alınması amaçlanmıştır. Aynı zamanda sistem responsive tasarımıyla bilgisayar, telefon, tablet gibi cihazlara da uyumludur. Uygulamayla hastalar kayıt olup doktorların boş vakitlerine göre randevu alabilirler. Aynı zamanda oluşturulan tablolar ve aralarında yapılan bağlantılar sayesinde çalışanlar da hastalar yerine kendi panellerinden randevu oluşturabilirler. Bu çalışmanın temel randevu sistemiyle oluşturulmuş bir algoritması olmasına rağmen sistem içerisindeki tabloların birbiri arasında kurulan ilişkileri ve geliştirilmeye uygun olması sebebiyle ileriye dönük eklemeler kolaylıkla yapılabilmektedir. Günümüzde birçok işlem bilgisayarlar ve telefonlar ile yapılabilmektedir. Gerçekleştirilen projelerin günümüz teknolojisine ayak uydurması yani sürdürülebilir olması en önemli hususlardan birisidir. Sürdürülebilirlik bir projenin zaman içerisinde yok olmamasını sağlar. Yazılımsal projelerde geliştiricilerin en çok önem verdiği kavramlardan biridir sürdürülebilirlik. Bu çalışmada da yazılımın sürdürülebilir olmasına önem verilmiştir. Sonuçta söz konusu yazılım ve sağlık olduğunda gelişim her zaman sonsuz olmaktadır. Öncelikli olarak çalışmanın konusu randevu sistemi olsa da bu şekilde kalması sürdürülebilirlik açısından uygun olmayacaktır. Çünkü değişim ve yeni talepler her zaman olacaktır. Sağlık sektöründe çalışanların elinde ne kadar çok veri varsa hastalar hakkında o kadar çok bilgi sahibi olurlar. Bu da hastaların sağlığı açısından çok önemlidir. Bu çalışmanın amacı sağlık çalışanlarının bu sistem üzerinde hastaneye yatan hastaların verilerini anlık olarak görüntülemesidir. Yani hastalara takılan cihazlardaki verileri otomasyon sistemine anlık olarak aktarmak, aynı zamanda randevu alan hastaların geçmiş tahlilleri gibi verileri de sağlık çalışanlarının otomasyon ekranından görmesi daha çok bilgi sahibi olmasını sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Yazılım, Teknoloji, Sağlık

(PB-10) DURUŞ BOZUKLUĞUNDA UYARI VEREN CİHAZ

Ezgi BARAN¹, Kadriye KIZILBEY¹

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Biyomedikal Mühendisliği Anabilim Dalı
ezgiibaran@gmail.com*

Omurga yapısı ve postür insan sağlığında önemli rol oynar. Kazaların ve yaralanmaların yanı sıra, yanlış oturma pozisyonları, kambur yürüme, sedanter bir yaşam tarzı ve bunları alışkanlık haline getirmek zaman içinde omurganın yapısına zarar verebilmektedir. Dolayısı ile omurga yapısının fiziksel takibi ve var olan sorunların tespit ve teşhisi sağlıklı bir yaşam için çok önemlidir. Omurga sağlığını korumak için doğru postürde olmamız çok önemlidir. Günümüzde insanlar çoğunlukla, hareketsiz yaşamakta, masa başında ve yanlış postürde uzun süre aynı pozisyonda çalışmaktadır. Bu nedenle omurga rahatsızlıklarına davetiye çıkarmaktadırlar. Bu projede, fleksisensörlerin sahip olduğu kıvrılma açısıyla değişen direnç değeri özelliğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda, açık kaynak donanımı olan Arduino kartı ve fleksisensör kullanılmıştır. Bu proje, servikalvertebra yani boyun omurlarının olduğu kısma bir fleksisensör yerleştirilerek, insanlara risk teşkil edebilecek açılardaki eğilmeleri kişiye ışık ve titreşim ile uyarı vererek, düzgün postüre dönmesi gerektiğini belirten cihazdır. Sensörde değişen açı değeri ile farklı renklerdeki LED'lere güç verilip kullanıcı uyarılmaktadır. Uygun postürdeyken yeşil LED yanacaktır, yanlış postüre geldiğimizde kırmızı LED ve titreşimle uyarı verecektir. Böylece yanlış oturma pozisyonunu alışkanlık haline getirmiş, uzun süre aynı pozisyonda çalışmak zorunda kalan kişilere duruş alışkanlığı kazandırmak hedeflenmektedir. Bu projenin temel amacı omurgada risk teşkil edebilecek açıları kişiye uyarı vermektir. Kişiyi düzgün postüre dönmesini belirtip zamanla bu duruşu alışkanlık edinmesini sağlamaktır. Çalışmalar ve devre tasarımları, devre tasarımı yapılabilen ve devreyi çalıştırabilen program üzerinden yapıldı. Daha sonra malzemeler temin edildi ve cihaz oluşturuldu. Cihaz oluşturulduktan sonra testler yapıldı, led ve titreşim motoru kısmı bileklik haline getirildi. Cihaz boyna çift taraflı hipoalejenik bir bant ile yapıştırılacağından kullanımı kolay olacaktır. Yapılan çalışmalarda istenen sonuca ulaşılmıştır, birden fazla fleksisensör kullanımı cihazın daha doğru sonuç vereceğine karar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Omurga Sağlığı, Fleksi Sensör, Postür,

(PB-11) STEPHEN HAWKING İÇİN KONUT VE OFİS TASARIMI

Elif YILDIZ ATEŞ¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
elifyildizates@gmail.com*

Stephen Hawking, astronomi, evrenbilim fizik ve matematik gibi pek çok farklı alanda çalışmalar üretmiş, 20. yüzyılın en ünlü bilim insanlarından biridir. Çocukluk yıllarında yaşantılarıyla aynı bedensel imkan eşitliğine sahip olan Hawking, 21 yaşındayken yakalandığı ALS hastalığı nedeniyle; konuşmakta, duygularını ifade etmekte ve yürümekte güçlükler çekmeye başlamış ve bu fiziksel engelini yaşamı boyunca yanında taşımıştır. Ancak bu durum güçlü ve renkli kişisel yaşamı, akademik ve teorik başarıları, zamanının ötesinde fikirlerinin ötesine geçememiştir. Hawking’in sosyal sınırları olmayan bu engelsiz yaşam tarzı, herkes için eşit şartlarda olması gereken barınma, çalışma ve yaşama mekanlarının bazı mimari çözümlemelerle yeniden düzenlenmesi gerektiğini düşündürmektedir. Temel problemlerden biri, rampa denilince genellikle resmi kurumların girişlerinde bulunan ve en fazla 1 metrelik kotlar için tasarlanan yapı elemanlarının akla gelmesidir. Bu bağlamda, ülkemizde inşa edilen rampalardan incelenen çoğunun da maalesef nitelikli mimari ölçülere uygun olmadığı görülmektedir. Ancak bu çalışma kapsamında, rampalar yalnızca farklı kotları birbirine bağlayan bir eleman değil, engelleri ortadan kaldıran ve her mekanı herkes için erişilebilir kılan bir tasarım ögesi olarak ele alınmaktadır. “Her sağlıklı birey bir engelli adaydır.” sözünün bir temsilcisi olarak Hawking’in hayatı düşünüldüğünde ise, tıpkı kalıplarının dışına taşan yaşamında olduğu gibi, standart bir rampa tanımlamasının da ötesinde bir hayal gücüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu amaç doğrultusunda; Stephan Hawking için kişiye özel bir konut ve ofis tasarlanmıştır. Tekerlekli sandalyesiyle hız yapmayı seven ve bu konuda teoriler üreten Hawking’in, hızını hiç kesmeden tasarlanan mekanın tamamında dolaşabiliyor olabilmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Tasarlanan alan içerisindeki üç farklı arazi kotunu birbirine bağlayan rampa yapının merkezini oluşturmaktadır. Giriş katta laboratuvar, planetaryum ve kütüphane gibi çalışma mekanları ile bir ofis, üst katta ise minimum eşyası olan ve kapı eşikleri olmayan bir yaşam alanı tasarlanmış ve tüm bu alanlarda Hawking’in tek başına hareket edebilmesi sağlanmıştır. Bir diğer yandan, tasarlanan bu rampa, alanda bulunan bahçedeki ağaçlar arasından geçirilerek özgürlük hissi doğa ile bütünleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Stephen Hawking, Engelsiz Mekan, Rampa, Kişiyi Özel Tasarım.*

(PB-12) COVID-19 HAKKINDA

Taha Yasin USTA¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
adigetaha06@hotmail.com*

COVID-19, 2019 yılının son aylarında Çin'in Wuhan eyaletindeki hayvan pazarından çıktığı düşünülen bu virüs, insan sağlığını ciddi boyutta tehlikeye sürüklemiştir. Peki, gelin tüm dünyayı korkutan bu virüsün ne olduğunu inceleyelim; Elektron mikroskopuyla bakıldığında taça benzetildiği için Latince taç anlamına gelen “Korona” kelimesiyle adlandırılmıştır. 20 farklı virüsün bir çeşididir koronavirüs. Bu virüsler zoonik virüslerdir. Üst solunum yolu hastalıklarına neden olmaktadır. Hastalığın belirtileri; yüksek ateş, öksürük ve nefes darlığı olarak bilinse de yalnızca bunlar değildir. Baş ağrısı, tat alamama, kas ve kemik ağrısı şikayetiyle gelip covid-19 teşhisi konulan insan sayısı oldukça fazladır. Hastalığı teşhis etmek için genellikle PCR testi yapılmaktadır. Çünkü bu test en doğru ve güvenilir sonucu verir. Koronavirüs, kronik hastalığı olan insanlarda daha tehlikeli boyuttadır. 18-34 yaş aralığındaki insanların riski düşük olsa da bu yaş grubundaki insanlar da maalesef ki taşıyıcı olmaktadır. Hastalıktan korunmak için bir yere temas halinde eller en az 20 sn boyunca sabunlu suyla yıkanmalı eğer sabun ve su bulamıyorsa alkolü el antiseptiği kullanılmalıdır. Hasta insanlarla temastan kaçınılmalı, kalabalık yerlere girilmemeli, öksürme veya hapsirme esnasında tek kullanımlık mendil ile ağız ve burun örtülmeli ve mümkünse maske kullanılmalıdır. Hastalıkla mücadele için geliştirilen aşılar bulunmaktadır, bunlara örnek olarak sürekli duyduğumuz ve uygulaması devam edenler ;Sinovac,CoronaVac,Moderna,Sputnik V, AstraZeneca ve Biontechpfizer aşıları vardır. Aşılarla birlikte tedavi için kullanılan ilaçlar da mevcuttur. Bunlar da ; 1) Virüsün hücreye girişini engelleyen çalışmalar, 2)Virüsün kopyalanmasını engelleyen çalışmalar, 3)Yayılmış bir iltihaplanmayı engelleyen çalışmalardır. Tedavi konusunda ülkemizde aşı ve ilaçlardan hariç yaygın olarak kullanılan uygulama ConvalescentPlasma olarak bilinen Plasma tedavisidir. Bu tedavi söz konusu patojene karşı immun sistemi aktive olmuş bireylerden patojene karşı duyarlı bireylere tedavi veya profilaksi amacıyla antikorların aktarılması olarak tanımlanmaktadır. Bu çalışma kapsamında hızlı tanı kitlerine yönelik çalışmalar da yapılmıştır bunlar 2 kategoriye ayrılır, 1)hızlı antikor testi (IgG/IgMAntibody) , 2)hızlı antijen testi (FluorescenceAg) dir. Covid-19 IgG/IgM test kiti , aynı zaman da hızlı tarama testi, serloji testi yada antikor testi olarak da adlandırılır. Hızlı tanı kiti olarak da geçer. COVID-19 şüphelisi olabilecek hastaları hızlıca tarayabilme avantajı sağlar. Parmak ucundan alınan 1 damla kan ile kandaki antikorların varlığını çok kısa bir sürede tespit eder.PCR testi moleküler tanı testi olarak da bilinmektedir. Moleküler teknik olan ‘gerçek zamanlı PCR’ tekniği ile çalışır. PCR testi sayesinde hastadan alınan numunedeki virüs direkt olarak tespit edilir.PCR testi yapabilmek için, hastadan boğaz ve burun sürüntü örneği veya balgam örneği alınır.PCR testinin maliyeti hızlı test kitine göre daha yüksektir.PCR testi standartlara uygun laboratuvar, PCR cihazı ve eğitimli personel gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Virüs, aşı, sağlık, tedavi, teşhis, Covid-19

(PB-13) “BİYOMEDİKAL KALİBRASYON” MOBİL UYGULAMASI

Nur Banu AKA¹, Diyadin CAN¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
nurbanuakaa@gmail.com*

Biyomedikal Cihazların Kalibrasyonu İçin Mobil Uygulama projesi, sağlık sektöründe kullanılmakta olan tıbbi cihazların kalibrasyonu hakkında bilgi vermeyi amaçlayan bir uygulama tasarımıdır. Biyomedikal kalibrasyon; belirlenmiş çevre koşullarında, doğruluğu bilinen ölçüm standartlarını kullanarak, tıbbi cihazların gösterdiği ölçüm değerlerinin doğruluğunun sınanması, sapmalarının belirlenmesi ve sonuçlarının belgelendirilmesidir. Neredeyse tüm biyomedikal cihazlar için kalibrasyon bir zorunluluktur ve öncelikli hedefi insan hayatıyla birebir ilişkili olan cihazların çıktılarının doğruluğunun ölçülmesi açısından insan hayatını korumak olduğu için en doğru şekilde gerçekleştirilmelidir. Bu işlem ilgili bölümlerden mezun olmuş ve gerekli eğitimleri almış kimseler tarafından gerçekleştirilmektedir. Biyomedikal Kalibrasyon Mobil Uygulaması projesi; ilgili kişilerin herhangi bir iş anında bir problemle karşılaştıkları durumda kolayca çözüme ulaşabilmelerini, normal koşullarda eğitimler alırken bu tarz bir uygulama sayesinde eğitim sürecini hızlandırmayı, görsel anlatımlar sayesinde verimliliği ve anlaşılabilirliği arttırmayı ve bunların yanı sıra eğitim veren kurum ve kuruluşlar için eğitim materyali olmayı amaçlamaktadır. Biyomedikal Kalibrasyon Mobil Uygulaması projesi için ön hedef olarak bir adet biyomedikal cihaz belirlenecek ve bu cihazın kalibrasyon aşamaları detaylarıyla sunulacaktır. Seçilecek cihazın tansiyon aleti olması planlanmaktadır. Projede aynı zamanda görsel efektler ile animasyon tarzında anlatım da yer alacaktır. Bu animasyonun tamamen dijital ortamda üretilmesi veya tansiyon aleti kalibrasyonu yapılırken video kamera ile çekilen görüntülerin animasyona dönüştürülmesi yoluyla görsel sunum oluşturulması hedeflenen özelliklerdendir. Proje ilerleyen zamanlarda “tüm” biyomedikal cihazların kalibrasyonu hakkında ve ayrıca biyomedikal cihazların “bakımı ve onarımı” hakkında bilgi verecek şekilde geliştirilebilir. Bunların yanı sıra biyomedikal cihaz kalibrasyonu ile ilgilenen kimselerin, herhangi bir problem anında birbirlerine ulaşıp, uygulama üzerinden iletişim kurarak sorunlarına çözüm arayabilecekleri bir platform da olacak şekilde geliştirilmeye açık bir tasarım düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Biyomedikal cihaz, Kalibrasyon, Mobil uygulama*

(PB-14) “BİYOMEDİKAL CİHAZLAR” MOBİL UYGULAMASI

Sunay YILMAZ¹, Diyadin CAN¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
sunayyilmaz000@gmail.com*

“Biyomedikal Cihazlar” uygulamasında cihazların temel özellikleri, ne işe yaradıkları, hangi hastanelerde kullanıldıkları gibi konuların yer aldığı bir mobil uygulama tasarımı planlanmıştır. Bu proje biyomedikal cihazları kullanan ve konu ile ilgilenen herkese hitap etmektedir. Bilgisayarların kendilerine özgü dillerine *yazılım dilleri* denir. Bu Projede kullanılacak yazılım dili olarak *Python yazılım dili* tercih edilmiştir. Bu tercihin en belirgin sebebi; söz konusu dilin esnek ve zengin kütüphaneleri aracılığıyla da kullanım alanının geniş olmasıdır. Kodlamanın en temel ögesi olan algoritmalar hayatımızın her aşamasında ortaya çıkan, neredeyse bütün süreçlerin işleyişlerini ve sıralamalarını düzenleyen akış diyagramlarıdır. Öte yandan bu çalışmada ara yüz olarak Kivy tercih edilmiştir. Kullanılacak olan uygulama Android tabanlı olacaktır. Tasarlanan mobil uygulamada istenilen özelliklere göre cihazların karşılaştırılması yapılabilecektir. Bu uygulamada biyomedikal cihazlarla ilgilenen herkesin bu cihazlar hakkında bilgi sahibi olması, cihazların performans olarak karşılaştırılması; hangi hastanelerde bulunduğu, cihazların nerelerden ve ne kadar ücret ile temin edilebileceği gibi bilgilerinin de sunulması hedeflenmektedir. Mobil uygulama olması sayesinde de sürekli ve rahatça ulaşılabilir bir konumdadır. Herhangi bir tıbbi cihaz hakkında bilgi sahibi olmak isteyen kişilere bir rehber olarak sunulacaktır. Tasarladığımız uygulama ilerde bazı ek özellikler de ilave edilerek geliştirilmeye uygun olacaktır. Örneğin, bu uygulama vasıtasıyla, bir tıbbi cihazın online olarak satın alınması gibi bir ticari özellik de eklenerek geliştirilebilir. Biyomedikal cihaz firmalarıyla iş birliği yapılarak uygulamadaki cihazların tanıtımları detaylandırılabilir. Öte yandan uygulamaya filtreleme özelliği de eklenerek satın alınacak cihazlar arasında eleme ve karşılaştırma yapılabilir. Sadece tıbbi cihaz olarak değil, hastanelerde en çok kullanılan ve en çok sorun yaşanan hasta yatakları gibi, hastanede büyük öneme sahip diğer elemanlar da eklenebilir. Ayrıca uygulamaya “*soru sor*” özelliği de eklenerek satıcı ile müşteri arasında bilgi alışverişi artırılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Biyomedikal cihaz, Python, mobil uygulama, Kivy*

(PB-15) AKCİĞER HASTALIKLARININ TESPİTİ İÇİN GÖRÜNTÜ İŞLEME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI

Hilal DEMİR¹, Diyadin CAN¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
hilal55.demir@gmail.com*

Pek çok akciğer hastalığının teşhisi, başlangıçta röntgen ve bilgisayarlı tomografi görüntülerinin doktor tarafından incelenmesi ile konulur. Bu çalışmada bir ön teşhis olarak, akciğer hastalıklarının mevcut olup olmadığı, mevcut ise hangi bölgede ve hangi yoğunlukta olduğu, bir uzman hekim aracılığıyla değil de bir bilgisayar programı yardımıyla tespiti amaçlanmaktadır. Projenin gerçekleşmesi ile birlikte şüpheli dokunun otomatik bir şekilde belirgin hale gelmesi doktorlara teşhis koyma aşamasında kolaylık sağlamakla birlikte zaman açısından da büyük bir avantaj oluşturacaktır. Başlıca akciğer hastalıkları; astım, bronşit, akciğer kanseri, KOAH (Kronik Obstruktif Akciğer Hastalığı), zatürre, tüberküloz (verem), nefes darlığı, su toplanması ve sigara kullanımının yol açtığı hasarlar olarak söylenebilir. Aynı zamanda günümüzde küresel bir salgın haline gelen COVID-19 virüsünün de bazı durumlarda hastalık sürecinde akciğerler üzerinde etki gösterdiği bilinmektedir. Görüntü işleme teknikleri, muhtelif yazılım dilleri ve pek çok paket program kullanılarak farklı platformlarda yapılabilir. Bu çalışmada, akciğer hastalıklarının tespiti için Python programlama dili ve bu dilin bünyesinde çalışan OpenCV kütüphanesinden yararlanarak görüntü işleme tekniklerinin çalışılması planlanmaktadır. Söz konusu proje için bahsi geçen hastalıkların teşhis yöntemlerinden olan akciğerlere ait röntgen ve bilgisayarlı tomografi görüntüleri programın üzerinde çalışacağı veri olarak kullanılacaktır. Bu verilerden hasarlı olduğu tespit edilen bölgeler sistematik bir şekilde seçilecektir. Hazırlanan kodlar ile oluşturulan görüntü işleme tekniğinin bu programa veri olarak sunulan görüntüler üzerinde filtreleme ile birlikte gürültü ayıklama, kontrast artırma, histogram eşitleme ve görüntünün önemli sınır hatlarını bazı renkler ile belirleme işlemleri yaparak çalışması planlanmaktadır. Kullanılan yoğunluk analizi tekniği ile görüntüler üzerinde yoğunluğun değiştiği bölgeler otomatik olarak belirlenecek ve bu şekilde yoğunluk değişimine bağlı olarak hastalığın tespit edilmesi sağlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Akciğer hastalıkları, Görüntü işleme, Python

(PB-16) PANDEMİ DÖNEMİNDE KAMUSAL MEKAN OLARAK “PAZAR YERİ”

Beyza Nur ERASLAN¹

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mimarlık Mühendislik Fakültesi, Mimarlık Bölümü
eraslanbeyzanur@gmail.com*

COVID-19 salgınıyla birlikte, toplumsal ilişkiler ve yaşama şekillerimiz büyük ölçüde değişmiş, bu değişim temel olarak mekansal organizasyonlarımıza yansımıştır. Bu yansımanın etkileri, özellikle kamusal aktivitelerin sürdürüldüğü mekanlarda daha fazladır. İnsan yoğunluğunun, belirli saat dilimleri içerisinde en fazla olduğu alanlardan biri olan pazar yerleri, bu durumun olumsuz etkilerinin gözlenebileceği başlıca alanları oluşturmaktadır. Bu bağlamda; alışverişten kaynaklanan fiziksel temasın artması, yeterli hava sirkülasyonunun sağlanamaması, gerekli sosyal mesafenin mevcut koşullar altında korunamaması gibi pek çok soruna yönelik olarak yenilikçi mekansal düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaç karşısında, pazar yerlerinde pandemi kurallarının gerektirdiği uygun ortamı oluşturmak amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda; kontrollü giriş çıkış, sosyal mesafe kurallarına uygun tezgah aralıkları ve insan sirkülasyonunun yönlendirilmesi gibi alt başlıklar incelenmiş ve bazı gereklilikler ortaya konulmuştur. Örneğin; temel mimarlık ilkeleri gereğince iki kişinin yan yana yürüyebilmesi için gerekli en az mesafe 120 cm’dir; ancak salgın koşulları altında bu mesafenin yeniden düşülmesi gerekmektedir. Bu nedenle, iki kişinin yan yana yürüyebilmesi için aralarındaki mesafe en az 150 cm ve dolayısı ile bir kişinin yürüyebilmesi için gerekli mesafe 70 cm kabul edildiğinde, sosyal mesafeye uygun toplam mesafe en az 290 cm olmalıdır. Bu bağlamda; yürüyüş yolları bu ölçülere göre yeniden düzenlenebilir. Bir diğer yandan, standart düzende pazar tezgahlarının yan yana diziliş biçimi de pandemi sürecinde bulaş riskini azaltmaya yönelik olarak yeniden düzenlenmelidir. Ayrıca, insan sirkülasyonu çeşitli yönlendirmeler ile düzenlenmeli ve kontrollü hale getirilmelidir. Bu düzenleme, pazar yeri zemininde yönlendirici işaretlerle, yürüyüş yolları arasında bulunabilecek ayırıcı panellerle, giriş çıkışlarda kullanılabilecek turnikelerle kontrollü bir şekilde sağlanabilmektedir. Araştırma verilerinin elde edilmesinde, açık, yarı açık ve kapalı pazar yerlerinin pandemiye göre düzenlenme konusuyla ele alındığı çalışmalar incelenmiştir. İncelemeler sonucunda pandemi döneminde pazar yerlerinde yapılan veya yapılabilecek çalışmalar ve bu çalışmaların getirileri sunum haline getirilerek araştırma tamamlanmıştır. Sonuç olarak elde edilen tüm veriler ışığında, pandemi döneminde; kamusal mekanlardan biri olan pazar yerlerinin, yeniden düzenlenmesi gerekliliğinin önemi ortaya koyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi, Pazar Yeri, Kamusal Mekan, Yeniden Düzenleme.*

(PB-17) ATIK MALZEMELERDEN GERİ DÖNÜŞTÜRÜLMÜŞ YENİ YAPILAR

İrem İlkyaz UYSAL¹

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
ilkyaz.uysal@gmail.com*

Günümüzde bir tüketim çılgınlığı hakimdir ve geri dönüşüm ilkesi önem kazanmaktadır. Yapılan araştırmalar doğrultusunda dünyada, 20. yüzyıldan itibaren büyük oranda inşaat ve yıkımlarla ortaya çıkan atıkların olduğu görülmektedir. Çevre yasaları göz önüne alınarak bu atıkların insan sağlığına zarar vermemesi için çeşitli önlemler alınmaya başlanmış ve atık yönetim politikaları geliştirilmiştir. Atıkların geri dönüşümü ile ilgili çalışmalar yapılmaya başlanmıştır fakat bu çalışmaların ivme kazanması zaman almıştır. Tüm bunlara rağmen artan nüfusla birlikte tükettiğimiz oran geri dönüştürdüğümüz orana kıyasla çok fazladır ve gün geçtikçe geri dönüşüm daha çok önem kazanmaktadır. Geri dönüşümlü malzemeler kullanmak etkileyici sonuçların da ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu yapılar incelendiğinde insanlar tarafından beğeni kazanan, görülmek istenen yapılar haline geldiği ve turizme de katkı sağladığı görülmektedir. Aynı zamanda azaltmak, yeniden kullanmak ve geri dönüşüm ilkeleri aracılığıyla karbon ayak izi de azalmaktadır. Günümüzün en büyük sorunlarından biri olan, küresel ısınmanın başlıca sorumlularından biri olarak gösterilen karbon ayak izi geri dönüşüm vasıtasıyla mimaride geri dönüşümün benimsenmesi ile büyük oranda azaltılabilmektedir. Sürdürülebilirlik ilkesinin mimarideki potansiyelini göstermek amacıyla geri dönüşüm ve atıkların yeniden kullanıldığı yapı örneklerini inceledim. Bu yapılar sadece geri dönüşüme katkı sağlamamıştır aynı zamanda ekonomik açıdan da fayda sağlamışlardır. Bu yapıların günümüzde artması gerekmektedir ve geri dönüşümlü malzemeler heba edilmemelidir.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilirlik, Geri Dönüşüm, Karbon Ayak İzi, Atık, Mimari Yapı*

(PB-18) OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLAR İÇİN DUYGU GELİŞİMİ OYUNCAĞI

Firdevs DURANLI¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
firdevsduranli34@gmail.com*

Yaygın gelişimsel bozukluklar içerisinde en sık karşılaşılan otizm spektrum bozukluğu ele alınmıştır. Bireylerin en etkili ve en kolay öğrendiği dönem olan çocukluk dönemine gidilerek bu dönemde oyunların, oyuncakların, önemi ifade edilmiştir. Ayrıca otizm spektrum bozukluğu olan çocuklara yönelik onların eksik yanlarının saptanarak onlar için verimli olabilecek bir oyuncak tasarlanması amaçlanmıştır. Her çocuk oyunlar ile büyür, öğrenir, taklit eder bu oyunları oynarken kullandığı materyaller ise oyuncaklardır. Oyuncaklar bir çocuğun dünyasının merkezinde yer alır, özel çocuklarında özel oyuncakları olmalı ve yaşlılarından geri kalmamaları için bu özel oyuncaklar öğrenmelerine katkı sağlamalıdır. Otizm spektrum bozukluğu olan bireylerde ne gibi belirtiler meydana gelir, otizm spektrum bozukluğunun görülme nedenleri bilinmekte midir, en önemlisi de bu bireyler de oyun ve oyuncak seçimleri nasıl olmalıdır bir çocuk için oyunun ne gibi etkileri vardır bunlar aktarılmalı istenmiştir. Otizmlili bireylerde en sık karşılaşılan sorunlardan biri de duyguları ifade etmek ve bu duyguları yorumlayabilmektir bu sebeple bu konuda nasıl bir oyuncak tasarlanabilir, bu oyuncak ile duyguları öğretmenin yanı sıra başka neler amaçlanabilir bunlar ifade edilmiştir. Oyuncakta çocukların ilgisini çekecek ve duyguları en iyi şekilde betimleyen görseller tercih edilmeye çalışılmıştır. Bu duyguların ifade edilmesi için ses kayıtları kullanılmıştır bu ses kayıtları çocuğun kafasını karıştırmayacak sadelikte, netlikte, kısa ve açıklayıcı cümlelerden oluşmakta ve bu seslerde duyguları yansıtan ses tonu tercih edilmeye çalışılmıştır. Duyguları ifade eden her görselin üzerinde çocuğun ilgisini çekecek renkli butonlar kullanılmıştır. Oyuncak iskeletinde ise çocuğun sağlığı açısından sorun teşkil etmeyecek ahşap ürün tercih edilmiştir.

Şekil: *Duygu Gelişim Oyuncağı*

Anahtar Kelimeler: *Otizm, Oyuncak, Duygu*

(PB-19) SIVI YÜZEYLERİN PLAZMA YÖNTEMİ İLE DEZENFEKSİYONU

Fatma USLUKUS¹, Diyadin CAN¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
fatmauslukus18@gmail.com*

Cansız maddeler üzerinde bulunan mikroorganizmaların, sporlar dâhil tüm yaşam şekillerinin öldürülmesi olarak tanımlanan sterilizasyonun, atık su arıtma sistemleri için kullanılan kimyasal ve biyolojik uygulamaları, bakterilerin tümünü yok edememesi açısından yetersiz kalmıştır. Bu yöntemler klor gibi kimyasal dezenfektanlar, yaygın olarak bu amaçla tercih edilen; ancak suya kanserojenik ajan transferine izin veren yöntem olmakla beraber, klorlamanın insanda tansiyonu yükseltmesi gibi önemli yan etkileri bulunmaktadır. İnsan sağlığı için gerekli olan bakteri sterilizasyonu, plazma yöntemleri ile mümkündür. Plazma sterilizasyonun avantajı kimyasal kullanmadan sıvının bakterilerden ve diğer sporlardan arındırılmasıdır. İçme veya kullanım suyunun dezenfeksiyonunda muhtelif dezenfeksiyon yöntemleri mevcut olmakla beraber bunların birtakım dezavantajları da vardır. Alternatif olarak tamamen zararsız ve düşük maliyetli bir teknik olarak plazma tekniği ile suyun dezenfeksiyonunu amaçlamaktayız. İçme ve kullanım sularında kirletici etki yapabilecek unsurlardan; bakteriler, virüsler ve diğer hastalık yapıcı canlılardan arındırmak amacıyla plazma yöntemi ile su temizliği yapılacaktır. Bu yöntem elektrik yükü nötr olan gaz moleküllerinden, pozitif iyonlardan ve negatif elektronlardan oluşan plazmayı hazırlamış olduğumuz sıvıya uyguladık. Hiç plazma uygulanmamış, 2 dakika uygulanmış, 4 dakika uygulanmış ve 6 dakika uygulanmış örnekleri oluşturduk. Plazma uyguladığımız sıvılardan 10 µl alarak ekim yaptık ve etüve koyup 24 saat sonra sonuçları incelediğimizde bakterilerin uygulanan plazmanın süresi arttıkça bakterin azaldığını gözlemledik.

Anahtar Kelimeler: *Plazma, Dezenfeksiyon, Klor, Sıvı*

(PB-20) PYTHON YÜZ TANIMLAMA UYGULAMASI

Fatma USLUKUS¹, Diyadin CAN¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
fatmauslukus18@gmail.com*

Biyometrik sistemler, çoğunlukla güvenlik amaçlı kullanılır. Biyometrik sistemler fizyolojik (parmak izi, yüz, DNA, iris) ve davranışsal (tuş vuruşu, imza) olmak üzere ikiye ayrılır. Biyometrik sistemlerden en yaygın kullanılan yüz tanımlama sistemidir. Yüz tanımlama, Python programlama dili kullanılarak veriler toplanması, veri tabanına kaydedilmesi ve sisteme sayısal olarak aktarılmasıyla gerçekleşir. Python aracılığıyla kullanılan face_recognition, cv2 (Open cv2), numpy as np (NumericalPython), time, os, sys vb. kütüphaneler sayesinde bir görüntü veri setinde bulunan görüntülerle karşılaştırılır ve eşleştirme yapılır. Veri setindeki bir görselle tanımlama için kullanılan görsel eşleştirilirken yüzün belirli düğüm noktaları sayesinde analiz gerçekleşir. Bu düğüm noktaları; elmacık kemikleri, gözler arasındaki mesafe, burun genişliği, çene çizgisi vb. olabilir. Bir mühendislik kullanım alanı olarak Python aracılığıyla görüntü işlemenin özel bir alt alanı olan yüz tanıma sistemini başarılı bir şekilde uygulamış olduk.

Anahtar Kelimeler: Python, Yüz tanımlama, Open CV, Görüntü işleme, Biyometrik Sistemler

(PB-21) MEME KANSERİ TESPİTİ İÇİN GÖRÜNTÜ İŞLEME TEKNİKLERİNİN KULLANIMI

Harun Reşit DEMİR¹, Diyadin CAN¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
harun.ccm1484@gmail.com*

Meme kanseri hastalığının teşhisi, başlangıçta; röntgen mamografi ve bilgisayarlı tomografi görüntülerinin doktor tarafından incelenmesi ile konulur. Bu çalışmada bir ön teşhis olarak, meme kanseri hastalığının mevcut olup olmadığı, mevcut ise hangi bölgede ve hangi yoğunlukta olduğu, bir uzman hekim aracılığıyla değil de bir bilgisayar programı yardımıyla tespiti amaçlanmaktadır. Meme kanseri dünya genelinde kadınlarda en çok görülen kanser türlerinin başında gelmektedir. 2012 yılında gerçekleştirilen bir çalışmaya göre kadınlarda yaklaşık 1,7 milyon yeni meme kanseri vakası tespit edilmiştir. Erken teşhis ile tedavi süreci erken başlatıldığı takdirde ölüm oranı azaltılabileceği tahmin edilmektedir. Meme kanseri lezyonlarının teşhisinde en önemli görüntüleme tekniği mamografidir. Görüntü işleme teknikleri, muhtelif yazılım dilleri ve pek çok paket program kullanılarak farklı platformlarda yapılabilir. Bu çalışmada, akciğer hastalıklarının tespiti için Python programlama dili ve bu dilin bünyesinde çalışan OpenCV kütüphanesinden yararlanarak görüntü işleme tekniklerinin çalışılması planlanmaktadır. Söz konusu proje planında mamografi görüntüleri veri olarak kullanılması planlanmaktadır. Yoğunluk analizi yapılarak kanserin iyi huylu olup olmadığı doktorların incelemesine yardımcı olması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, python, proje.

(PB-22) REALIZATION OF FRACTIONAL-ORDER ELEMENTS EMULATOR

Yunus Emre YOKUŞ¹, Mehmet SAĞBAŞ¹

¹*Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Elektrik Elektronik Mühendisliği
yunusemre.yokus@yeniuyuzil.edu.tr*

Fractional-order current-mode universal filter design example, realized through the substitution of fractional-order capacitors and inductors by a re-configurable active emulator, are presented in this work. The implementation of the emulator is achieved using Current Feedback Operational Amplifiers (CFOAs) as active elements with the required fractional-order differentiation/integration performed through the employment of an integer-order multi-feedback topology. Both schemes have been designed by combining fractional-order differentiator or integrator topologies with a voltage-to-current converter. An important benefit, from the design flexibility point of view, is that the same topology could be re-configured for emulating both fractional-order capacitors and inductors through the appropriate selection of the time constants and gain factors. The behavior of the proposed emulators has been studied through the LTspice simulator, using the model of the commercially available AD844 discrete IC component as CFOA.

Keywords: *Fractional-order circuits, fractional-order capacitor, fractional-order inductor*

(PB-23) HİDROJEL SİSTEMLERDE ŞİŞME, ADSORBSİYON VE MEKANİK ÖZELLİKLERİN İNCELENMESİ

Abut Deniz GÖKSEL¹, Hasan Hüseyin ÖZGÜNDÜZ¹, Kadriye KIZILBEY¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği*

Bölümü

sonya27deniz@gmail.com

Çapraz bağlanmış üç boyutlu ağ yapılı polimerler, uygun bir çözücüde belirli süre bekletildiklerinde şişmeye başlar. Bu şekilde şişebilen polimer yapılar jel adını almaktadır. Genel tanımlamada, hidrojeller içerisinde çözücü olarak şişebilme yeteneğine sahip çapraz bağlı ağ yapıya sahip makro büyüklükte homo ya da kopolimerler olarak adlandırılmaktadır. Sıcaklık, pH, elektriksel alan ve çözücü kalitesi gibi uyaranlara şişme hacimlerindeki önemli değişim ile cevap verebilmektedirler. Hidrojeller yapılarında çok fazla su bulundurmaları, yumuşak ve esnek yapıları gibi fiziksel özellikleri ile canlı dokularla büyük bir benzerlik göstermektedir. Kaynağına göre doğal, sentetik ve ikisinin bileşimi ile hazırlanan hibrit polimerlerden oluşmaktadırlar. Hidrojellerin geliştirilmesinde kullanılan sentetik polimerler dışında, biyopolimer olarak da bilinen doğal polimerlerin kullanımı da günümüzde giderek önem kazanmıştır. Doğal polimerlerden sentezlenen hidrojellerin, sentetik hidrojellere göre biyoyuumluluk ve biyobozunurluk gibi önemli avantajları bulunmaktadır. Doğal hidrojellere protein yapılı kollajen ve jelatin, polisakkarit yapılı agaroz ve aljinat, sentetik hidrojellere ise akrilik asit, akrilamid, hidroksietilmetakrilat, metakrilik asit, metil metakrilat örnek verilebilir. Endüstride yağ ve petrol içerikli sulu atıklardan saflaştırma ve suyun uzaklaştırılması işlemlerinde, hastane atıklarından suda çözünebilen ya da hidrojele uyumlu olarak soğurabileceği bazı fizyolojik (kan ve üre vb.) sıvıların soğurulmasında da kullanılırlar. Hidrojeller; iyonik şiddet, elektromagnetik ısıma, pH ve sıcaklık gibi dış çevre koşullarındaki değişimlere, hacimlerini yüzlerce kat arttırıp azaltarak kontrollü bir şekilde cevap verebilmeleri sayesinde biyomedikal, farmasötik, doku mühendisliği, kozmetik, teknolojik ve tarımsal alanda geniş uygulama potansiyeline sahiptir.

Anahtar kelimeler: *polimer, hidrojel, adsorpsiyon, ağ yapı, yara örtü malzemeleri, ilaç salım sistemleri*

(PB-24) NANOTEKNOLOJİ VE UYGULAMA ALANLARI

Berk YÖRÜKOĞLU¹, Kadriye KIZILBEY¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
berk-1098@hotmail.com*

Nanoteknoloji, maddenin 1 ile 100 nanometre boyutlarındaki davranışlarını anlamlandırma, kontrol etme ve yönetme bilimidir. Nano boyutta bir dünya olduğunu ilk defa ünlü Amerikalı fizikçi Richard Feynman (1918-1988) ortaya atmıştır. Nanoteknolojinano ölçeklerde malzeme tasarlayıp üretmeyi, bu malzemelerden yeni yöntemlerle aygıt, alet üretmeyi amaçlayan bir bilim dalıdır. Nano ölçekte üretilen malzemelerin mekanik, optik, elektronik, manyetik ve kimyasal davranışları değişmektedir. Nano boyuttaki yapıların özelliklerini, makroskobikölçekteki yapıların özelliklerini inceleyen yöntemlerle belirlemek mümkün değildir. Nano teknolojik cihazlar nanometredüzeyindeolanyapılarıkarakterize ederek malzemenin özelliklerini daha iyi anlamamızı sağlamaktadır. Nano boyutlu malzemeler yukarıdan aşağı (top down) ve aşağıdan yukarı (bottomup) olmak üzere iki ana yöntemle sentezlenmektedir. Yukarıdan aşağı yöntemi büyükçe bir mermer bloğundan heykeli oyma işlemi olarak düşünülebilir. Malzeme küçülterek nano boyuta getirilir. Aşağıdan yukarı yöntemi ise aksine atomik birimden başlanılıp, istenilecek yapı düzeyine gelene kadar olan işlem; lego tuğlası ile yapı oluşturmaya benzetilir. Malzeme bilimi, sağlık ve tıp, biyomedikal mühendisliği, havacılık ve uzay araştırmaları, çevre ve enerji, savunma sanayi, tarım ve gıda ile endüstriyel alanlar nanoteknolojinin başlıca kullanım alanlarıdır. Tıpta nanoteknoloji tıbbi görüntüleme, farmakoloji, mikrobiyoloji, yara iyileşmesi, dokuların yenilenmesi, bazı kronik hastalıkların tedavisi, biyosensörler, aşı ve genetik alanında uygulamaya girmiştir. Özellikle antikanser, antienflamatuvar, antiparaziter ilaçlar, peptit ve proteinler için taşıyıcı sistem olarak, aşılarda ve tanı maddeleri olarak kullanılırken; veteriner hekimlikte de yaygın uygulama alanı bulmaktadır. Nanoteknolojik ürünler; test ve tanı işlemlerinin hızla gerçekleştirilmesi, hastalıkların erken dönemde tanınması, patojenlerin belirlenmesi, detaylı görüntüleme ve enfeksiyon gelişimini önlemede kullanılmakta ve sürekli olarak gelişme göstermektedir.

Anahtar kelimeler: biyosensörler, ilaç taşıyıcı sistemler, görüntüleme sistemleri, top-down yöntemi, bottom-up yöntemi

(PB-25) CRISPR-CAS9 TEKNOLOJİSİ

ALİ AKBEY¹, Sezen CANIM ATEŞ¹

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Biyomedikal Mühendisliği Bölümü
akbeyli12ali@hotmail.com*

21 Şubat 1953 yılında James Watson ve Francis Crick tarafından DNA molekülü keşfedildi. DNA molekülü keşfedilir keşfedilmez insanlar onun üzerinde çalışmalar yapmıştır. 1970 yıllarına gelindiğinde bilim insanları genetik düzenlemenin nasıl işleyeceğini detaylı incelemek için bakteri, bitki ve hayvan hücrelerine DNA parçaları ekledi. Bunun gibi gen üzerindeki çalışmalar sayesinde yakın zamanda çok önemli bir teknolojinin doğuşuna zemin hazırlanmıştır. İşte bu teknoloji CRISPR-CAS9'dur. Sizlere 1980'li yıllarda bilgisayarların her şeyi halledebileceğini, milyarlarca insanın bir çeşit ağ üzerinden birbirine bağlanabileceğini ve bilgisayarlardan daha güçlü ve daha küçük cihazları elimizde tutabileceğimizi söyleselerdi ne düşünürdünüz? Her ne kadar bu gelişmeler bilim kurgu gibi gözükse de hali hazırda bu teknolojiyi kullanmaktayız. Yakın gelecekte CRISPR teknolojisi kullanılarak genetiği tasarlanmış bebekler doğabilir mi? Sorusunu da akıllara getirmiyor değil. CRISPR-CAS9: Bir genom düzenleme aracı, yani genetikçilerin DNA üzerinde ekleme, çıkarma yapmalarına ya da DNA dizilimini değiştirmelerine olanak tanıyan özgün bir teknolojidir. Hücremizde bulunan DNA'da milyarlarca A-G-T-S bazları kodlanmış bir şekilde karşılıklı olarak dizilmiştir. İşte bu koddan bir parçayı makasla kesip başka bir parça yerleştirebilecek özel bir Cas 9 Emmanuelle Charpentier ve Jennifer Doudna tarafından geliştirildi. Böylelikle 7 Ekim 2020 Nobel Kimya Ödülüne laik görüldü. Etik tartışmaların odağı olsa da bu yöntem sayesinde insan dâhil canlı organizmaların embriyolarında istenen herhangi bir özelliğin değiştirilmesi hatta istenen özelliklere sahip bebeklerin tasarlanması bile mümkün olabilir.

Şekil: CRISPR-CAS9

Anahtar Kelimeler: Cas9, DNA Molekülü, Genetik Düzenleme, Crispr-Cas9 Teknolojisi

(PB-26) DİSİPLİNLERÖTESİ ÇALIŞMAYA ARTİKÜLATİF MEKAN KURGUSU ÖNERİSİ

Nadir Berkay Yıldırım¹

*¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü
nadirberkay@gmail.com*

Bilimin tarihsel sürecindeki tanımını; olay, durum ve hareketleri tanımlamak üzerine kurulu olan sistematik ayrışmalar bizi 21.yüzyılda sınırlarının muğlaklaştığı pratik disiplinler bütününe getirmiştir. Görünen o ki, ilk bakışta birbirinden bağımsız gibi görünen disiplinlerin bir araya gelmesiyle oluşan “disiplinlerötesi” bir anlayış ve yaklaşımdan doğan fikir ve ürünler bir zamanların ütopyası şeklinde adlandırılırken bu durum günümüz teknolojisinin beslendiği kaynak haline gelmiştir. Tüm bu farklı disiplinlerin sınırlarını kaldırıp bir araya gelmesiyle mekânsal bir bütünlük ihtiyacı doğmuştur. Geldiğimiz nokta itibarıyla bilim dalı ayırt etmeksizin bilgiye ulaşılması, analiz ve sentezler ile onun yeniden üretilmesi 3 temel adıma bağlanmıştır; Fikir, Tasarım ve Prototipleme. Sunacağımız önerinin temeli; uygun altyapıları içeren, esnekliğe dayalı artikülatif mekanlar dizisidir. Fikir ve Tasarım adımlarının tartışma, panel ve beyin fırtınası gibi eylemlerle gerçekleşeceği mekanlarda en önemli unsur etkin katılımcıların sayısı ve mekanın eylemi merkeze alıcı bir tavırla kat düzlemlerindeki çapraz galeri boşlukları ile kurgulanmasıdır. Mekanın sınırlarını belirleyen unsurlar eylem ve katılımcı yoğunluğudur. Her bir kat düzleminde anlık ihtiyaca göre taşınabilir panel duvarlar ızgara sistem tavana sabitlenerek hücre haline getirilebilen kullanım senaryoları kurgulanmıştır. Kolektif ve bireysel çalışma hallerinin birbirini kovalayan bir bütün olduğu bu disiplinlerarası sürece mekanın bölücü unsurlarının esnek özellikler almasıyla taleplere cevap verebilir nitelikte mekanlar bütünü ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Disiplinlerarası, Disiplinlerötesi, Fikir, Tasarım, Prototipleme, Artikülasyon, Esneklik, Eylem, Mekan*

(PB-27) PCR TEMELLİ 100 BÇ DNA BOYUT MARKIRI ÜRETİMİ

Merve ÇETİNKAYA¹, Seçil YILDIZ¹, Emre YÖRÜK¹

¹*Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
mervemrveectnky@gmail.com*

DNA boyut markırları özellikle yatay elektroforezin değişilmez parçalarından birisidir. 50 bç düşük boyut markırı, 100 bç boyut markırı, 1 kb boyut markırı ve plazmid kesim markırları bu kapsamda kullanılan markırlardır. En yoğun kullanılan markır ise 100 bç DNA boyut markıdır. Mevcut çalışmada *Fusariumgraminearum* küfü ve *Hordeumvulgare* L. bitkisininin genomik DNA'larından (gDNA) PCR ile çeşitli gen fragmanları çoğaltılıp 100 bçmarkır üretimi hedeflenmiştir. Bu kapsamda %10 SDS (sodyum dodesül sülfat) temelli gDNA izolasyonu gerçekleştirilmiştir. İzole edilen DNA'ların kalite ve miktarları agaroelektroforez (%1) ve spektrofotometrik analiz ile irdelenmiştir. Yüksek kalite ($\Delta_{260/280} = 1.8 \pm 0.1$) ve miktarda ($1 \mu\text{g}/\mu\text{L} \pm 0.2 \mu\text{g}/\mu\text{L}$) gDNA molekülleri izole edilmiştir. Sonra sırasıyla, 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 1500 ve 2000 bç boyuta sahip DNA fragmanları uygun PCR primer çiftleri ile çoğaltılmıştır. Bant başına 30 PCR tüpü kullanılmıştır. En az 20 ng/ μL DNA/bant şeklinde saf ürün eldesi için amplikonlar saflaştırma kiti ile saflaştırılmıştır. Saflaştırılan ürünler 6X yükleme boyası ve distile su ile bir araya getirilip agaroz jelde kontrol edilmiştir. Elde edilen 100 bç DNA boyut markırı ticari markırlar ile karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucunda hem +4 hem de -20°C'de yapılan saklamalar sonucunda ticari markır kalitesine eşlenik seviyede 100 bçmarkır elde edilmiştir. Ayrıca yapılan markırlar kullanıma hazır şekilde distile su ve yükleme boyası ile hazır halde üretilmiştir. Bu üretim ön çalışmasında 600 tüplük bir PCR sonucunda yaklaşık 500 U *Taq*DNA polimeraz enzimi harcanılmıştır. Bu kapsamda tüp maliyetleri de düşünülürse ticari olarak en az 50 dolar olarak satın alınabilinen bir 100 bç DNA boyut markırı; bu çalışma ile toplamda 20 TL maliyetle üretilmiş olmuştur. Yüksek ölçekli üretim çalışmaları maliyetin düşürülmesinde faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: 100bçmarkır, DNA, PCR

(PB-28) ANTİVİRAL İLAÇ FAVİPİRAVİRİN KARBONİK ANHİDRAZ ÜZERİNE ETKİSİ: IN SILICO ÇALIŞMA

Erdem SEVİNÇ¹, Zahide AYIK¹ ve Levent ÇAVAŞ¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
erdem.5@hotmail.com

Çin'in Wuhan şehrinde Aralık-2019'da ortaya çıkan ve kısa sürede pandemi haline gelen COVID-19 hastalığı kısa süre içerisinde dünyadaki günlük yaşamı ciddi düzeyde etkilemiş ve önemli ekonomik zararlar meydana getirmiştir. Bu hastalığın başlangıcında herhangi bir aşının olmaması nedeniyle bilinen antiviral moleküllerin kullanımına başlanmış ancak mevcut antiviral tedavilerden istenilen düzeyde başarılar elde edilememiştir. Sunulan bu çalışmada, biyoinformatik araçlar kullanılarak COVID-19 tedavi süreçlerinde kullanılan antiviral bir molekül olan favipiravir molekülünün insan metabolizmasında muhtemel yan etkileri incelenmiştir. İnsan metabolizmasında favipiravirin hedeflediği proteinler SwissTargetPrediction yöntemiyle saptanmış ve listelenmiştir. Bu liste içerisinde yer alan karbonik anhidraz enziminin metabolizmadaki önemi nedeniyle seçilmiştir. Moleküler docking çalışmalarında SwissDock kullanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan karbonik anhidrazınpdb numarası 1bzm'dir. Sunulan araştırmada, ayrıca karbonik anhidraz enziminin bilinen asetazolamid, bendroflumetiyazid, benztiazid, brinzolamid, metokarbamol, topiramet ve zonisamid gibi inhibitörleri de moleküler docking çalışmasına dahil edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre karbonik anhidrazınfavipiravir, asetazolamid, bendroflumetiyazid, benztiazid, brinzolamid, metokarbamol, topiramet ve zonisamid ile moleküler docking sonuçları sırasıyla -6,79 kcal/mol, -7,20 kcal/mol, -7,26 kcal/mol, -7,53 kcal/mol, -8,58 kcal/mol, -7,23 kcal/mol, -7,59 kcal/mol ve -7,11 kcal/mol olduğu saptanmıştır. Elde edilen sonuçlardan favipiravirin karbonik anhidrazla bağlanma enerjisi literatürde bilinen diğer inhibitörlerle kıyaslandığında kısmen düşük olsa da yine de inhibitör etkisi göstereceği sonuçlardan görülmektedir. Çalışılan moleküllerin moleküler docking sonrası karbonik anhidrazın 3 boyutlu yapısı içerisinde karşılaştırıldığında tüm moleküllerin aktif merkez çevresindeki aminoasit yan zincirlerine afinitesi olduğu gözlenmiştir. Sonuç olarak, biyoinformatik araçlar COVID-19 salgını gibi ani gelişen ve acil antiviral bileşiklerin geliştirilmesinde ya da mevcut antiviral bileşiklerin etkinliklerinin değerlendirilmesinde, antiviral moleküllerin hedef olmayan proteinlerle etkileşimine yönelik önemli bulgular sağlayabilir ve elde edilen bulgular tedavi protokollerini düzenleyenler bilim insanlarına önemli veriler verebilir.

Anahtar Kelimeler: Favipiravir, SwissDock, Karbonik Anhidraz

(PB-29) BOYA POTANSİYELİ OLAN BİTKİLER

Arjin AMAK¹, Muzaffer Emre ÇELİK¹, Zeynep SALAH¹, Zilan EGE¹, Cemile YILDIZ¹, Hatice Mine AKBABA¹, İlayda ÖNCEL¹, Engin ÖZHATAY², A. Burak IRAK²

¹*İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı, arjinamak@gmail.com*

²*İstanbul Yeni İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı*

İnsanoğlu var olduğu günden beri renklere karşı özel bir ilgi duymuştur. Sentetik boyarmaddelerin 1870'U yıllarda keşfine kadar, "doğal boyalar" adı verilen bitkisel ve hayvansal boyar maddelere ilgi devam etmiştir. Bitkisel ve hayvansal boyar maddelerin genel ihtiyacı karşılamaması üzerine sentetik boyalar ile renk kullanımı günlük hayatta daha fazla yer almıştır. Sentetik boya maddelerin çevreye verdiği zarar göz önüne alındığında doğal boyaların önemi anlaşılmakta ve doğal boyaların kullanımının gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Sonsuz renk spektrumuna sahip renkleri, doğal boyalarla elde etmek mümkündür. Ülkemizdedoğalboyaeldesindekullanılan 150'ye yakın bitki türümevcuttur. ***Platanusorientalis L.*** Büyük boylu yaprak dökücü tek evcikli bir ağaçtır vekabuklarından kırmızı renk elde edilir. ***Matricariachamomilla L.*** 10-15 cm. boyunda, parçalı yapraklı tek yıllık otsu bir bitkidir. Çiçeklerinden sarı renk elde edilir. ***Rubiatinctorum*** 1 ile 2 metre boyunda, rizozumlu çok yıllık ve verimli topraklarda yetişen bir bitkidir. Şap veya Tanin ile çok güzel kırmızı renk elde edilir. ***Crocus sativus*** 20 santimetreye kadar boylanabilen ve sonbaharda mor renkli büyük çiçekler açan yumrulu bir bitkidir. ***Papaver somniferum*** 30-100 cm yükseklikte, hemen hemen tüysüz, sütlü, bir yıllık ve otsu bir kültür bitkisidir. Tohumları küçük, böbrek biçiminde, üzeri ağimsi, devetüyü veya mor renklidir. ***Taxusbaccata L*** Bir gölge ağacı olan yaygın porsuk, çok yavaş büyür. Adı porsukta, kırmızı kahverengi olan kabuk gelişigüzel çatlaklar ve dökülür. ***Cryptomeriajaponica d. don*** herdem yeşil, 40-50 m kadar boylanabilen ağaçlardır. Yapraklı ince dallan ve gövde kabukları boyamada kullanılır. Deve tüyü, kahverengi ve siyaha yakın kahverengi renk elde edilir. ***Lawsoniainermis Kına (Lawsoniainermis)*** 2 metreye kadar uzayabilen, beyazdan açık kırmızı renklere kadar çiçekler açan bir bitkidir. Kirli sarı, kahverengimsi sarı, sarı renklerini elde edilir. Bu çalışmaamacıkapsamındabazılarına yer verildi.

Anahtar Kelimeler: doğal, boya, bitkiler

(PB-30) ARI ÜRÜNLERİ

*Sevim ÖZBEK¹, Berfin ŞANSAL¹, Burak ÖZMEN¹, İrem Emine ERKEK¹, Nurşah ULUKÖY¹,
Nida SİLAHTAR¹, Ayşenur BARMAN¹, Engin ÖZHATAY², A. Burak IRAK²*

*¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı
sevimzbekk@gmail.com*

*²İstanbul Yeni İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik
Anabilim Dalı*

Arılar eski tarihlerden beri insan hayatı ve doğa için önemli yere sahip canlılardır. Doğadaki çiçeklerin polenlenmesi, bal gibi gıdaları yapmaları sebebiyle dolaylı olarak doğal ekosistemde önemli görevlere sahip bir böcektir. Tarih zamanlarda balın gıda olarak kullanılması ile başlayan arı ürünleri olarak ortaya çıkacak diğer ürünlerde zamanla keşfedilmiştir. Balın doğal olarak bozulmadan kalması sebebiyle birçok bilim insanının dikkatini çekmiştir. Ayrıca Türkiye’de bitki çeşidinin fazla ve bu bitkilerin önemli bir kısmının endemik olması, ülkemizde arıcılığın gelişmesini sağlamıştır. Türkiye’de arıcılık neredeyse her bölgede yapılan geleneksel bir tarım faaliyeti olup, bugün ülkenin bütün illerinde arıcılık yapılmaktadır. Sırasıyla Ege, Karadeniz ve Akdeniz Bölgeleri üretim payı olarak arıcılık için en önemli bölgelerimizdir. Türkiye bal üretiminin yaklaşık yarısı bu üç bölgemizde gerçekleşmektedir. Balmumu, Asya kökenli *Apis dorsata*, *Apis florea*, *Apis indica*, Afrika kökenli *Apis mellifera adansonii* ve Avrupa kökenli *Apis mellifera* gibi farklı balarılar tarafından üretilen doğal bir üründür. Balmumu, çok değişik alanlarda kullanılmakla birlikte büyük oranda temel petek yapımında ve kozmetik sanayiinde kullanılmaktadır. Bunun yanında, Katolik kiliselerinde yakılan mumlarda en az %32 oranında balmumu bulunması gerektiğinden mum yapma sanayiinde de ciddi miktarlarda kullanılır. Bunların dışında balmumu; ilaç sanayiinde, parlatici, boya ve cila yapımında, kalıpcılık, dişçilik gibi alanlarda ve su geçirmezliğin sağlanmasında kullanılmaktadır. Arı sütü, işçi bal arılarının ürettiği süte benzer bir salgıdır. Propolis arıların bitkilerin tomurcuk ve gövdelerinden topladığı reçinemsı maddeleri işlemesiyle ürettikleri bir arı ürünüdür. Bal arıların zehir keselerinin içinde bulunur ve arı sokmasına maruz kalındığında insan vücuduna giren maddedir. Bu çalışmanın amacı bal dışında kullanımda olan balmumu, polen, arı sütü, propolis ve arı zehri hakkında bilgi vermektir.

Anahtar Kelimeler: arı, ürün, polen, propolis, arı sütü

(PB-31) BİTKİSEL UÇUCU YAĞLAR VE AROMATERAPİ

Selin Nur YALÇINKAYA¹, Gamze AVCI¹, Veli Berke ÖZTÜRK¹, Gürhan GENÇ¹, Melin Bilge YERLİ¹, Berfin GENCO¹, Furkan NARİN¹, Ashraf Nabeel ABDALMAQSOOD¹, Engin ÖZHATAY², A. Burak IRAK²

¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı, 2. Sınıf Öğrencileri

selinnuryalcinkaya@gmail.com

²İstanbul Yeni İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı

Uçucu yağlar eski zamanlardan beri kullanılan, bitkilerin ve bitkilerden elde edilen bitkisel drogların yaprak, çiçek, meyve, kök, ya da kabuk gibi kısımlarından çeşitli metotlar ile edilmesi sonucu oluşan yağlardır. Suda çözünmezler ancak su buharı ile sürüklenebilirler. Bu sayede su buharı distilasyonu yolu ile yani damıtılarak elde edilirler. Çoğunlukla oda sıcaklığında sıvı haldedirler ve güçlü kokulara sahiptirler. Aynı zamanda yüksek etkinliğe sahip olan uçucu yağlar büyük oranda sudan hafif değişik terpenik yapıdaki maddeleri taşırlar. Uçucu yağların tedavi için kullanıldığı tamamlayıcı tıp dalına Aromaterapi denir. Aromaterapinin tedavi ve güzellik maksadıyla kullanımı ise ilk olarak eski Yunan medeniyetlerinde ortaya çıkmıştır. Eski Romalılar aromaterapi yağlarını *eski Arap ve Hint medeniyetlerinden* getiriyorlardı “Aromaterapi” terimi ilk kez 1928’de Fransız parfümeri Rene Maurice Gattefosse tarafından kullanılmıştır. Aromaterapi hem duygusal hem de fiziksel olarak sizi iyileştirmeye ve dengelemeye yardımcı olmak için esansiyel yağlar kullanan alternatif bir bütünsel terapi şeklidir. Aromaterapide uçucu yağ dışında doğadaki bitkilerin çoğunlukla meyve ve tohumlarından elde edilen yağların bir kısmına sabit yağlar diyoruz. Uçucu ve sabit yağlar yaygın olarak kullanılan elde edilme yöntemleri ve bitkilerin yağı elde edildiği bölümleri ile birbirlerinden ayrılırlar. Uçucu yağlar genellikle su buharı distilasyonu yöntemi ile elde edilirken, Portakal Uçucu Yağı ve Bergamot Uçucu Yağı gibi narenciye kabuklarından elde edilen uçucu yağlar bunların dışında kalmaktadır, sabit yağlarda ise soğuk sıkım ya da maserasyon yöntemleri kullanılır. Uçucu yağların elde edilme yöntemlerinde damıtma, ekstraksiyon, mekanik gibi yöntemler kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı uçucu yağlar ve aromaterapi hakkında bilgiler sağlamaktır. Bu kapsamda bazı uçucu yağ bitkisi elde edilen bitkilere ve kullanımlarına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: uçucu yağ, aromaterapi, tamamlayıcı tıp

(PB-32) KOZMETİK AMAÇLI KULLANILAN BİTKİLER

Güler KAŞLI¹, Fatma Betül ATA¹, Eda İrem ÖMERCİKOĞLU¹, İrem Nur SEZGİNER¹, Mehlike AKGÖLLÜ¹, Nursena İLHAN¹, Selin KESKİN¹, Engin ÖZHATAY², A. Burak IRAK²

¹İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı, gulerkasli.17@gmail.com

²İstanbul Yeni İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı

Kozmetik kökeni eski tarihlere kadar uzanan bir kavramdır. Kozmetik, kelime anlamı olarak canlı tutmak ve güzelleştirmek demektir. Kozmetiğin tarihçesi ise, Âdem ve Havva döneminde, kemikten yapılmış tarakların kullanılmasıyla başlamaktadır. Kozmetik amaçlı ürün kullanımı ise ilk kez Mısırlılar tarafından keşfedilmiştir. Mısırlılar, Babiller, Hintliler, Mezopotamyalılar diğer insanlara kıyasla ya da özel gün ve bayramlarda daha farklı görünmek için kendilerini süslemeye ve boyamaya başlamışlar; yani kendi kozmetik ürünlerini kullanmışlardır. Yaygın kullanılan bazı kozmetikler; krem, yüz temizleme kremi, temizleyici, saç yağı, saç renklendiricisi, şampuan, saç kremi, ruj, göz kalemi, maskara, fondöten, parfüm, kokulu sabun vb. gibi ürünlerdir. Bitkisel kozmetikler, cilt fonksiyonlarını etkileyen, sağlıklı bir cilt veya saç için besleyici madde sağlayan çeşitli bitkisel kaynaklardan elde edilen preparatlardır. Parfüm yapımında geçmişten günümüze bir çok bitkiden yararlanılmaktadır. Parfüm üretiminde bitkilerin yaprakları, meyveleri, çiçekleri ve ahşap ve ağaç kabukları kullanılabilir. Son zamanlarda, çeşitli bitki ekstraktları saç uzatma ve saç güçlendirme ürünlerinde ve saç dökülmesine karşı kullanılması için patenti alınmıştır. Güzel ve sağlıklı görünüme ulaşmanın ilk kuralı temizlenmiş ve nemlendirilmiş bir cilttir. Nem, cildin temel ihtiyaçları arasında yer alır. Çünkü nemsiz kalmış bir ciltte, kuruluk, kırılganlık ve yaşlanma belirtileri oluşur. Nemlendirici, cildin su ihtiyacını karşılayan, cildi yumuşatan ve nem seviyesini dengeleyen cilt bakımının en önemli adımlarından biridir. Cildi dış etkenlere karşı korurken ciltte oluşabilecek problemleri de azaltır. Yaşlanma sürecini yavaşlatmak veya tersine çevirmek için uygulanan yöntemlere anti-aging denir. Anti-aging ile cildin yenilenmesi, hormonların dengelenmesi, yaşlanmaya bağlı hastalıkların önlenmesi hedeflenir. Akne ter bezleri ve kıl foliküllerini etkileyen, kabarcık, siyah uç, beyaz uç ve inflamasyona neden olan bir cilt hastalığıdır. Bu yapılan çalışmanın amacı kozmetik amaçlı yukarıda yer alan durumlara karşı kullanılan bitkilerin bazıları konusunda bilgi vermektir.

Anahtar Kelimeler: Kozmetik, parfümeri, makyaj malzemeleri.

(PB-33) MANTARLAR (ZEHİRLİ-YENİLEBİLİR- TIBBİ KULLANIMI OLANLAR)

Ahmet Emir AL¹, Murat KILIÇER¹, Mahmut DİREK¹, Emre BULUT¹, Enes BAYRAM¹, Tarık BİLSEL¹, Mustafa ÖZCAN, Engin ÖZHATAY², A. Burak IRAK²

¹Istanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı, ahmetemir.al@hotmail.com

²Istanbul Yeni İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Botanik Anabilim Dalı

Mantarlar çok sayıda çok hücreli ve tek hücreli ökaryotik canlıyı kapsayan bir biyolojik âlemdir. Maya gibi mikroorganizmalardan, küf ve şapkalı mantarlara kadar pek çok üyesi olan canlılar grubudur. Mantarlar dünyanın hemen her yerinde bulunurlar. Nemli yerlerde daha çokturlar. Yeryüzünde 1,5 milyon kadar mantar türü olduğu düşünülmekte ise de günümüzde sadece 69.000 kadar türü tanımlanmıştır. Bunlardan 5.020'si yenilebilir özellikte olup, 2.150'si ise zehirli olmayıp ancak yenilebilir nitelik taşımamaktadır. Yenilebilir tür içerisinde 35'inin ticari anlamda kültürü yapılmaktadır. Mantarlar, doğada besin döngüsünü sağlayan önemli ayrıştırıcılar oldukları için ekolojik olarak önemli canlılardır. Yenebilen ve zehirli, mantarlar yan yana yetişebilirler. Bazı yenebilen ve zehirli türler birbirine o kadar benzer ki bunu ancak bir mantar bilimci ayırt edebilir. Zehirli mantarların tadı yenebilen mantarlarınkinden farklı değildir. Rengi, kokusu ve tadı ile bir mantarın zehirli olup olmadığı anlaşılamaz. Yenebilen ve zehirli, mantarlar yan yana yetişebilirler. Bazı yenebilen ve zehirli türler birbirine o kadar benzer ki bunu ancak bir mantar bilimci ayırt edebilir. Zehirli mantarların tadı yenebilen mantarlarınkinden farklı değildir. Rengi, kokusu ve tadı ile bir mantarın zehirli olup olmadığı anlaşılamaz. Mantar zehirleri ya da toksinleri, mantarlar tarafından üretilen ve canlılığa olumsuz etkileri bulunan zehirli maddelerdir. Zehirli mantarın veya zehirlerinin vücuda alınmasıyla organ ve sistemlerde rahatsızlıklara ve hatta ölümlere yol açabilirler. Zehirli mantarların toksinleri yapısal açıdan iki gruba ayrılmaktadır. Bu iki grup içinde çok sayıda zehirleyici madde çeşitleri bulunur. Bu maddeler değişik türlerde zehirlenmelere yol açar. Azot içeren bileşikler: Tuaranimsı mantar, antrakınonlar, Azotsuz bileşikler: Oksolanlar, azot heterosiklik bileşikler, amid ve peptidler, N-N bağlı bileşikler Bu yapılan çalışmanın amacı çeşitli amaçlar ve etkilere sahip mantarlar konusunda bilgi vermektir.

Anahtar Kelimeler: *Mantar, zehirli mantarlar, tıbbi kullanım.*

bilim günleri

7

5 - 7 Mayıs 2021

ISBN: 978-605-74387-0-6